

PIĄTEK-NIEDZIELA
102-04|05|2025|

GAZETA OLSZTYŃSKA

WEEKEND

GAZETA WARMII I MAZUR

cena 5,99 zł (w tym 8% VAT)

ISSN 0137-9127

18

9 770 137 912 057

VIVAT MAJ, 3 MAJ

„OGOLIĆ GŁOWĘ WARIATOWI
I ODESŁAĆ DO CZUBKÓW” \3

PŁATNE PARKINGI
PRZY CRS „UKIEL”? \4

TAŃSZE PARKOWANIE DLA
MIESZKAŃCÓW OLSZTYNA? \5

MATKA, DZIECKO, ROBAKI
I PIEC, KTÓRY DUSI \6

PROMOCJA

BEZPŁATNY
DODATEK W KAŻDY
PONIEDZIAŁEK I PIĄTEK

RELAKS
z Gazetą Olsztyńską

47240TBP-F-K

Choć 2 maja nie jest dniem wolnym od pracy, warto zatrzymać się na chwilę i spojrzeć na coś, co powinno być bliskie każdemu z nas — biało-czerwoną flagę. Tego dnia obchodzimy Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej, a także Dzień Polonii i Polaków za Granicą.

Ustanowione przez Sejm w 2004 roku święto ma przypominać o naszej tożsamości narodowej i symbolach państwowych. Wojewoda Radosław Król informuje, że główną uroczystością w Olsztynie będzie uroczyste podniesienie flagi państwowej o godzinie 9 przed gmachem urzędu wojewódzkiego przy ul. Kopernika.

— Wywieszenie flagi to prosty, ale niezwykle wymowny gest. Każde okno, każdy balkon może stać się tego dnia świadectwem naszej wspólnoty. Pokażmy, że jesteśmy razem pod jednym symbolem — mówi wojewoda. — Zapraszamy wszystkich mieszkańców, całymi rodzinami. Przyniescie flagi, ubierzcie się na biało-czerwono!

Fot. Pixabay

Podczas uroczystości poza samym podniesieniem flagi przy wojskowej asyście honorowej zabrzmi też Mazurek Dąbrowskiego w wykonaniu orkiestry wojskowej z Giżycka.

O znaczeniu flagi narodowej przypomina również dr Krzysztof Kierski z Instytutu Pamięci Narodowej w Olsztynie. Zwraca uwagę

na to, że Polska należy do nielicznych państw, które posiadają dwie wersje flagi: klasyczną, biało-czerwoną, oraz tę z godłem — przeznaczoną do użytku dyplomatycznego i portowego.

— Nasze barwy wywodzą się z heraldyki Królestwa Polskiego i Wielkiego Księstwa Litewskiego. Biel symbolizuje orla i Pogoń,

NIE ZAPOMNIJ WYWIESIĆ BIAŁO-CZERWONEJ!

2 MAJA TO NIE TYLKO DZIEŃ FLAGI RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ, ALE TEŻ OKAZJA DO TEGO, BY PRZYPOMNIEĆ SOBIE, CO NAPRAWDĘ NAS ŁĄCZY. BIAŁO-CZERWONA POWIEWAJĄCA NA KAŻDYM BALKONIE TO WAŻNY GEST JEDNOŚCI, PAMIĘCI, ALE I DUMY.

zaś czerwony tło tarczy herbowej. W heraldyce to godło ma wyższość nad tłem, dlatego biały jest zawsze u góry — wyjaśnia historyk.

Zwraca także uwagę na język i formę, jakimi się posługujemy, mówiąc o fladze. — Flagi się nie „wiesza”, tylko eksponuje. Nie „ściąga”, lecz opuszcza. To nie detale — to kwestia szacunku — podkreśla.

Doktor Kierski przypomina też, że flaga powinna być czysta, wyprasowana, niepostrzępiona, nie może dotyczyć ziemi ani mieć wyblakłych kolorów. Obowiązują też proporcje: 5 do 8. Używane przez obywateli szarfy czy wstęgi również powinny być traktowane z szacunkiem.

Ciekawostki? Jest ich sporo. W czasach PRL-u 2 maja nakazywano zdejmowanie flag po Świącie

Pracy — dzisiejsze obchody są więc formą symbolicznego odzyskania przestrzeni publicznej przez narodowe barwy. Biało-czerwona została oficjalnie uznana za flagę narodową w 1919 roku. Kolory mają swoją symbolikę: biały to czystość, duchowość i dobro, a czerwony — odwaga, walka i przelana krew.

W ostatnich latach do łask, jeśli chodzi o tradycję, powraca kokarda narodowa, spopularyzowana przez prezydenta Lecha Kaczyńskiego i stosowana także przez jego następców. To drobny symbol, ale wiele mówiący.

Warto wiedzieć, że administratorzy budynków mieszkalnych nie mają ustawowego obowiązku eksponowania flagi państwowej, choć wielu zarządców decyduje się na to z własnej inicjatywy. Jest to jednak ważny gest patriotyzmu. Każdy mieszkaniec może też umieścić flagę na balkonie, w oknie czy na ogrodzeniu domu — ważne, by robić to zgodnie z zasadami, z należytym szacunkiem dla narodowego symbolu. **JAN BERDYCKI**

Fot. Wikipedia

Uroczystość NMP Królowej Polski została ustanowiona przez papieża Benedykta XV w 1920 roku na prośbę polskich biskupów po odzyskaniu niepodległości. Święto upamiętnia śluby lwowskie króla Jana Kazimierza z 1 kwietnia 1656 roku, kiedy to monarcha podczas potopu szwedzkiego ogłosił Maryję patronką

i Królową Korony Polskiej, powierzając kraj jej opiece.

Maryja poprzez ten tytuł czczona jest jako główna patronka Polski. Data obchodów – 3 maja – nie jest przypadkowa. Episkopat wybrał rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 maja, aby podkreślić związek religijnego święta z ważnym wydarzeniem historycznym. Dzięki temu kościelna tradycja spłotła się z państwową: rocznica Konstytucji 3 maja i uroczystość Królowej Polski są obchodzone jednego dnia.

Już w 1925 roku papież rozszerzył to święto na wszystkie diecezje w Polsce,

łącząc oficjalnie oba obchody. W czasach zaborów kult Matki Bożej Królowej Polski umacniał narodowego ducha – zaborcy dostrzegali jego wagę i próbowali go zwalczać. Również podczas hitlerowskiej okupacji i w okresie PRL publiczne obchody tej uroczystości i święta Konstytucji były zakazane, a czczono je jedynie w liturgii kościelnej.

Współczesne odnowienie idei zawierzenia Polski Maryi miało miejsce podczas Jasnogórskich Ślubów Narodu Polskiego z 1956 roku, których autorem był internowany kard. Stefan Wyszyński. Tekst tych ślubów,

odczytany przez milion pielgrzymów w obecności słynącego z łask obrazu Matki Bożej Jasnogórskiej, Królowej Polski, stał się duchową konstytucją Polaków żyjących w realiach PRL. Po 1989 roku przywrócono pełne uroczystości majowe w wymiarze zarówno kościelnym, jak i państwowym.

Na Warmii istnieje kilka kościołów pod wezwaniem Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski – są to przeważnie parafie utworzone w drugiej połowie XX wieku, świadczące o żywym kulcie Matki Bożej. Należą do nich m.in. Stare Jabłonki (gmina

Ostróda) – parafia obsługiwana przez księży salezjanów, Garbno (gmina Korsze, powiat kętrzyński), Faryny (gmina Rozogi, powiat szczycieński), Grom (w pobliżu Pasymia, powiat szczycieński) czy Lipowina (koło Braniewa).

Warto dodać, że kościół garnizonowy w Olsztynie przez wiele lat nosił własne wezwanie Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski oraz Archaniołów Michała, Gabriela i Rafała. Dwa lata temu zmieniono je – obecnie świątynia ta poświęcona jest świętym archaniołom Michałowi, Gabrielowi i Rafałowi.

Główne obchody religijne 3 maja w Olsztynie odbędą się tradycyjnie w bazylice konkatedralnej św. Jakuba. Najważniejszym punktem będzie uroczysta msza św. pontyfikalna z udziałem kompanii honorowej Wojska Polskiego oraz lokalnych władz. Zostanie ona odprawiona w sobotę, 3 maja, o godz. 10 w intencji ojczyzny. Wierni zarchidiecezji warmińskiej, świętując Najświętszą Maryję Pannę jako Królową Polski, modlić się będą za pomyślność kraju, wspominając historyczne znaczenie daty 3 maja.

JAN BERDYCKI

WYDAWCA
GALINDIA
Sp. z o.o.
ul. Tracka 7b,
10-364
Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera
zarzad@gazetaolsztynska.pl

DYREKTOR ZARZĄDZAJĄCY
Agnieszka
Weder-Gryglewicz

ZASTĘPCY REDAKTORA NACZELNEGO
Michał Podolak,
Igor Hrywna,
Andrzej Mielnicki,
Barbara Barczuk

REDAKTORZY WYDANIA
Michał Podolak wydawca@gazetaolsztynska.pl

Artur Dryhynicz sport@gazetaolsztynska.pl

WYDANIE ONLINE internet@gazetaolsztynska.pl
514 800 549

GAZETAOLSZTYNSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 502 499 515

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
502 499 531

REKLAMA W OLSZTYNIE
ul. Tracka 7b
tel. 885 998 201
reklama@gazetaolsztynska.pl

CENTRALNE BIURO OGŁOSZEŃ
tel. 514 800 517

REDAKCJA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 604 408 305
reklamy@dziennikelblaski.pl
gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 604 408 305
reklamy@dziennikelblaski.pl

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@dziennikelblaski.pl
502 499 531

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPY WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7b
tel. 502 499 539

Pod koniec XVIII wieku Polska potrzebowała radykalnych zmian, by oszukać przeznaczenie i zapobiec upadkowi. Nie było to łatwe, bo praktycznie przez cały XVIII wiek kolejni polscy królowie robili wszystko, by wydatnie osłabić rodzimą obronność. Irozbior Polski w 1772 roku był bowiem naturalną konsekwencją zgubnej polityki Augusta II Mocnego, Augusta III Sasa i Stanisława Augusta Poniatowskiego, gdyż funkcjonujący w błogim samozadowoleniu władcy nie widzieli potrzeby inwestowania w wojsko. Swoje zrobiła też wolna elekcja oraz demokracja szlachecka, której efektem były permanentne przekupstwa. Dość powiedzieć, że uboga szlachta zazwyczaj „wierzyła” temu, kto śmieiej potrzęsnał sakiewką.

Niekonstytucyjna konstytucja?

Zegar tykał. Rozzu-chwaleni zaborcy czekali, a pętla wokół szyi zależnej od ościennych mocarstw Rzeczypospolitej coraz mocniej się zaciskała. W okolicznościach przypominających zamach stanu stronnictwo patriotyczne doprowadziło do uchwalenia Ustawy Rządowej z dnia 3 maja 1791 roku, powszechnie określanej jako Konstytucja 3 maja. Gdybyśmy z dzisiejszej perspektywy chcieli oceniać legalność ustanowienia owego dokumentu, to pewnie doszlibyśmy do wniosku, że został on uchwalony z pogwałceniem obowiązujących przepisów, a zatem jest niekonstytucyjny... Ale swoiste manipulacje związane z datą posiedzenia oraz wykorzystanie faktu, że lwia część posłów opozycji wyjechała z Warszawy, de facto nie mają większego znaczenia. Wszak dla ratowania Ojczyzny, nie takie występki przechodzą. Istotą sporu tak naprawdę są racje, które wówczas przyświecały poszczególnym stronom politycznej barykady.

Inicjatorzy stworzenia Konstytucji mieli świadomość bolączek swojego kraju, dlatego nie dążyli do zwiększania zakresu przywilejów szlachty, lecz zajęli się obroną polskiego interesu narodowego, któ-

„OGOLIĆ GŁOWĘ WARIATOWI I ODESŁAĆ DO CZUBKÓW”

UCHWALENIE KONSTYTUCJI 3 MAJA TO OPOWIEŚĆ O PATRIOTYZMIE, ZDRADZIE I POLITYCZNEJ KRÓTKOWZROČNOŚCI. 234 LAT TEMU TROSKA O CHYLĄCĄ SIĘ KU UPADKOWI RZECZPOSPOLITĄ ZDERZYŁA SIĘ Z TROSKĄ O WŁASNY INTERES UBRANY W SZATY WALKI O WOLNOŚĆ.

rym były silny król i armia oraz sprawnie działający sejm. W tym celu wolną elekcję zastąpiono monarchią dziedziczną, zniesiono liberum veto, zadeklarowano wprowadzenie stutysięcznej armii oraz podatku na wojsko. I choć prawo głosu przyznano tylko szlachcie posiadającej ziemię, to chłopów uznano

za pełnoprawnych przedstawicieli narodu.

„Polityk przeciw w ogóle nie zna słowa »zdrada«”

Tyle tylko, że argumenty o potrzebie ratunku dla wionego patologiami kraju nie wszystkim przypadły do gustu. Lekcja pogładowa odbyła się już w czasie obrad, gdy poseł

kaliski Jan Suchorzewski, pozazdrościwszy Tadeuszowi Reytanowi, w teatralnym geście padł na kolana przez królem i rozhisteryzowany grzmiał, że projekt „wywraca wolność polską, utrzymywaną przez tyle wieków, kuje pęta pod pozorem ochrony”. Suchorzewski raczył też przyznać, że ustawy nie czytał, ale wie, że jest ona szkodliwa, bo tak mu powiedziano. Nie był to jednak ostatni „występ” kaliskiego posła, ponieważ tuż po odczytaniu Konstytucji wbiegł na środek sali z kilkuletnim synkiem, grożąc, że zabije dziecko, by „nie dożyło niewoli”. Ripostę otrzymał ze strony biskupa kamienieckiego Adama Krasińskiego, który zażenowany zachowaniem przyszłego targowiczanina krzyknął: „Ogolić głowę wariatowi i odesłać do czubków”. „Szlachetne intencje” Suchorzewskiego poznaliśmy rok później, gdy dołączył do spisku magnatów, czyli konfederacji targowickiej i cieszył się, że Katarzyna II uratowała w Polsce wolność i demokrację.

Symbol patriotycznego zrywu

„Bracia nasi, wołamy do was! Wznosimy ręce nasze do was, za tą wspólną Ojczyzną, która ginie, a którą wy zachować możecie, nie idzie tu o nas tylko, zginiecie i wy, gdy Rzeczplta ginąć będzie, pomnijcie, iż gdzie się sadowi tyrania, tam na czas zwlec zgon swój można, ale go nie uniknąć, później czy prędzej wszystko, co tchnie wolnością, pod ciężarem despotyzmu upaść musi”.

Powyższy cytat to nie XVIII-wieczna deklaracja

polskiego patrioty, ale fragment zawiązania konfederacji targowickiej, skądinąd zreagowany przez rosyjskiego generała Wasilija Popowa. Targowiczanie uchwalenie Konstytucji postrzegali jako zamach na złotą wolność szlachecką, która winna być najwyższą wartością. Problem w tym, że Stanisław Szczęśny Potocki, Seweryn Rzewuski i Franciszek Ksawery Branicki swą wolność pragnęli skutecznie pod obcym butem. Zdradcy prosząc obce mocarstwo o interwencję, doprowadzili w 1792 roku do wojny polsko-rosyjskiej, której implikacją był II rozbiór Polski.

Uchwalenie Konstytucji 3 maja było dniem chwały króla Stanisława Augusta Poniatowskiego, niegdyśszego kochanka carycy Katarzyny Wielkiej, który ostatecznie okazał się człowiekiem o wyjątkowo elastycznym kręgosłupie

zasadnicza przeszła do historii, ale jej mit jako symbolu patriotycznego zrywu rósł przez cały XIX wiek.

Wieszanie zdrajców

W II RP rocznica uchwalenia Konstytucji 3 maja była świętem narodowym. Wraz z nastaniem komunistycznych porządków w 1945 roku do 3 maja władza początkowo podchodziła pozytywnie. Wszak w stalinowskich podręcznikach znajdowały się obszernie passusy chwające zarówno samą ideę powstania ustawy, jak i jej autorów. Szybko jednak zweryfikowano stosunek do tego święta i w 1951 roku wykreślono je z PRL-owskiego kalendarza. Przyczyną był patriotyczny ładunek obchodów wywołujący uczucia, które z punktu widzenia władzy należało tłumić. Poza tym 3 maja był konkurencją dla 1 maja, który obok 22 lipca stanowił główne propagandowe

święto Polski Ludowej. Tuż po wybuchu wolnej Polski w 1989 roku rocznica uchwalenia Konstytucji 3 maja ponownie zyskała status święta narodowego.

Uchwalenie Konstytucji 3 maja było dziełem epokowym, pokazującym, że w chwilach tragicznych Polacy gotowi są do wielkich czynów. To także

moralnym. Swą czarną legendę przypieczętował, przystępując do konfederatów targowickich. Występując przeciwko Polsce, wpisał się w poczet zaprzańców, którzy prywatny interes postawili ponad interesem narodowym.

Konstytucja 3 maja funkcjonowała niewiele ponad dwa lata. Przetrwała II rozbiór Polski, ale 23 listopada 1793 roku zwołany przez Imperium Rosyjskie Sejm grodzieński uznał Sejm Czteroletni (1788-1792) za niebyły i uchylił wszystkie uchwalone na nim akty prawne. Ustawa

nauczka dla zdrajców, którzy odnieśli krótkotrwałe korzyści. 15 września 1793 roku caryca Katarzyna rozwiązała konfederację targowicką. „Obrońcy wolności” stali się politycznymi bankrutami. Zrobili swoje i w oczach Rosjan stali się bezużyteczni. Ich los w większości przypadków był tragiczny, albowiem podczas insurekcji kościuszkowskiej w 1794 roku rozpoczęło się wieszanie zdrajców. W przypadkach, gdy było to niemożliwe, wyroki wykonano w effigie (na wizerunku skazanego).

MICHAŁ MIESZKO PODOLAK

Obraz Jana Piotra Norblina „Wieszanie zdrajców”, przedstawiający symboliczne wieszanie targowiczian in effigie

PŁATNE PARKINGI PRZY CRS „UKIEL”?

WŁADZE OLSZTYNA NIE WYKLUCZAJĄ WPROWADZENIA PŁATNYCH PARKINGÓW PRZY CENTRUM REKREACYJNO-SPORTOWYM „UKIEL”. W TEJ SPRAWIE TRWAJĄ ANALIZY.

Centrum Rekreacyjno-Sportowe „Ukiel” to oddany do użytku w 2014 roku nowoczesny kompleks turystyczno-sportowy zlokalizowany w trzech punktach nad największym olsztyńskim akwenem – jeziorem Ukiel.

Główna część obiektu znajduje się przy ul. Kapitańskiej. Tam zlokalizowano m.in. budynek kapitanatu, wypożyczalnię sprzętu pływającego, oferującą ponad 200 różnych jednostek pływających, dwa kąpieliska oraz wodny plac zabaw. Plażowicze do dyspozycji mają m.in. szatnie, prysznice, platformy wypoczynkowe, place zabaw, boiska, skatepark (zimny snowpark), pomosty spacerowe i widokowe tarasy.

Z dostępem do CRS „Ukiel” nie mają problemu zmotoryzowani, ponieważ mają do dyspozycji dwa parkingi znajdujące się w jego bezpośrednim sąsiedztwie oraz kolejny znajdujący się przy Zatoce Miłej. Łącznie jest tam kilkaset miejsc postojowych. Wystarczy, że zrobi się dobra pogoda, a praktycznie wszystkie są zajęte, niezależnie od dnia tygodnia. Kierowcy mogą korzystać z nich bezpłatnie. To się jednak może zmienić. W tej sprawie przygotowany został właśnie projekt uchwały Rady Miasta Olsztyna. Dokument został przegłosowany na sesji 30 kwietnia. Dotyczy zmiany przebiegu drogi gminnej nr 302032N – ul. Miłej, ul. Kapitańskiej i ul. Jeziornej w Olsztynie. Czym jest to

podyktowane? „W związku z koniecznością regulacji parkowania i zapewnienia niezbędnej rotacji pojazdów na parkingach służących do obsługi centrum sportu i rekreacji, plaży miejskiej oraz imprez kulturalnych” – czytamy w dokumencie Rady Miasta.

— Kwestie opłat są obecnie przedmiotem szeroko pojętych analiz – informuje Michał Koronowski, rzecznik Zarządu Dróg, Zieleni i Transportu w Olsztynie.

W podobnym tonie wypowiada się Patryk Pulikowski, rzecznik ratusza. — Analizujemy różne rozwiązania, które pomogą uporządkować parkowanie na tym obszarze. W tej chwili nie zostały podjęte żadne wiążące decyzje — zaznacza Pulikowski.

Kiedy może to nastąpić? — To, kiedy ewentualnie płatne parkowanie przy miejskiej plaży wejdzie w życie i czy w ogóle coś takiego nastąpi, okaże się po przedstawieniu analiz przez ZDZiT — stwierdza Paweł Klonowski, przewodniczący komisji gospodarki komunalnej Rady Miasta, która już zajęła się projektem uchwały przedstawionym przez drogowców.

W skład Centrum Rekreacyjno-Sportowego „Ukiel” wchodzi między innymi miejska plaża, gdzie działa wypożyczalnia sprzętu wodnego. Korzystać można także ze swoich łodzi czy skuterów. Umożliwia to slip do wodowania, który znajduje się przy kapitanacie. To specjalna pochylnia służąca do spuszczenia pływającego sprzętu na wodę albo wyciągania go z niej. Od 1 maja użycie slipu jest płatne. — Oplata za jedno-razowe skorzystanie ze slipu wynosi 80 zł — wyjaśnia Zbigniew Szymula, rzecznik Ośrodka Sportu i Rekreacji w Olsztynie.

Wprowadzenie tej opłaty zbiega się z szukaniem oszczędności w ratuszu.

W tym roku deficyt w budżecie miasta ma wynieść 117 milionów złotych. — W tej chwili, mimo że je-

Fot. Zbigniew Wórnicki

steśmy jednym z najmniej zadłużonych samorządów, mamy niewystarczający dochód pozwalający na obsługę długu. Zaplanowane działania w kilkuletniej perspektywie zwiększą wpływy z podatków, a tym samym stworzą nowe możliwości naszemu miastu — wyjaśniała przy okazji uchwalania budżetu miasta na 2025 rok na spotkaniu z dziennikarzami Anna Staśkiewicz, skarbniczka ratusza.

Ze swojej strony ratusz szuka oszczędności, gdzie się da. Rezygnuje np. z zakupu autobusów elektrycz-

nych, zastanawia się nad zakupem nowych tramwajów. Władze miasta, chcąc poprawić swoją kondycję finansową, zobowiązały swoje jednostki do wskazania oszczędności. Dotyczy to m.in. placówek opiekuńczo-wychowawczych, MOPS-u, OSiR-u, Pałacu Młodzieży, poradni psychologiczno-pedagogicznych, przedszkoli i placówek oświatowych, zarządu dróg i straży miejskiej. Przedstawione plany ograniczania wydatków mają przynieść 16,5 miliona złotych oszczędności.

GRZEGORZ SZYDŁOWSKI

DUŻY KROK NAPRZÓD

Tydzień temu pisałem o śmierci papieża Franciszka. Przy trumnie wystawionej z myślą o wiernych pożegnało go 100 tysięcy osób. To wielka rzesza ludzi, ale nie rekordowa. Prezydent ogłosił żałobę narodową, którą Polacy odebrali raczej ze zdziwieniem. Perspektywa odwołania sobotnich meczów ligowych wzbudziła w internecie autentyczne oburzenie kibiców. Ostatecznie więc do tego nie

doszło. Żałoba w Polsce była prawie bezobjawowa w wymiarze społecznym. Bo na temat indywidualnych przeżyć nie będę się wypowiadał. Sam pogrzeb papieża był sporym wydarzeniem politycznym. W Polsce z tego powodu przełożono obchody 1000-lecia Korony Polskiej. Każdy chciał być w Rzymie. Chociaż dla uczciwości dodam, że postawie Lewicy na pogrzeb papieża nie pojechali. Premier

Tusk również. Był Andrzej Duda oraz Szymon Hołownia, który uwiecznił swoją obecność. Obecność prezydenta RP nie została uwieczniona. A chciałoby się zobaczyć jego postać nie tylko na placu Świętego Piotra, ale również wewnątrz bazyliki. Przed samym pogrzebem, kiedy doszło do ważnego spotkania prezydenta USA i prezydenta Ukrainy. Z zebranymi witali się prezydent Francji i premier Wielkiej

Brytanii. Andrzeja Dudy nie było. Nawet nie jako uczestnika rozmów, tutaj chyba nie było o czym marzyć, ale jako gracza, który realnie doprowadził do spotkania prezydentów USA i Ukrainy. Bo taką rolę odegrali przywódcy Wielkiej Brytanii i Francji. Otoczenie Andrzeja Dudy reklamowało przyjacielskie stosunki Dudy zarówno z Trumpem, jak i z Zełenskim. Były przesłanki, aby wierzyć w ten przekaz. Jak

się okazało, wzajemne relacje były przereklamowane. Donald Trump nie przyleciał też 29 kwietnia do Polski na szczyt Trójmorza, chociaż zaraz po wyborze na drugą kadencję w Białym Domu wiele osób po cichu liczyło, że Trump w Polsce się pojawi właśnie przy tej okazji. A efekt rozmowy Trump – Zełenski w Bazylice Świętego Piotra? Chyba nie było złe. Na pewno lepiej niż w Białym

Domu. I to jest już duży krok naprzód.

MARCIN KULASEK, MINISTER NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

Dyskutujemy nad sprawą zróżnicowania stawek za parkowanie w płatnej strefie — mówi Paweł Klonowski, przewodniczący komisji gospodarki komunalnej rady miasta. — Skorzystać z tego mieliby mieszkańcy, którzy płacą podatki w Olsztynie.

Tym samym władze Olsztyna wracają do pomysłu, który olsztyński samorząd próbował wprowadzić w życie już kilka lat temu. Pod koniec 2019 roku na sesji rady miasta radni wprowadzili nowy cennik płatnej strefy w śródmieściu Olsztyna. Od 1 lipca 2020 roku podstawowa opłata wzrosła do 3,9 zł za pierwszą godzinę postoją, a abonamentu półrocznego nawet do 1 tys. zł. Ta podwyżka miała nie dotknąć jednak wszystkich. Kierowcy płacący podatek dochodowy w Olsztynie, a więc mieszkańcy miasta, mogliby skorzystać z ulgi i płacić za parkowanie tylko 3 zł za pierwszą godzinę. Podobnie tańsze byłyby dla nich abonamenty. Zróżnicowanie opłat to jeden z elementów ratuszowej strategii, która ma pokazać zalety bycia olsztyńnianinem i powstrzymać rosnącą grupę mieszkańców przed wyprowadzką z miasta. A żeby ich powstrzymać, muszą widzieć w tym korzyści. Ówczesny wojewoda warmińsko-mazurski zakwestionował jednak możliwość udzielania ulgi tylko części użytkownikom strefy płatnego parkowania. Jego prawnicy stwierdzili, że jest to niezgodne z ustawą o drogach publicznych. Nie pozwala ona

TAŃSZE PARKOWANIE DLA MIESZKAŃCÓW OLSZTYNA?

WŁADZE MIASTA WRACAJĄ DO POMYSŁU ZRÓŻNICOWANIA STAWEK W STREFIE PŁATNEGO PARKOWANIA. SKORZYSTAĆ MAJĄ NA TYM MIESZKAŃCY OLSZTYNA.

na udzielenie ulgi według kryterium, które zamierzał wprowadzić Olsztyn.

— Nie poddajemy się. Wiele innych miast w Polsce wprowadziło takie rozwiązania. Chcemy skorzystać z tych pomysłów i sprawdzić, jak sprawa została rozwiązana z prawnego punktu widzenia — stwierdza radny Klonowski.

Na takie rozwiązanie zdecydowały się m.in. władze Gdańska. Tam zróżnicowane stawki obowiązują od 1 lutego 2025 roku. Każdy użytkownik aktywnej karty mieszkańca może raz dziennie skorzy-

stać z pierwszej godziny postoją po dotychczasowej cenie. Rabat można uzyskać w parkometrach oraz w stopniowo aktualizowanych aplikacjach mobilnych służących do opłacania parkowania. Poza zniżkami w strefach płatnego parkowania posiadacze Gdańskiej Karty Mieszkańca mogą również korzystać z preferencyjnych stawek na dwóch parkingach zlokalizowanych blisko centrum miasta.

Olsztyn szykuje aplikację dla mieszkańców

Zdaniem radnego Klonowskiego takie rozwiąza-

nia mają być argumentem przy wyborze miejsca zamieszkania. — Do tej pory takim ważnym rozwiązaniem było wprowadzenie darmowych przejazdów komunikacją miejską dla uczniów olsztyńskich szkół. To jednak za mało. Trzeba zwiększyć pakiet zachęt.

Dzieci i młodzież do 19. roku życia korzystają z bezpłatnych przejazdów komunikacją miejską w Olsztynie od 1 września 2024 roku. Ulga dotyczy dzieci i młodzieży uczęszczających do szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych na terenie

Olsztyna, których rodzice lub opiekunowie prawni zamieszkują na terenie Olsztyna i rozliczają się z podatku dochodowego od osób fizycznych w Urzędzie Skarbowym w Olsztynie.

Zdaniem Łukasza Łukaszewskiego, przewodniczącego rady miasta, pakiet zachęt nie powinien ograniczać się do zróżnicowania stawek za parkowanie w strefie postoją. — To także tańsze bilety w komunikacji miejskiej oraz możliwość kupowania biletów wstępów z rabatem do obiektów sportowych i placówek kultury — mówi przewodniczący Łukaszewski. — Rozwiązaniem ma być stworzenie mobilnej aplikacji dla mieszkańców Olsztyna. Trwają prace nad jej uruchomieniem.

Miasto się wyludnia

Władze miasta mają powody do niepokoju. Okazuje się, że Olsztyn wyludnia się z roku na rok. Z najnowszych danych Głównego Urzędu Statystycznego dotyczących liczby ludności na koniec 2024 roku wynika, że liczba ludności zmalała o kolejny tysiąc. Jeszcze bardziej pesymistyczne są prognozy dotyczące demografii. Zgodnie z danymi GUS w 2023 roku Olsztyn zamieszkiwało 167 311 osób. Było to o 4 proc. mniej niż 10 lat wcześniej (174 675 mieszkańców w 2013 roku). Prognozy GUS wskazują, że trend ten będzie nieco przyspieszał, osiągając w trzech kolejnych dekadach odpowiednio wartości 6, 7 i 8 proc. Obecnie w stolicy Warmii i Mazur mieszka blisko 155 tys. osób. Z roku na rok ma być ich coraz

mniej. W roku 2060 będzie ich zaledwie niewiele ponad 120 tys.

Niewielkim pocieszeniem jest sytuacja w całym województwie warmińsko-mazurskim. Region zanotował bardzo duży spadek. Na koniec 2024 roku mieszkało w nim 1,340 mln mieszkańców, a w 2023 roku było ich około 6 tys. więcej.

W przypadku powiatów powody do zadowolenia ma jedynie powiat olsztyński, który zanotował wprawdzie ujemny przyrost naturalny, ale miał za to dodatnie saldo migracji. Liczba mieszkańców najwyraźniej wzrosła w gminach Dywity i Stawiguda.

GRZEGORZ SZYDŁOWSKI

Bezpłatne miejsce postojowe staje się dziś luksusem. Parkowanie w centrum Olsztyna od lat jest płatne, a strefa płatnego parkowania rozciąga się już niemal na całe Śródmieście i dużą część Zatorza. W Olsztynie wydzielone są dwie podstrefy: zielona i czerwona. Za pierwszą godzinę postoją w czerwonej zapłacić trzeba 4,5 zł, a w zielonej — 3 zł. Chodzi o to, żeby umożliwić korzystanie z nich jak największej liczbie kierowców. Zarząd Dróg, Zieleni i Transportu w Olsztynie ma co roku milionowe wpływy ze strefy. Łączne wpływy z SPP za 2023 rok wyniosły 7 168 813,35 zł (za 2022 rok było to 7 068 075,21 zł), w tym wpływy z tytułu jednorazowych opłat wyniosły 5 775 082 zł, a z tytułu sprzedaży abonamentów — 1 220 938 zł. Różnica to przede wszystkim dodatkowe opłaty. Rok 2024 zakończył się jeszcze większymi wpływami ze strefy. Wyniosły one dokładnie 8 242 772,51 zł.

ZA DZIAŁACZY FEDERACJI MŁODZIEŻY WALCZĄCEJ

W piątek, 2 maja, o godz. 18 w bazylice kolegiackiej św. Jerzego w Kętrzynie odbędzie się uroczysta msza święta w intencji zmarłych działaczy Federacji Młodzieży Walczącej Warmii i Mazur: śp. Adama Dydzińskiego, śp. Mieczysława Brzezińskiego-

go, śp. Mariusza Sadowskiego oraz śp. Dariusza Ławryna. Wydarzenie organizowane jest w ramach projektu Stowarzyszenia FMW „Strażnicy pamięci”. Najbardziej symboliczną postacią w środowisku dawnych działaczy Federacji jest śp. Adam Dydziński — założyciel struk-

tur FMWWiM, urodzony w Kętrzynie, znany w podziemiu jako „Klemens”. To on w 1987 roku powołał do życia lokalne komórki organizacji, redagował i kolportował pismo „Larwa”, a także dostarczał ulotki i niezależne wydawnictwa młodzieżowym grupom oporu. Działal z poświęce-

niem i odwagą, narażając się na represje ze strony Służby Bezpieczeństwa. W 1988 roku został skazany przez kolegium ds. wykroczeń w Kętrzynie za działalność wydawniczą i patriotyczną. Był przetrzymywany wareszcie. Działacze FMW często płacili wysoką cenę za

swoją działalność: byli wyrzucani ze szkół, zatrzymywani przez SB, ich mieszkania poddawano rewizjom. A mimo to nie porzucali ideałów: Boga, honoru i ojczyzny. Tak wychowywała ich wiara i nauczanie Jana Pawła II, które stanowiły duchowy fundament ich aktywności.

Ich dzieło nadal trwa. Wciąż żywa jest pamięć m.in. o „Klemensie” — Adamie Dydzińskim — którego imieniem nazwano coroczny turniej piłki nożnej oraz którego grób na kętrzyńskim cmentarzu regularnie odwiedzają dawni koledzy.

JB

Wstrząsający reportaż o ciężarnej pani Renacie z Mrągowa, mieszkającej z dzieckiem w lokalu socjalnym bez łazienki, za to z przeciekającym dachem i dymiącym piecem w kącie, poruszył tysiące czytelników. Minął tydzień i nadeszła odpowiedź na nasze pytania wysłane w sprawie pani Renaty do Urzędu Miasta w Mrągowie. Co z niej wynika? Praktycznie nic. Władze Mrągowa twierdzą, że lokal nadaje się do mieszkania, a wniosek o jego zamianę jest rozpatrywany. Bohaterka naszego reportażu nie składa jednak bronii. W poniedziałek, 28 kwietnia, odwiedziła urzędników.

Poranek pod urzędem

W poniedziałkowy poranek z dzieckiem na rękach i plikiem dokumentów pod pachą Renata Boehm stanęła pod drzwiami Urzędu Miasta w Mrągowie. Wciąż miała w uszach kaszel synka, który znów nie spał całą noc. Wilgoć i drażniący zapach stęchlizny – tak zapamiętała poprzedni wieczór. Przyszła prosić o pomoc, ale po wyjściu z urzędu płakała. – Burmistrz mnie wyśmiał – mówi. – Powiedział, że powinnam się cieszyć, że w ogóle coś dostałam.

Dla niej to nie była tylko rozmowa, ale ostatnia deska ratunku. – Pokazałam wszystkie dokumenty, zaświadczenia, wyniki badań synka. W zamian dostałam wzruszenie ramion i uśmiech.

Echa reportażu

Minął tydzień od publikacji reportażu „To nie są warunki do życia”. Historia ciężarnej kobiety, mieszkającej w 23-metrowym lokalu bez łazienki, poruszyła tysiące ludzi. Artykuł trafił do ponad miliona internautów, a pod nim rozpętała się burza. Komentarze były pełne współczucia, ale też agresji. – Czytam to i nie wierzę. Ludzie naprawdę myślą, że ja chcę żyć w takich warunkach? – mówi pani Renata. – Chcę tylko mieszkania, w którym moje dzieci będą zdrowe.

MATKA, DZIECKO, ROBAKI I PIEC, KTÓRY DUSI

OPUBLIKOWANY W „GAZECIE OLSZTYŃSKIEJ” REPORTAŻ O SYTUACJI MIESZKANIOWEJ PANI RENATY BOEHM WYWOŁAŁ GIGANTYCZNE EMOCJE. TEKST PRZEZ SOCIAL MEDIA DOTARŁ DO PONAD MILIONA OSÓB. POWSTAŁA POD NIM LAWINA PONAD 2,5 TYS. KOMENTARZY I 13 TYS. REAKCJI. SPRAWDZAMY, CO DALEJ.

Niektóre głosy wyrażały nadzieję, że jak sprawę się nagłośni, to ktoś w końcu zareaguje. Inni oskarżali. – „Ma 800+ i jeszcze narzeka” – cytują pani Renata jeden z komentarzy. – Tylko że to nie są pieniądze na godne życie. To ja kupuję węgiel, to ja latam z wiadrem, kiedy cieknie dach.

Odpowiedź z urzędu

„Gazeta Olsztyńska” zapytała Urząd Miasta, co dalej. Odpowiedź przyszła po kilku długich dniach. Urzędnicy twierdzą, że lokal przy ul. Roosevelta spełnia standardy lokalu socjalnego, jest po remoncie i zgodny z przepisami. Przypominają też, że to

pani Renata zgłosiła „pilną potrzebę zakwaterowania” i że 18 kwietnia złożyła wniosek o zamianę lokalu – procedura rozpatrzenia trwa.

Z pisma wynika, że mieszkanie ma 23,44 metra powierzchni, w tym 15 metrów powierzchni użytkowej. Składa się z pokoju, kuchni i WC. Łazienki nie ma i nie będzie – miasto nie planuje modernizacji. Wszystko jest zgodne z ustawą. Tyle że życie w tym zgodnym z ustawą lokalu wygląda inaczej.

Dach przecieka, piec dymi

Od ostatniego tekstu nic się nie zmieniło. Kiedy pada, przez dziury w da-

Fot. archiwum prywatne

chu cieknie woda. Piec kaflowy zatyka się, dym przedostaje się do środka mieszkania. – Syn kaszle całe noce, ja mam duszności, boli mnie głowa. Lekarz powiedział, że to od wilgoci i dymu – mówi pani Renata. – Próbuje nie panikować, ale jak mam się nie bać? Jestem w ciąży, a każdy dzień to walka.

Z powodu braku łazienki próbowała zrobić prowizoryczny prysznic w kącie kuchni. Nie ma jednak miejsca. – Myję się w misce. Dziecko tak samo. Wstyd mi, jak ktoś dzwoni do drzwi. Boję się, że kiedyś przyjdzie kontrola i odbiorą mi dziecko – mówi cicho.

W komentarzach pod tekstem pojawiła się nienawiść. „Dostała za darmo inarzeka”, „Trzeba było nie zachodzić w ciążę”. To bolało. – Ludzie nie znają mojej historii – opowiada. – Ja nie mam nic za darmo. Wszystko, co mam, zdobyłam sama. Pracowałam w Polsce, za granicą. Nie jestem leniwa. Po prostu zaszłam w ciążę w złym momencie. Izostałam sama.

W urzędzie bez empatii

28 kwietnia spotkała się z burmistrzem. – Poszłam z synkiem. Pokazałam papiery, zaświadczenia lekarskie. Usłyszałam, że nie ma innych mieszkań, że mam

się cieszyć. Cieszyć się tym dymem, przeciekającym dachem i brakiem łazienki? – pyta. – Mój syn w trakcie spotkania mówił, że „tu jest niedobrze”. Burmistrz się uśmiechał.

Z rozmowy nie wynikło nic. – Powiedziałam, że jak coś się stanie mojemu dziecku, to nie zostawię tak tej sprawy. Bo to nie jest miejsce do życia, tylko pułapka – mówi. Tego samego dnia odwiedził ją jeden z radnych. Obejrzał mieszkanie, obiecał, że coś zrobi. Na razie cisza.

Są inne lokale?

Pani Renata słyszała, że są wolne mieszkania socjalne przy ul. Kolejowej. Lepsze – z łazienką, centralnym ogrzewaniem, bez grzyba. Pytała o nie. Bez odpowiedzi. – Sąsiedzi mówią, że stoją puste. Ale dla mnie podobno nie ma. Bo już coś dostałam.

W międzyczasie pojawiły się robaki. – Wychodzą ze ścian, spod listew. Sprzątam cały czas, ale to walka bez końca. Synek boi się zasypiać. Ja też się boję. Że kiedyś piec się cofnie, że będzie zaccadzenie. Że się przewrócę, bo brzuch już mi rośnie. To nie są lęki, to realne zagrożenia – mówi.

Zamiast wsparcia – pogarda. – WTBS mówią, że jak mi się nie podoba, to mogę się wyprowadzić. Ale gdzie? Z dzieckiem i ciążą na ulicę? Dla mnie to nie jest wybór. To kapitulacja.

Nie mam nic do stracenia

Po publikacji tekstu odezwały się do niej inne redakcje. Jeden z youtuberów zainteresował się sprawą. – Chcę, żeby to zostało nagłośnione. Nie tylko dla mnie. Dla wszystkich kobiet, które są w takiej sytuacji – mówi pani Renata. – Nie mam nic do stracenia. Powiem to każdemu, kto chce słuchać.

Złożyła kolejne pisma, szuka pomocy, gdzie się da. Nie myśli jednak o wyjeździe do innego miasta. Chce zawalczyć o to, co jej się należy, tu, w Mrągowie. „Gazeta Olsztyńska” będzie śledzić sprawę do końca. Mamy nadzieję, że pomyślnego.

JAN BERDYCKI, SK

Piec jest zmorą pani Renaty

Dach przecieka w wielu miejscach

MOJA RODZINA TO CUDOWNY DAR OD LOSU

WYJECHAŁA DO HISPANII, BY ZAROBIĆ PIENIĄDZE I UCIEC OD MĘŻA KATA. OPRÓCZ PRACY ZNALAZŁA TAM SZCZĘŚCIE I MIŁOŚĆ. POKOCHAŁA HISPANA I CHOĆ RODZINA OSTRZEGAŁA JĄ, ŻE BĘDZIE JĄ ZDRADZAŁ I ŹLE TRAKTOWAŁ, WYSZŁA ZA NIEGO. CZARNY SCENARIUSZ SIĘ NIE SPRAWDZIŁ. SĄ OD 16 LAT SZCZĘŚLIWYM MAŁŻEŃSTWEM.

Pani Mariola nie miała w życiu łatwo. Urodziła się w powiecie olsztyńskim, po ukończeniu szkoły zawodowej nie mogła znaleźć pracy, a w domu rodzinnym panowała bieda. Cała rodzina: rodzice i trójka dzieci mieszkała w dwóch pokojach. Choć było skromnie, to w domu rodzinnym panowała miłość i radość.

Chciała mieć szczęśliwą rodzinę

Kiedy poznała pana Tadeusza, myślała, że jej marzenie o szczęściu właśnie się spełnia. Niestety, dość szybko, tuż po ślubie, okazało się, że mąż nadużywa alkoholu i lubi podnieść na nią rękę.

— Ile razy dostałam od niego, nie potrafię powiedzieć, ale często się zdarzało, że mnie bił — wspomina. — Początkowo mówiłam wszystkim, że się przewróciłam, uderzyłam oszaflę itd. Było mi wstyd, wydawało mi się, że to ja coś źle zrobiłam i Tadek mnie karał. Nawet narodziły syna i córki nie zmienili. Coraz częściej w naszym domu dochodziło do awantur i rękoczynów. Nie takiego życia chciałam dla moich dzieci i siebie.

Pewnego dnia pani Mariola spakowała najpotrzebniejsze rzeczy i z dziećmi wyprowadziła się do rodziców. Było ciasno i skromnie, jednak nikt nie krzyczał na nich i nie bił. Kobieta ciężko pracowała w sklepie, jednak ciągle brakowało pieniędzy na najpotrzebniejsze rzeczy. Mąż nie chciał płacić na dzieci alimentów.

— Przykro mi było patrzeć na smutne oczy moich dzie-

ci. Nie stać mnie było na kupienie im nowych ubrań czy zabawek, o które prosiły. Długo się zastanawiałam, co mam zrobić, aż pewnego dnia wpadłam na pomysł wyjechania do pracy za granicę — opowiada.

Chciała zarobić pieniądze i zobaczyć inny świat

Pani Mariola marzyła o lepszym życiu, niezależności i szczęściu. W gazecie znalazła ogłoszenie Polki, która oferowała znalezienie pracy w Hiszpanii.

— Zadzwońłam pod podany numer, chwilę porozmawiałam i zdecydowałam się jechać — opowiada. — Po kilku dniach pani Krystyna, pośredniczka pracy, zadzwoniła do mnie z informacją, że będę pracować jako opiekunka starszej kobiety, której synowa jest Polką. Ucieszyłam się, bo nie znałam języka hiszpańskiego. I tak na początku 1999 roku znalazłam się w obcym kraju. Dzieci zostały pod opieką moich rodziców. Pierwszy wyjazd miał potrwać sześć miesięcy. Pierwszy raz czekała nas tak długa rozłąka, ale nie miałam wyjścia.

Młoda kobietę szybko zachwycił nieznany jej kraj. U jej pracodawcy pracowały inne dziewczyny z Polski, bo byli właścicielami dużego hotelu. Powoli pani Mariola uczyła się języka, zajmowała się swoją podopieczną, a wieczory spędzała na spacerach i rozmowach z koleżankami. W dni wolne chodziła po uliczkach, zwiedzając miasto, lub odpoczywała w pobliskim parku.

— Od pierwszego dnia zakochałam się w tym kraju — opowiada. — Nigdy wcześniej nie widziałam tak pięknych domów, krajobrazów. Owoce smakowały nieziemsko, a pogoda była wspaniała. Byłam w obcym mieście, a jednak czułam się bardzo dobrze. Tęskniłam tylko za dziećmi i rodziną, ale wiedziałam, że tu czeka mnie inne życie.

Przez trzy lata kobieta pracowała jako opiekunka starszej pani, potem, kiedy ta zmarła, zatrudniona została w hotelu. W tym czasie do kraju wracała na miesiąc co pół roku. Zawoziła dzieciom wiele prezentów i pieniądze na remont mieszkania.

— Rodzina cieszyła się z tego, co przywozłam. Wszyscy byli ciekawi, jak mi się żyje — wspomina. — Zobaczyłam, że tu nie czeka mnie nic dobrego, i postanowiłam za granicę popracować jeszcze kilka lat, by odłożyć pieniądze na mieszkanie.

Zamieszkali w Hiszpanii

Po czterech latach pracy pani Mariola wynajęła mieszkanie i przywozła swoje dzieci do słonecznej Hiszpanii. Córka i syn szybko zaaklimatyzowali się w nowym miejscu, zaczęli uczęszczać do szkoły, uczyli się języka hiszpańskiego.

— W kraju nic dobrego nas nie czekało, ale nie wyobrażałam sobie życia bez dzieci. Tęskniłam, nocami płakałam — wspomina pani Mariola. — Dlatego postanowiłam ściągnąć je tu, do siebie. Bałam się, czy dadzą sobie radę w obcym kraju, nowym środowisku, ale po kilku miesiącach wiedziałam, że

Z Mariem stworzyli wspaniały związek

to była dobra decyzja. Dzieciom bardzo się spodobało. Pamiętam, jak pierwszy raz zobaczyły morze. Bawily się na gorącym piasku, a ja patrzyłam na nich ze łzami w oczach. Po raz pierwszy byłam spokojna i szczęśliwa. Wierzyłam, że teraz będzie już tylko lepiej

Los miał dla niej niespodziankę

Pewnego dnia podczas pracy panią Mariolę zaczął zagadywać przystojny Hiszpan. Był starszy o dziesięć lat. Zawsze uśmiechnięty i sympatyczny. Też pracował w tym hotelu. Szybko zdobył serce samotnej kobiety. Zaczęli się spotykać, po dwóch latach zamieszkali razem.

— Kiedy rodzice dowiedzieli się, że mój partner jest obcokrajowcem, nie byli zadowoleni — opowiada. — Mama mówiła, że Hiszpanie mają gorącą krew, że zdradzają swoje żony, źle je traktują. Tłumaczyłam jej, że Mario jest dla mnie bardzo dobry, że mnie kocha i że planujemy wspólną przyszłość. Postawiłam na swoim, choć dość długo zwlekałam ze ślubem. Może podświadomie bałam się, że przepowiednia mamy się sprawdzić...

Dzieci pani Marioli uwielbiały jej narzeczonego. Zwracały się do niego po imieniu. Razem lubili jeździć na wycieczki. Kiedy po

raz pierwszy pani Mariola z narzeczoną przyjechała do Polski, ten zapewniał przyszłych teściów, że kocha ich córkę. Swoim pozytywnym podejściem do życia przekonał do siebie rodzinę ukochanej, a ta go zaakceptowała i polubiła.

Wyszła za mąż za Maria

W 2008 roku pani Mariola powiedziała sakramentalne tak. Ślub odbył się w Hiszpanii. Na uroczystość z Polski przyjechali tylko rodzice i brat z rodziną.

— Hiszpańskie wesela są trochę inne niż polskie, ale wszyscy bawili się znakomicie. To był piękny dzień, w którym przypieczętowaliśmy swoją miłość — przyznaje szczęśliwa pani Mariola i uśmiechem ociera łzę. — Oczywiście między nami bywają spory, bo każde z nas wychowało się w różnych kulturach. Hiszpanie to wybuchowy naród, więc zdarza się, że Mario reaguje bardzo spontanicznie i nerwowo. Ja natomiast wolę się nie odzywać, przeczekać albo po prostu nie zwracać uwagi na jego wybuchy. Wiem, że jego denerwuje we mnie to, że jestem pedantyczna i punktualna. On lubi mieć czysto, ale bez przesady. Jak jest zmęczony, to woli poleżeć, ja natomiast sprzątam, nawet gdy brakuje mi sił. Oboje kochamy podróżować i owoce morza. Lubimy

razem gotować. Dzięki mężowi nauczyłam się też otwartości w kontaktach z innymi ludźmi i pozytywnego spojrzenia na siebie i życie. Hiszpanie nie mają takich kompleksów jak my, Polacy. Mają totalnie inną mentalność. Cieszą się każdym dniem!

Rodzina daje jej siłę

Dziadkowie z Polski wkaże wakacje odwiedzają córkę i wnuki, które już mieszkają na swoim. Pani Mariola z mężem i dziećmi bardzo lubi przyjeżdżać do Polski.

— Dzieci mówią w dwóch językach, a i mój mąż nauczył się podstawowych słów — mówi nasza rozmówczyni. — Chcę, by znał mój ojczysty język i kraj. Czasem sobie myślę o tym, jak potoczyłoby się moje życie, gdybym nie zaryzykowała i nie wyjechała do Hiszpanii. Dzieci dały mi siłę, by wyjechać, zaryzykować. Tu odnalazłam miłość i szczęście. I mimo różnic kulturowych uważam, że gdzieś tam na górze było nam pisane się tu spotkać. Ktoś na górze wyznaczył nam wspólną drogę. I oby to szczęście trwało jak najdłużej. Teraz wiem, że warto walczyć o siebie i swoje marzenia, ryzykować, by zmienić życie. Moja rodzina to cudowny dar od losu.

JOANNA KARZYŃSKA

LIDERZY POLITYCZNI KOMENTUJĄ

W NASZYM COTYGODNIOWYM CYKLU LIDERZY POLITYCZNI NA WARMII I MAZURACH KOMENTUJĄ WYDARZENIA MIAJĄCEGO TYGODNIA BĄDŹ ODNOSZĄ SIĘ DO KWESTII, KTÓRE UZNAJĄ ZA WARTĘ SPOŁECZNEJ UWAGI.

Jacek Protas, poseł do Parlamentu Europejskiego (Koalicja Obywatelska)

Już 18 maja pierwsza tura wyborów prezydenckich – jedno z najważniejszych wydarzeń w życiu naszego kraju. To czas, w którym każdy z nas ma szansę wyrazić swoją wolę i wpłynąć na kierunek, w jakim Polska będzie się rozwijać w najbliższych latach. Oddanie głosu to nie tylko przywilej, ale przede wszystkim obywatelski obowiązek i świadectwo troski o dobro wspólne.

Wyniki wyborów niejednokrotnie pokazywały, jak istotny jest każdy pojedynczy głos. Nawet niewielkie różnice w liczbie oddanych głosów potrafiły przesądzić o wyniku. Dlatego tak ważne jest, by wziąć udział w głosowaniu i mieć realny wpływ na przyszłość naszego kraju.

Osoby, które w dniu wyborów będą przebywać poza miejscem stałego zamieszkania, mogą uzyskać zaświadczenie o prawie do głosowania. Dokument ten umożliwia oddanie głosu w dowolnym lokalu wyborczym na terenie Polski lub za granicą.

Wniosek o wydanie zaświadczenia można złożyć

w urzędzie gminy, w którym jesteśmy wpisani do rejestru wyborców, najpóźniej do 15 maja 2025 roku. Zaświadczenie wydawane jest niezwłocznie, jednak warto dopełnić formalności odpowiednio wcześniej.

Zachęcam Państwa do aktywnego uczestnictwa w wyborach prezydenckich. Przyszłość Polski zależy od nas wszystkich. Oddajmy głos świadomie i odpowiedzialnie – dla siebie, naszych rodzin i kolejnych pokoleń.

Gustaw Marek Brzezina, senator Rzeczypospolitej Polskiej (Polskie Stronnictwo Ludowe)

Bogata historia naszego kraju obfituje w wiele wydarzeń o znaczeniu państwowym, europejskim, a nawet światowym. Wbieżającym roku obchodzimy rocznicę 1000-lecia koronacji Bolesława Chrobrego na pierwszego króla Polski oraz 500-lecia hołdu pruskiego. Pierwsze dni maja jak każdego roku są okazją do wspominania ważnego procesu budowania nowoczesnego i demokratycznego państwa, jakim było uchwalenie Konstytucji 3 maja, pierwszego tak ważnego dokumentu ustrojowego państwa

w Europie, a drugiego po Stanach Zjednoczonych w świecie. Wprawdzie jej funkcjonowanie nie było zbyt długie, bo po kilku latach Polska przeżywała niewolę zaborczą, to jednak dla myśli patriotyzmu i pragnienia budowania demokratycznego państwa zawarte w konstytucji wartości pozwoliły przetrwać pokoleniom Polaków i uzyskać w 1918 roku wyczekiwaną niepodległość.

Trudnych, a nawet tragicznych okresów w dziejach naszego państwa nie brakuje, powinniśmy o nich pamiętać i odnosić się do tych czasów i pokoleń, które tego doświadczyły, z należytym szacunkiem. Niewątpliwie takim tragicznym wydarzeniem w czasie II wojny światowej było wymordowanie przez ukraińskich nacjonalistów około 120 tysięcy Polaków na Wołyniu. Była to zaplanowana czystka etniczna o znamionach ludobójstwa. Polskie Stronnictwo Ludowe wnioskuje o zachowanie w pamięci i uczczenie ofiar tej zbrodni poprzez nadanie rangi święta państwowego, które byłoby wymiarem sprawiedliwości dziejowej tych strasznych czasów.

To dobrze, że porozumienie pomiędzy rządami Polski i Ukrainy doprowadziło do pierwszych ekshumacji pomordowanych. Proces ten ma wymiar wieloletni, ale teraźniejszość i przyszłość współpracy między narodami trzeba budować na prawdzie, wzajemnym poszanowaniu, zrozumieniu, pamięci i solidarności. Jesteśmy to winni naszemu przodkowi!

Marcin Kulasek, minister nauki i szkolnictwa wyższego (Nowa Lewica)

Podczas poniedziałkowej debaty prezydenckiej, po raz pierwszy w tej kampanii, spotkali się wszyscy kandydaci ubiegający się o urząd prezydenta. Zmieniona formuła wydarzenia, polegająca na zadawaniu przez kandydatów pytań innym kandydatom, przyniosła ożywioną i bardziej dynamiczną wymianę zdań.

Wśród uczestników ponownie wyróżniła się Magdalena Biejat, kandydatka Lewicy, która z dużą konsekwencją podejmowała najważniejsze tematy dla obywateli i obywateli. Skupiła się przede wszystkim na kwestiach, które realnie wpływają na codzienne życie, czyli na mieszkalnictwie, systemie ochrony zdrowia oraz dostępności usług publicznych.

To właśnie Magdalena Biejat najczęściej i najbardziej stanowczo mówiła o budownictwie mieszkaniowym. Przypomniła o gotowym projekcie ustawy przygotowanym przez Lewicę, a dotyczącym publicznego programu budowy tanich mieszkań na wynajem. Zdecydowanie podkreślała, że państwo

powinno aktywnie wspierać budowę dostępnych lokali, a nie zostawiać ludzi samym sobie na trudnym rynku.

W nowej formule debaty Magdalena Biejat skutecznie wykorzystała okazję do pokazania swoich propozycji. Jej wypowiedzi były rzeczowe i konkretne, skupienie się na realnych problemach, takich jak mieszkalnictwo czy dostęp do ochrony zdrowia, wyraźnie odróżniało ją od wielu kontrkandydatów. Bez zbędnych deklaracji, z naciskiem na konkretne rozwiązania, przedstawicielka Nowej Lewicy po raz kolejny zbudowała wizerunek kandydatki skupionej na sprawach najbliższych codziennemu życiu obywateli.

Piotr Lisiecki (Konfederacja/Ruch Narodowy)

Drastyczny wzrost opłat za ogrzewanie i paliwa coraz bliżej!

Unia Europejska wprowadza nowy system ETS2, obejmujący emisje z transportu drogowego, budynków i sektorów wykorzystujących paliwa kopalne. System zacznie obowiązywać w 2027 roku, a jego implementacja do polskiego

prawa już trwa. Nowe regulacje spowodują znaczny wzrost kosztów życia w Polsce, zwłaszcza dla gospodarstw domowych ogrzewających się węglem lub gazem. Przeciętna rodzina zapłaci do 24 tysięcy złotych więcej rocznie za ogrzewanie i paliwa do 2050 roku. Koszty węgla i gazu wzrosną dla przeciętnej rodziny o kilka tysięcy złotych rocznie, a paliw transportowych o kilka złotych na litrze. System opiera się na zasadzie „zanieczyszczający płaci” i jest częścią szerszego projektu Europejskiego Zielonego Ładu, który zakłada osiągnięcie neutralności klimatycznej UE do 2050 roku. Jeśli Polska nie wdroży przepisów ETS2, UE nałoży na nas kary finansowe.

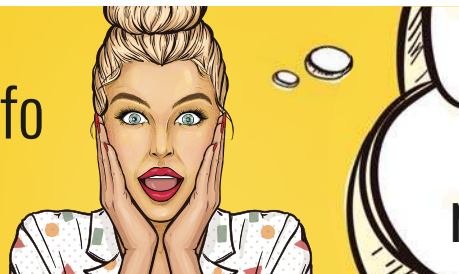
W imię klimatycznej ideologii UE doprowadzi nas do nędzy, po drodze niszcząc gospodarkę i dławiąc rozwój. Już ETS1 doprowadził do poważnych problemów gospodarczych, w tym ucieczki przemysłu na inne kontynenty, a ceny energii drastycznie poszły w górę. To jednak dla eurokratów zbyt mało. Chcą jeszcze zubożyć konsumentów, których „winą” jest to, że zimą chcą mieć w domu ciepło i przemieszczać się samochodami, na które zapracowali. Polski rząd, złożony w dużej mierze z klimatycznych ideologów, popiera redukcję emisji CO2, której realizacja prowadzi do nakładania kolejnych podatków i opłat. Dalsze brnięcie wto ideologiczne szaleństwo skończy się powszechnym ubóstwem i obniżeniem standardu życia Polaków.

PROMOCJA

KRASNAL info

SENSACJE | PLOTKI | SKANDALE
Gramy poniżej pasa!

ODKRYJ ŚWIAT NAJGORĘTSZYCH PLOTEK I NAJWIĘKSZYCH SENSACJI NA NOWYM PORTALU KRASNAL.INFO

Mazurskie miasteczko Pisz. Wczesny ranek, 1 maja 1946 roku. Miasto przygotowywało się do pierwszych po wojnie obchodów Święta Pracy. Dla komunistycznej władzy była to ważna sposobność do zmobilizowania społeczeństwa. Jak dotąd nad Wisłą ze znaczną rezerwą traktowano tych, którzy rządili Polską z nadania Kremla. Patrol MO ostrożnie przemieszczał się ulicami Pisz. Miasto wciąż było zasypane gruzem ze zniszczonych domów. W pewnej chwili na ścianie zrujnowanej kamienicy milicjanci natknęli się na niewielką kartkę o rozmiarach szkolnego zeszytu. Zastrygowani podeszli bliżej...

„Zbliża się minuta generalnej rozprawy”

„Koledzy!” – zaczęli czytać. „Czecie 1 maja, który przypomina Wam mord w Katyniu przez Waszych kochanych PPR. Precz z partią PPR, jak również i PPS. Precz zrazą Wandy Wasilewskiej! (...)”. Milicjanci zerwali kartkę, ale jeszcze tego samego dnia natrafili w Pisz na inną ulotkę: „Biada tym, którzy świętują 1 maja jako dzień święta narodowego. Precz z rządem pacholkami – partią PPR – czyli Polską Partią Radziecką (...)”. Nie były to zresztą jedyne „reakcyjne” materiały, które tego dnia pojawiły się w regionie. Na przykład w powiecie Szczytno ulotki sygnowane przez „AK”, pisane odręcznie czerwonym ołówkiem, wzywały: „Zbliża się minuta generalnej rozprawy, każdy niech trzeźwo myśli. Do syta już mamy tych brudnych oswobodzicieli. Mamy jeszcze możność wyjść z tej sytuacji pod sztandarami i hasłem »Wolna i Niepodległa Polska«”. Kolportaż tych prostych materiałów z pewnością trudno uznać za przypadkowy. Najpewniej było to zaplanowane przedsięwzięcie, zorganizowane przez osoby powiązane ze Zrzeszeniem „Wolność i Niezawisłość”. W tym czasie WiN rozkręcał akcję okrytonimie „R”, której celem było przeciwdziałanie propagandzie komunistów przed czerwcowym referendum ludowym. Podobne działania podejmowano w ramach Narodowego Zjednoczenia Wojskowego. Kilka tygodni wcześniej na budynkach w Giżycku pojawiły się napisy: „Niech żyje NSZ” oraz

„ZSSR – Związek Sk...synów Sowieckich Rabusiów”. W ten sposób podziemie próbowało odpowiedzieć na masową agitację PPR.

„Mamy milczeć?”

Polityka informacyjna władz od dawna już nosiła wszelkie znamiona totalnej propagandy, popartej działaniami aparatu represji wobec legalnych organizacji. Głos podziemia, oparty nawet na tak chałupniczych metodach jak odręcznie pisane ulotki i afisze, wydawał się ważnym sygnałem do społeczeństwa...

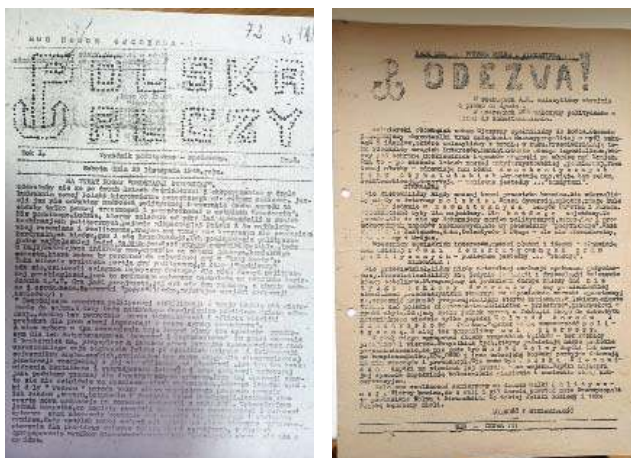
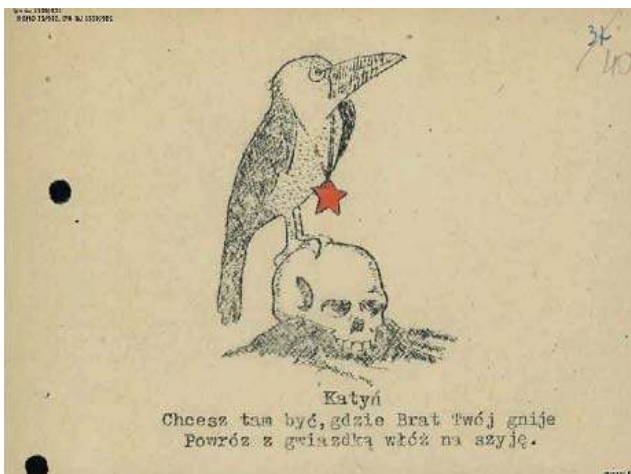
Powszechnie uświadamiano sobie tę informacyjną pustkę oraz jednostronność propagandowego przekazu. Można było przeczytać o tym w ulotce kolportowanej w Olsztynie wiosną 1946 roku: „Nie mamy ani prasy własnej, ani wolności słowa, ani wolności zebrań, ani prawa wiązania się w stronnictwa polityczne – jesteśmy więc pozbawieni wszystkich dobrodziejstw istotnej demokracji. Jednopartyjne rządy komunistyczne biorą »myśl« w obcęg, pozbawiają człowieka woli, przywiązują, umiłowują, tych najistotniejszych cech człowieczeństwa, i czynią z niego pozbawionego ducha iserca. Gdy chodzi o Naród – ten wtedy zatracą własne oblicze i przestaje istnieć. Mamy milczeć?”. Druk ten ukazał się z inicjatywy 5 Wileńskiej Brygady AK, dowodzonej przez mjr. Zygmunta Szendzielarza „Łupaszke”. Właśnie zaczynał się kolejny etap zbrojnej aktywności brygady, która swym zasięgiem objęła także Warmię i Mazury. W Olsztynie mieszkano już w tym czasie wielu ekspatriantów z Wileńszczyzny, którzy utrzymywali kontakty z podziemiem i to zapewne oni byli cichymi kolporterami tego typu materiałów propagandowych. Pytanie postawione w ulotce wileńskich konspiratorów było retoryczne. Mimo rażącej przewagi władzy, w sposób bezwzględny zabezpieczającej dla siebie informacyjny monopol, społeczeństwo podejmowało walkę na tym polu.

„Masowe aresztowania na ślepo”

Za każdym razem takie inicjatywy kończyły się represjami. Dodajmy, często trafiającymi bardzo daleko od rzeczywistych wykonawców czy kolporterów. Bezpieka uderzała na ślepo, ale nie przypadkowo.

„ZSSR – ZWIAZEK SK...SYNÓW SOWIECKICH RABUSIÓW”. POWOJENNA PROPAGANDA PODZIEMIA NA WARMII I MAZURACH

Gdy wlecie 1946 roku w powiecie oleckim podziemie wysłało do partyjnych aktywistów listy z ostrzeżeniem, brutalny odwet dotknął... legalną partię opozycyjną! „W związku z otrzymaniem pism przez Polaków – zdrajców UB, podejrzewający o przeprowadzenie tej akcji Zarząd Pow. PSL, aresztował Zarząd i wielu członków PSL” – pisał w raporcie Władysław Niedzielski „Sinczuch”, kierujący WiN w obwodzie „Stanisława”, czyli właśnie w Olecku. Podobną sytuację można zaobserwować w Giżycku. We wrześniu ulice miasta zostały zasypane podziemnymi plakatami: „WiN czuwa!” oraz „W szeregach AK walczyliśmy zbrojnie o prawo do życia! W szeregach WiN walczyliśmy politycznie o prawo do samostanowienia!”. Na reakcję nie trzeba było długo czekać. „Masowe aresztowania na ślepo przez UB w poszukiwaniu WiN i źródeł propagandy. Pod tym pretekstem terroryzują bardzo silnie PSL-owców, trzymając ich po kilka dni w lochach oraz wymuszając wycofanie się ze stronnictwa” – czytamy w raporcie WiN z tego miasta.

Prasa napływała z Białostoczczyzny

Większość materiałów propagandowych podziemie sprowadzało z Białostoczczyzny. Gazetki WiN: „Echa Leśne”, „Słowo Polskie”, „Puszcza Szumi”, „Honor i Ojczyzna”, „Nasz Biuletyn” czy „Głos z Podziemia” lub „Echo Bałtyckie” (NZW) trafiały do Giżycka, Olecka, Elku, Pisz, Mragowa i Olsztyna w niewielkich paczkach, przewożonych najczęściej przez kolejarzy lub specjalnych łączników. Na miejscu rozpoczynał się kolportaż. Pisemka wręczano osobom zaufanym. Podrzucano je w urzędach lub wysyłano pocztą. W ten sposób trafiały do osób związanych z nową władzą. Były to setki egzemplarzy poszczególnych tytułów i ulotek. W Giżycku UB w jednym z mieszkań znalazł 391 sztuk WiN-owskich ulotek! W Olsztynie kilkaset plakatów mieli rozwieść lub rozrzuć członkowie patroli utworzonych przez Mieczysława Gajęckiego „Orlicza” w październiku i listopadzie 1946 roku. Jedną z uczestniczek tego przedsięwzięcia była Wiesława Tomkiewicz „Psiunia” – pracownica PKP,

Czesław Hołub podczas odsiadki wyroku w więzieniu w Rawiczu w 1953 r.

w czasie okupacji łączniczka AK, uczestniczka powstania warszawskiego. Część z nich rozrzucono w wagonach kolejowych. Podobnie było w Szczytnie, gdzie kolportaż zorganizował Czesław Klenzon, również zatrudniony w Polskich Kolejach Państwowych.

Miejskowe inicjatywy

Jednak niezależnego słowa drukowanego wciąż było zbyt mało. Dlatego w poszczególnych miejscowościach tworzone zespoły, które na maszynie metodą przebitkową lub odręcznie powielały podziemne gazetki bądź ulotki. Było to zgodne z instrukcjami wydawniczymi WiN przygotowywanymi w ramach akcji „O” („Odpluskwanie”).

W powiecie Mragowo podjęto próbę własnej działalności wydawniczej. Czesław Hołub „Żbik” miał długie doświadczenie konspiracyjne, sięgające jeszcze jesieni 1939 roku: „Szare Szeregi”, partyzantka AK na Kresach, w 1944 roku ucieczka z sowieckiego obozu NKWD na Majdanku, potem konspiracja w ROAK na Pomorzu i udział w partyzantce na Kurpiach. W jego skromnej posturze mieściła się niespożyta energia, którą emanował w każdym miejscu, do którego rzucił go wojenne i powojenne losy. W 1946 roku zaproponował swym konspiracyjnym zwierzchnikom wydawanie prasy. Zdobyl sprzęt i papier. Itak ukazał się pierwszy numer gazetki „Polska Walczy”. Drugi numer został odbity w listopadzie 1946 roku na powielaczu w liczbie ponad 100 sztuk. Ten właśnie egzemplarz zachował się w zbiorach Instytutu Północnego w Olsztynie. Trzeci nie ukazał się nigdy, gdyż w grudniu rozpoczęły się aresztowania na terenie całego województwa...

WALDEMAR BRENDA

– historyk, doktor nauk humanistycznych, pracownik Delegatury IPN w Olsztynie

BISKUP ARKADIUSZ TROCHANOWSKI: Z MIŁOSIERDZIEM BOŻYM IDZIEMY DO LUDZI

O ZNACZENIU PRAWDY O BOŻYM MIŁOSIERDZIU W KOŚCIELE GRECKOKATOLICKIM Z ARKADIUSZEM TROCHANOWSKIM, BISKUPEM OLSZTYŃSKO-GDAŃSKIM, ROZMAWIA ZDZIŚŁAWA KOBYLŃSKA. — KOŚCIÓŁ WSCHODNI BARDZO MOCNO AKCENTUJE ELEMENT MIŁOSIERDZIA BOŻEGO. [...] ŚWIĘTEM, KTÓRE MÓWI NAM O BOŻYM MIŁOSIERDZIU, JEST UROCZYSTOŚĆ JEZUSA CHRYSZTUSA MIŁUJĄCEGO CZŁOWIEKA (UKR. CHRYSSTA LUDYNOLUBCIA), KTÓRĄ ŚWIĘTUJEMY 27 CZERWCA — WYJAŚNIA BISKUP.

— W Kościele rzymskokatolickim pierwsza niedziela po Wielkanocy, tak zwana Niedziela Biała lub Przewodnia, obchodzona obecnie jako Niedziela Miłosierdzia Bożego, zainicjowała trwający Tydzień Miłosierdzia. Jego celem jest między innymi wprowadzenie wiernych głębiej w orędzie Miłosierdzia Bożego, pokazując, jak miłosierdzie powinno wyglądać w praktyce, i zachęcając do aktywnego uczestnictwa w dziełach miłosierdzia. Czy w Kościele greckokatolickim wspomina się również w szczególności sposób tajemnicę Miłosierdzia Bożego. Czy jest wyznaczona konkretna data tego wspomnienia?

— W Kościele greckokatolickim tajemnica Miłosierdzia Bożego wyraża się w liturgii św. Jana Złotoustego oraz św. Bazylego Wielkiego. Kościół wschodni bardzo mocno akcentuje element Miłosierdzia Bożego. Można powiedzieć, że liturgia bizantyjska jest Bożym miłosierdziem. W czasie liturgii wielokrotnie powtarzamy słowa: „Hospody, pomyluj” („Panie, zmiłuj się nad nami” czy „Bądź miłosierny”), które są odpowiedzią na różne wezwania w czasie litanii. Ponadto podczas świętej liturgii kilkukrotnie usłyszymy błogosławieństwo „Pokój wam” (ukr. „Myrusim”), które kapłan od ołtarza kieruje w stronę zgromadzonego w świątyni ludu Bożego. W ten kontekst wpisuje się także sakrament pokuty i pojednania oraz przystąpienie do sakramentu Eucharystii. Świętem, które mówi nam o Bożym miłosierdziu, jest uroczystość Jezusa Chrystusa miłującego człowieka (ukr. Chrysta ludynolubcia), które świętujemy 27 czerwca.

— Obecnie kult Bożego miłosierdzia jest najszybciej szerzącym się kultem

w katolicyzmie rzymskokatolickim. Mam jednak znajomych grekokatolików, którzy odmawiają Koronkę do Miłosierdzia Bożego. Czy kult ten przeniknął jakoś do waszego Kościoła?

— W Kościele greckokatolickim nie ma zwyczaju odmawiania Koronki do Miłosierdzia Bożego. W naszym Kościele przede wszystkim skupiamy się na modlitwie serca, czyli modlitwie Jezusowej: „Panie Jezu Chryste, zmiłuj się nade mną grzesznym”. Jest to modlitwa, która wyraża miłosierdzie i miłość do człowieka, która kształtuje postawę pokoju wobec Boga i bliźniego. Ta modlitwa odmawiana jest na czotkach. Niektórzy przyrównują ten sznur modlitewny do różańca w Kościele rzymskokatolickim, ale na poszczególnych ziarenkach odmawiane są wezwania do Jezusa Chrystusa. Jednocześnie wiem, że wierni sami z siebie praktykują również tę formę modlitwy jak Koronka do Miłosierdzia Bożego. Ma to charakter bardziej indywidualny. Nie ma też takiej ikony, która w szczególny sposób przedstawia ten kult, chociaż na Ukrainie są próby zaadaptowania obrazu Jezusa Miłosierdnego w formie ikony. Warto jednak wspomnieć, że nasi wierni również pielgrzymują do sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach, gdzie znajduje się kaplica pw. św. Andrzeja Apostoła, będąca darem Kościoła greckokatolickiego z Polski i Ukrainy.

— Jak Ksiądz Biskup odczytuje orędzie o Miłosierdziu Bożym w kontekście wyzwań współczesnego świata, ale i indywidualnego człowieka?

— Boże miłosierdzie jest dzisiaj światu bardzo potrzebne. Ono niesie pokój, wybaczenie i wskazuje, co powinniśmy robić codziennie: miłować się, kochać, szanować jeden drugiego.

Fot. Materiał nauczany

Bp Arkadiusz Trochanowski

Z Miłosierdziem Bożym iść do ludzi. To jest Boży plan dla człowieka. Innej drogi Bóg nawet nie chce proponować. Z takim planem powinniśmy rozwiązywać wszystkie problemy. Ale tutaj pojawia się trudność. Nie wszyscy chcą znać Boży plan. Nie wszyscy chcą znać Pana Boga, a co dopiero zastanawiać się nad tym, co ma Pan Bóg do zaoferowania. To jest wyzwanie, jak przemawiać, aby jak najwięcej ludzi poznało Boży plan o miłosierdziu. Ukazywać przez świadectwo swojego życia, że źródłem tej miłości jest moja wiara w Pana Boga.

— Świat wokół nas jest pełen różnych postaw,

zachowań, działań, decyzji o życiu ważnych konsekwencjach, które niepokoją nas wszystkich. Konflikty zbrojne, czystki etniczne, zabijanie nienarodzonych dzieci, pedofilia. Jak można i należy wcielać w życie Miłosierdzie Boże w tych przypadkach? Czy miłosierdzie ogarnia wszystkie obszary zła? Czy zostaje jednak tylko sprawiedliwość, do której będzie należał osąd?

— W tym kontekście najpierw powinna dokonać się sprawiedliwość. Bez zrozumienia, że dokonano się haniebnych czynów, które są złem, możemy wypaczyć rozumienie pojęcia Miłosierdzia Bożego. Miło-

sierdzie Boże działa, jeżeli my sami, rozumiejąc swój błąd, przychodzimy i prosimy o wybaczenie i robimy mocne postanowienie naszej poprawy. Bóg czeka na nas i pragnie dzielić się swoim miłosierdziem. Potrzeba naszej woli, potrzebny jest ruch w stronę Pana Boga i uwierzenie, że Bóg pomoże. Dzisiaj chyba tego aspektu nie dostrzegamy. A Bóg czeka cierpliwie. Współczesny człowiek bardzo przyspieszył, nawet goni, i nie dostrzega tej wyciągniętej ręki Pana Boga. Zapomina, że Bóg chce towarzyszyć w tej drodze nawrócenia, chce iść przez całe życie z człowiekiem, a nie tylko w jednym momencie, kiedy jest mu potrzebny. Bóg pragnie być z człowiekiem każdego dnia.

— Zmarły papież Franciszek nazywany był „papieżem miłosierdzia”. Co we Franciszkowym nauczaniu i praktycznym podejściu najbardziej poruszało Księdza Biskupa?

— Papież Franciszek opublikował encyklikę, która przywołuje tradycję oraz aktualność myśli o „ludzkiej i Boskiej miłości Serca Jezusa Chrystusa”, wzywając do odnowienia autentycznej pobożności, aby nie zapomnieć o czułości wiary, radości służby i żarliwości misji. To czwarta encyklika, „Dilexit nos” („Umiłował nas”), która nawiązuje do słów św. Pawła z Listu do Rzymian. Apostoł Narodów, odnosząc się do Chrystusa (Rz 8, 37), mówi nam, abyśmy odkryli, że od tej miłości nic „nie zdoła nas odłączyć” (Rz 8, 39).

To, co pozostanie w pamięci, to przede wszystkim troska o ubogich, słabych, odrzuconych, pozbawionych możliwości rozwoju, uwieczonych. Czas pontyfikatu papieża Franciszka to duże zmiany migracyjne i tutaj zwraca uwagę jego troska o uchodźców. To

określenie Kościoła szpilem polowym. To dawanie Chrystusa każdemu. To prośba, żeby otworzyć swoje kościoły, domy parafialne, klasztory dla uchodźców. To robienie rabanu, tzn. wstawanie z kanapy i ruszenie w świat, aby głosić Chrystusa. „Jeśli nie wyjdziecie, ludzie nie przyjdą”, powtarzał to wszystkim. To pozbywanie się przyzwyczajęń, które człowieka rozleniwiają. To także stawianie pytań. Jak mówił papież Franciszek, kto stawia pytania, będzie zawsze młody, niezależnie od wieku. Bo można, już będąc młodym, zostać człowiekiem w podeszłym wieku, nie stawiając pytań. I to jest tragedia każdego człowieka. A trzeba pytać: kim ja jestem? dokąd zmierzam? jaki jest sens mojego życia? Trzeba wciąż stawiać wiele innych pytań. Papież Franciszek powtarzał często: „Należy mieć w sobie nadzieję, mieć w sobie pasję duszpasterstwa, być blisko z ludźmi”. Ponadto papież Franciszek prosił o modlitwę i pomoc dla Ukrainy i wspierał naród ukraiński. Prosił o ustanie wojen na całym świecie. Papież Franciszek na różny sposób zaskakiwał.

Zapamiętam także osobiste spotkania z papieżem Franciszkiem. Najpierw 21 października 2021 roku, w roku, kiedy zostałem biskupem, w czasie wizyty „Ad limina Apostolorum”. Był to bardzo szczególny moment. Nawet napisałem artykuł o tym wydarzeniu w języku ukraińskim.

Następnie w 2023 roku, we wrześniu, kiedy w Rzymie odbywał się synod biskupów Ukraińskiego Kościoła Greckokatolickiego. Spotkanie rozpoczęło się 6 września zaraz po 7, skończyło się o 8.45. Wówczas papież Franciszek poświęcił prawie dwie godziny na wysłuchanie biskupów greckokatolickich,

których razem było 56. Tematem przewodnim była troska o cierpiący naród ukraiński z powodu rosyjskiej agresji. Papież mógł wysłuchać świadectw ukraińskich biskupów, którzy na co dzień zmagają się z rosyjską agresją, nienawiścią i walką o przetrwanie. Mógł bezpośrednio usłyszeć świadków tragedii i dowiedzieć się, co dzieje się na Ukrainie. Papież cierpliwie słuchał i wyrażał solidarność z narodem ukraińskim i naszą Cerkwią.

— Ksiądz Biskup zawdzięcza też śp. papieżowi Franciszkowi swoją szczególną misję i postugę.

— Papież Franciszek sprawił mi niespodziankę, czyniąc mnie, swoim dekretem, biskupem diecezji (eparchii) olsztyńsko-gdańskiej obrządku greckokatolickiego 25 listopada 2020 roku. Podjąłem to wyzwanie w czasie głębokiej pandemii, kiedy mimo wszystko trzeba było wychodzić do ludzi. Pozostało mi to do dzisiaj i jest to ze mną. Papież stworzył nową strukturę kościelną i z wielką odpowiedzialnością trzeba podążać w wyznaczonym kierunku. Codziennie wstawać i być blisko ludzi. Podchodzić do wszystkiego z wielką duszpasterską pasją. I w tym też zawiera się Boże miłosierdzie.

Z kolei wiadomość o śmierci papieża Franciszka zastała mnie w naszym soborze w Gdańsku, w czasie pontyfikalnej liturgii w drugi dzień Świąt Wielkanocnych. Zaraz po liturgii odprawiliśmy z duchowieństwem i wiernymi panachidę zmarłych-wstania (specjalne krótkie nabożeństwo żałobne) ze śpiewami „Chrystus zmarłych-wstał”. Z kolei w Olsztynie, w naszym soborze w sobotę, 26 kwietnia, w dzień pogrzebu papieża Franciszka odprawiliśmy liturgię oraz także panachidę zmarłych-wstania. I tak już pozostanie w pamięci, że w czasie pogrzebu śpiewaliśmy o zmarłych-wstaniu, czyli nadziei, i w przekonaniu zwycięstwa Bożego miłosierdzia.

Rozmawiała
ZDZISŁAWA KOBYLŃSKA

Niniejszy artykuł pierwotnie ukazał się na stronie Katolickiej Agencji Informacyjnej.

Termin „litania” oznacza ogólnie modlitwę (gr. „litaneia” – modlitwa, błaganie), a dokładniej błaganie lub modlitwę wstawienniczą i prośby. W języku liturgicznym oznaczano tym terminem początkowo procesję, podczas której śpiewane były „prośby litanijne”. Od innych modlitw błagalnych różni się specyficznym układem. Złożona jest z szeregu krótkich wezwań, czyli inwokacji, następujących po sobie w jednakowym rytmie i stwarzających modlitewny ciąg uwielbień, po których następuje na ogół taka sama odpowiedź. W litanii do Matki Bożej, a także w litaniiach do poszczególnych świętych brzmi ona: „Módl się za nami”. A jeśli zwracamy się do Chrystusa lub innych Osób Boskich, wołamy: „Zmiłuj się nad nami” lub „Wysłuchaj nas, Panie”.

Litania z Loreto

Geneza Litanii Loretańskiej nie jest łatwa do odtworzenia. Najczęściej historycy zajmujący się liturgią wskazują na wiek XII, gdy tekst pojawił się w tzw. manuskrypcie paryskim. Jednak niektóre wezwania skierowane do Maryi znajdowały się w Litanii do Wszystkich Świętych. Z czasem nowe formułowane tytuły maryjne kumulowały się, tworząc tym samym osobny tekst poświęcony wyłącznie Maryi. Litania zwana jest Loretańską. Nazwa ta ma związek z niewielkim włoskim miastem Loreto, które leży nad Adriatykiem, w regionie Marche i jest oddalone od stolicy tego regionu, Ancony, o ok. 27 kilometrów. W Loreto znajduje się mały domek z Nazaretu, w którym miała mieszkać sama Maryja. Jak do tego doszło? Otóż kiedy Turcy zajęli Ziemię Świętą, zamożna rodzina De Angelis (Aniołowie) postanowiła uratować z Nazaretu domek, w którym mieszkała Święta Rodzina. Dzięki jej staraniom przywieziono go w częściach na statku do Loreto. Nazwisko tej rodziny – Aniołowie – przyczyniło się do stworzenia legendy, która opowiada, że Santa Casa („święty dom”) została przeniesiona przez aniołów z nieba nad ładami i morzami w bezpieczne miejsce, do Loreto. I właśnie tu, w Loreto, w sanktuarium maryjnym, litania do Matki Bożej była szczególnie propagowana i odmawiana przez pielgrzy-

Fot. Materiał nadesłany

MAJOWE UWIELBIENIE MARYI

ROZPOCZĘLIŚMY MAJ. JEDEN Z NAJPIĘKNIEJSZYCH MIESIĘCY W ROKU, KTÓRY POŚWIĘCONY JEST MARYI. W TYM MIESIĄCU KATOLICY CZCZĄ MARYJĘ POPRZECZ ODMAWIANIE SPECYFICZNEJ MODLITWY, KTÓRA NAZYWA SIĘ LITANIĄ. TĘ, KTÓRĄ ZWYKLE WE WSZYSTKICH KOŚCIOŁACH, KAPLICACH I PRZYDROŻNYCH KAPLICZKACH WIERNI ŚPIEWAJĄ NA CHWAŁĘ MATKI BOŻEJ, NAZYWAMY LITANIĄ LORETAŃSKĄ, KTÓRĄ MOŻNA NAZWAĆ HYMNEM WYŚLAWIAJĄCYM JEJ CNOTY, ATRYBUTY I PRZYWILEJE, JAKIMI OBDARZYŁ MARYJĘ SAM BÓG.

mów, przybierając ostateczną formę w pierwszej połowie XVI wieku i stając się znaną w całym Kościele. Po raz pierwszy ukazała się drukiem w 1572 r. we Florencji i zawierała 43 wezwania. Papież Benedykt XIV urzędowo ją zatwierdził i zezwolił stosować w publicznym kulcie Kościoła. Niestety, zaczęto czasem do wezwań dodawać różne określenia, które nie zawsze były poprawne teologicznie, co doprowadziło do sytuacji, że w 1631 r. zakazano wprowadzania wszelkich zmian w litanii bez zezwolenia Stolicy Apostolskiej.

Maryjne inwokacje

Oczywiście wezwania Litanii ulegały zmianom w zależności od okoliczności historycznych. I tak w ciągu wieków oficjalnie dodano następujące inwokacje: „Wspomożenie wiernych” przypisywana Piusowi V w związku ze zwycięstwem nad Turkami pod Lepanto (1571); „Królowo bez zmyru pierwotnej poczęta”, którą zawdzięczamy Piusowi IX, dzień przed ogłoszeniem

dogmatu o Niepokalanym Poczęciu NMP (1854); Leon XIII wprowadził wezwanie „Królowo Różańca świętego” (1883) oraz „Matko dobrej rady” (1903); w 1908 r. Kościół w Polsce uzyskał zgodę na włączenie tytułu „Królowo Korony Polskiej” (przekształconego po drugiej wojnie światowej w „Królowo Polski”); „Królowo pokoju” włączył Benedykt XV (1917), a papież Pius XII – „Królowo wniebowzięta” (1950) w związku z ogłoszeniem dogmatu o Wniebowzięciu NMP; „Matko Kościoła” (tytuł nadany przez Pawła VI w czasie Soboru Watykańskiego II). Janowi Pawłowi II zawdzięczamy też wezwanie „Królowo Rodziny” (1995). Oprócz zezwoleń na powszechne wprowadzenie inwokacji wydano wiele zezwoleń ograniczonych do poszczególnych diecezji lub zgromadzeń zakonnych. Itak np. franciszkanie uzyskali pozwolenie na umieszczenie (na ostatnim miejscu) własnego wezwania: „Królowo zakonu serafickiego” (1910), a karmelici stosują od 1689

wezwanie „Królowo szkalpiera świętego”. Nowych wezwań Litanii Loretańskiej przybywa także współcześnie. W 2020 r. Stolica Apostolska wprowadziła kolejne. Po polsku brzmią one: „Matko miłosierdzia” (po „Matko Kościoła”), „Matko nadziei” (po „Matko łaski Bożej”), „Pociecho migrantów” (po „Ucieczko grzesznych”). Odnosnie do wezwania „Matko miłosierdzia”, to inicjatywa wprowadzenia tego wezwania wyszła z Białegostoku, który nazywany jest Miastem Miłosierdzia dzięki osobie bł. ks. Michała Sopočki, który był propagatorem kultu Miłosierdzia Bożego i dzięki jego staraniom przesłanie o Bożym miłosierdziu rozeszło się na cały świat.

W Litanii Loretańskiej mamy trzy grupy wezwań, które mają nam pomóc zrozumieć Matkę Bożą; ale nie tylko Ją samą, ale też i Boga, który zechciał nam dać Maryję jako naszą Matkę. Jak pisze ks. prof. Jacek Nowak SAC: „Pierwsza grupa wezwań przedstawia Matkę Bożą jako Matkę Odkupiciel, Opiekunkę ludu, Dziewicę. Tytuły maryjne, zawarte w tej części, są kompatybilne z dogmatami zdefiniowanymi podczas Soboru Efeskiego (431 r.) i Chalcedońskiego (451 r.). W drugiej grupie wezwań można znaleźć wiele odniesień do zadań Maryi w dziejach. Pojawiają się tu określenia pochodzące ze Starego Testamentu, w których można dostrzec pierwotne wzory, przez które Bóg zapowiadał zadanie Maryi. Inne wezwania pokazują Maryję jako osobę opiekującą się ludźmi. Jej opieka ma pomóc np. w odzyskaniu zdrowia (»Uzdrowienie chorych«) czy pomóc w przezwyciężeniu trudności (»Pocieszycielko strapionych«). Trzecią grupę stanowią wezwania ukazujące miejsce Maryi w chwale. Matka Boża ukazana jest jako Królowa Aniołów oraz wszystkich, którzy osiągnęli chwałę zbawienia. Podkreślona zostaje Jej relacja nie tylko wobec »wybranych«, ale również w stosunku do całego stworzenia (»Królowo rodzin«, »Królowo pokoju«...).”

W Litanii inwokacje będące odniesieniami wprost do Biblii, będące aluzjami do różnych fragmentów Pisma Świętego, są naprawdę przepiękne i poetyckie. Pokazują, jak życie Maryi wyrasta z Biblii i jest w niej zakorzenio-

ne. Wymieńmy kilka z nich: „Zwierciadło sprawiedliwości”, „Stolico mądrości”, „Przybytku Ducha Świętego”, „Wieżo Dawidowa”, „Wieżo z kości słoniowej”, „Arko przymierza”, „Bramo niebieska”.

Modlitwa szturmowa

Litania Loretańska do Najświętszej Maryi Panny jest także nazywana „modlitwą szturmową”, ponieważ modlenie się nią, jak wskazują na to liczne świadectwa, przynosi wiernym wiele owoców. Sama znam osoby, które modląc się Litanią Loretańską i uczestnicząc w nabożeństwach majowych, wymadlały dla siebie innych potrzebne łaski. Jest to modlitwa, którą polecam odmawiać za swoje dzieci, wnuki, męża, żonę zwłaszcza w maju, w trakcie nabożeństw majowych, które często są połączone z wystawieniem Najświętszego Sakramentu w kościele czy w kaplicach. Ta modlitwa zawsze przynosi błogosławione rezultaty. Lecz nie przekonamy się o tym, jeśli nie będziemy jej praktykować. Jest to modlitwa dostępna dla każdego, prosta, piękna i bardzo skuteczna. Jej tekst z kolejnymi inwokacjami może stanowić znakomity punkt wyjścia do rozważań nad Maryją, Jej przymiotami i Jej rolą w naszym życiu i świecie. Wychwalając Maryję i prosząc Ją o wstawiennictwo, tak naprawdę oddajemy cześć także samemu Bogu. I dziękujemy Mu za dar macierzyństwa Maryi – bycia Matką nie tylko dla naszego błogosławionego Pana, ale także dla nas, której wielkość, dobroć, miłość, troskę wobec nas poznajemy właśnie dzięki tej pięknej Litanii Loretańskiej. Poświęćmy zatem swoje majowe wieczory na spotkanie z Maryją w czasie nabożeństwa majowego lub choćby na odmówienie litanii do Niej w ciszy własnego domu, a zobaczymy, jak ta relacja z Maryją, bliskość z Nią zbawiennie wpłyną na nasze życie. Owoce jej odmawiania z pewnością nas nie rozczarują!

ZDZISŁAWA KOBYLŃSKA

CHORWACKI TRUMP I OKOLICE

„Bandą niepiśmiennych gangsterów” nazwał prezydent Chorwacji Zoran Milanović Trybunał Konstytucyjny w swoim kraju. Na jego tle rządząca w Polsce koalicja 13 grudnia to „sofcik” i „pikuś”. Oni mówią przecież tylko o „neosędziach”. Jego barwny język podoba się jednak Chorwatom, skoro na początku tego roku wybrali go na drugą kadencję. Facet ma w nosie polityczną poprawność i mówi to, co myśli. Stąd pewnie wielu porównuje go do Donalda Trumpa. Przynajmniej obaj są skuteczni. Skądinąd ma podobne poglądy co prezydent

USA na Ukrainę, którą określa jeszcze bardziej negatywnie niż prezydent USA. Pozwolę sobie nie zacytować tego, co mówił np. o kijowskim Majdanie. Tak chyba będzie lepiej. Porównanie USA i Chorwacji jest na miejscu, ale równocześnie nie jest, bo przecież prezydent w amerykańskim systemie ma superwładzę, a na Chorwacji znaczy tyle co w Niemczech, Austrii i Izraelu, czyli pełni dość symboliczną rolę. Możemy Chorwację porównać nie tylko z USA, ale z Polską. Ów katolicki – jak nasz – kraj, stanowiący niegdyś część Ju-

gosławii, ćwiczy to samo, co my od półtora roku, czyli tzw. kohabitację, a więc podział władzy: prezydent z jednej opcji, a rząd z drugiej. Przypomina to hasło, które wymyślił w 1989 roku Jarosław Kaczyński (mało kto o tym wie!), gdy na raty demontowano w Polsce komunizm. Było to hasło: „Wasz prezydent – nasz premier”. W Chorwacji – tak jak w Polsce – między prezydentem a premierem iskrzy. Zarówno w sprawach wewnętrznych, jak i polityce zagranicznej. Szefem rządu jest mój dobry znajomy z Parlamentu Europejskiego,

niegdyś europoseł, dyplomata i koszykarz amator, Andrej Plenković. Wspominam tego centroprawicowego polityka, premiera i kolegę miło. Chyba zupełnie inaczej niż prezydent Zoran Milanović. W styczniowych wyborach prezydenckich premier i jego partia poparli oponenta prezydenta, ale na nic to się nie zdało, bo gość został wręcz znokautowany przez dotychczasową głowę państwa. Premier Plenković wchodzi w kompetencje prezydenta Milanovicia choćby w sprawie dla Polski bardzo ważnej, jaką jest wspólna, polsko-

-chorwacka inicjatywa Trójmorza, zainicjowana przecież przed równo dekadą przez prezydentów obu państw: Andrzeja Dudę i Kolinę Grabar-Kitarović. Jak w tym kontekście premier z Zagrzebia wciną się w politykę prezydenta z Zagrzebia? Oto bowiem szczyty Trójmorza odbywają się w formule prezydenckiej, ale na ostatni (przed tym teraz w Polsce) przyjechał z Chorwacji nie prezydent Milanović, ale właśnie premier Plenković. Skądinąd podobnie jak Grecję reprezentował premier Kiria-kos Mitsotakis.

Czy to dla nas brzmi egzotycznie? Nie powinno, skoro prezydent Francji Emmanuel Macron na podpisanie traktatu między Polską a Francją zaprasza do Paryża nie prezydenta RP Andrzeja Dudę, tylko premiera Donalda Tuska... **RYSZARD CZARNECKI**

10 maja
WIOSENNE TARGI OGRODNICTWA „PAMIĘTAJ CIE O OGRODACH”

Olsztyn
Targi promują trendy w branży sadownictwa i ogrodnictwa od 2009 roku. To atrakcyjna prezentacja tej gałęzi rolnictwa oraz okazja do aktywizacji i integracji społeczności lokalnej, jak również kultywowanie tradycji regionu, lokalnych wytwórców rękodzieła i specjalistów. W tym roku po raz pierwszy będzie możliwość wykonania badań profilaktycznych, żeby sprawdzić swój stan zdrowia.
Godz. 9.00, tereny leśne, ul. Jagiellońska 91.

3 maja
ZALEWIADA RETRO ZŁOT & RETRO RAJD 2025
Zalewo
Gminne miasto Zalewo, położone malowniczo nad Jezioro Ewingi na Warmii i Mazurach, zamieni się w tętniącą życiem stolicę klasycznej motoryzacji, muzyki rockowej i stylu retro. Wydarzenie przyciągnie miłośników zabytkowych pojazdów, pasjonatów dawnej mody i atmosfery minionych

dekad z całego regionu i nie tylko. Obecnie potwierdziło około 200 aut, które pokażą się w Zalewie.
Godz. 10.00, ul. Kolejowa 5.

3 maja
FESTIWAL MUZYKI LUDOWEJ I FOLKOWEJ NA POLACH GRUNWALDU

Stębark
Wystąpią m.in.:
— Zespół Dybziaki
— Echo ze Skurpia
— Ludowy Zespół Śpiewaczy Laskowianki
— Marta Bejma - półfinalistka Mam Talent 2025
— Kapela Ludowa Ziemia Skierniewicka
— Zespół Po Burzy
— Maja Kruszewska
Godz. 11.00, Plac przy Muzeum Bitwy pod Grunwaldem.

3 maja
ZIELEŃ, NIE ZIELEŃ
Olsztyn
Będzie rodzinnie, radośnie i kolorowo. Z tej okazji najmłodszych (4+) zapraszamy na wyjątkowy spektakl „Zieleń, nie zieleń” – interaktywną opowieść pełną śpiewu i zabawy, w której

dzieci aktywnie uczestniczą, współtworząc magiczną historię. W barwną podróż z bohaterami Bimbamburkiem i Rambolinim, zabierze nas aktorka Olsztyńskiego Teatru Lalek – Hanna Banasiak.
Godz. 16.00, Scena na Targu Rybnym.

3 maja
GRZEGORZ KUPCZYK NZB
Olsztyn
Grzegorz Kupczyk – jeden z prekursorów hard rocka i heavy metalu w Polsce, zaśpiewa dla Was najlepsze numery z czasów występów w Turbo, oraz po raz pierwszy w Olsztynie nowe kompozycje z solowej płyty! Na scenie będą mu towarzyszyć muzycy, z którymi nagrał nowy album. Ornecie i Paweł Oziabło – znani z zespołu Oddział Zamknięty, oraz ceniony perkusista Łukasz Marek
Godz. 19.30, Galeria Sowa, ul. Zamkowa 2.

5 maja
SPOTKANIE AUTORSKIE W KSIĄŻNICY POLSKIEJ
Olsztyn
Młoda redaktorka na polecenie szefa musi porzucić swoje wakacyjne plany i wyjechać na miesiąc do Włoch. Ma tam pracować w wydawnictwie i szukać bestselleru, który odniesie sukces na polskim rynku. Jak skończy się jej kalabryjska przygoda? O swojej debiutanckiej książce pt. „Podchody” opowie podczas spotkania autorskiego Katarzyna Żechowicz-Wygrzyz. Prowadzenie Robert Lesiński.
Godz. 17.00, Książnica Polska, pl. Jana Pawła II.

9 maja
BIEG OKOLICZNOŚCI
Olsztyn
Wernisaż wystawy fotografii Wojciecha Grzędzińskiego, polskiego fotoreportera, laureata nagrody World Press Photo, prezentującej 25 fotografii wykonanych w ciągu 25 lat pracy fotoreporterskiej.
Godz. 18.00, Galeria Dobro MOK, ul. Stare Miasto 24/25.

9 maja
KONCERT SYMFONICZNY
Olsztyn
Wykonawcy:
Alexandr Iradyan – dyrygent
Michał Marcol – skrzypce
Monika Kruk – fortepian
Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Warmińsko-Mazurskiej
Program:
Andrzej Panufnik – Suita staropolska na orkiestrę smyczkową
Felix Mendelssohn-Bartholdy – Koncert d-moll MWV O 4 na skrzypce, fortepian i orkiestrę smyczkową
Karol Szymanowski – II Symfonia B-dur op. 19
Godz. 19.00, Warmińsko-Mazurska Filharmonia im. F. Nowowiejskiego, ul. Głowackiego 1.

10 maja
WARNELAND – ULTRAMARATON WARMIŃSKI
Olsztyn
Przygotujcie się na zapierające dech w piersiach krajobrazy Warmii! Trasy poprowadzą Was przez malownicze lasy, wzdłuż jezior i rzeki Łyny, a także przez urokliwe wioski i szlaki. Warneland – Ultramaraton Warmiński to ugruntowane wydarzenie w polskim

kalendariusz biegów ultra, cenione za profesjonalizm, pasję i wyjątkową atmosferę. To doskonała okazja, by sprawdzić swoje możliwości, nacieszyć się pięknem natury i stać się częścią fantastycznej biegowej społeczności.
Godz. 8.00, Centrum Rekreacyjno-Sportowe Ukiel, ul. Kapitańska 23.

10 maja
MARATON CZYTELNICZY
Olsztyn
Czytanie jako sport ekstremalny! Read books or die tryin! Kulturyści literatury łącznie się! Dwudziestocześciorogodzinne wyzwanie dla najwytrwalszych czytaczy!
Godz. 12.00, Zajezdnia trolejbusowa MOK, ul. Knosaty.

11 maja
JAZZ W FILHARMONII: KAROL MALCZEWSKI TRIO
Olsztyn
Trio Karola Malczewskiego połączyły: płaszcze, zapiekanki, hity polskiego internetu, niszowe gry komputerowe, opóźnione pociągi i problemy z autokrytyką (kolejność przypadkowa). Nie bez znaczenia wydaje się też muzyczna chemia tej trójki – razem wydobywają z tego gąszczu szczere, lejące się opowieści opowiadane na instrumentach. Fascynacje muzyką klasyczną oraz kompozytorami klasycznymi lidera splatają się z wyzwoleniem spod gatunkowości w fascynujące sposoby, zachowując i miejsce na swobodny dialog, i autentyczną, szczerą narrację. Trio Malczewskiego tworzy

muzykę pełną przeróżnych impresjonistycznych barw, które mają na celu przenieść słuchacza w odległą zakątki swojego umysłu. Kompozycje zawierają w sobie dużo liryki, lecz nie brakuje również w nich nowatorskich pomysłów, które diametralnie wpływają na emocje słuchacza.
Godz. 18.00, Warmińsko-Mazurska Filharmonia im. F. Nowowiejskiego, ul. Głowackiego 1.

17 maja
ŚLUB DOSKONAŁY: I ŻE CIĘ NIE OPUSZCZĘ AŻ DO ŚMIECHU
Olsztyn
Jedna z najpopularniejszych na świecie komedii autorstwa cenionego i szanowanego Robina Hadowa. „Ślub doskonały” to błyskotliwa historia o dylemacie miłosnym i odwiecznej walce serca z rozumem. W dniu ślubu przed oczyma bohaterów stają egzystencjalne pytania: małżeństwo z rozsądku i pod spójną presją? Czy może pełna szczęścia i radości wolność w otulinie prawdziwej miłości? Podczas spektaklu autor przedstawia nam siedem postaci, które przeżywają całą wachlarz emocjonalny. Niektóre historie bawią do łez, a inne dostarczają romantycznego wzruszenia...
Godz. 16.00, Aula Auditorium Maximum, al. Wojska Polskiego 13.

WALCZĄ O PUCHAR I PIĘĆ MILIONÓW

PIŁKA NOŻNA Kibice mają nadzieję, że przebieg ciekawie zapowiadającego się finału Pucharu Polski wynagrodzi brak emocji w półfinałach. Rzadko się bowiem zdarzała tak jednostronna rywalizacja na przedostatnim etapie pucharowej rywalizacji.

Na początku kwietnia piłkarze Legii pokonali na Stadionie Śląskim pierwszoligowy Ruch Chorzów aż 5:0, natomiast Pogoń wygrała na wyjeździe z Puszcą Niepołomice 3:0.

„To będzie piękny finał. Gratulacje. Pogoń i Legia, kto faworytem?” - napisał wówczas na platformie X honorowy prezes PZPN, a w przeszłości szef federacji Zbigniew Boniek, który za swojej kadencji przywrócił finałowi tych rozgrywek należne miejsce i prestiż.

Dla obu finalistów stawka piątkowego meczu będzie oczywiście cenne trofeum, ale Legia i Pogoń mają też inne cele.

Warszawska drużyna ekstraklasie zajmuje piąte miejsce, z niewielkimi szansami na podium. Odpadła również z Ligi Konferencji UEFA, po ćwierćfinałowym dwumeczu z Chelsea, więc Puchar Polski to jedyna szansa na udział w europejskich pucharach, co ma duże znaczenie dla budżetu

klubu. Podopieczni portugalskiego trenera Goncalo Feio do końca sezonu muszą sobie radzić bez Bartosza Kapustki, który doznał kontuzji właśnie w półfinale z Ruchem.

Bez względu jednak na wynik piątkowego meczu, nikt nie pozbawi Legii miłośnika absolutnego rekordzisty Pucharu Polski. Klub z Łazienkowskiej triumfował aż 20 razy, po raz ostatni w 2023 roku, zaś w finale wystąpi już 27. raz.

„Portowcy” ekstraklasie zajmują czwarte miejsce ze stratą zaledwie dwóch punktów do trzeciej Jagiellonii, z którą zagrają jeszcze w ostatniej kolejce. Mają więc wszystko w swoich rękach, a właściwie nogach, jeśli chodzi o ewentualne podium.

Wielka motywacja szczecińskiej drużyny przed finałem wynika jednak z czegoś innego. Pogoń nie ma klubowej gabloty... żadnego cennego trofeum w seniorskim futbolu. Dwa razy była wicemistrzem kraju,

Fot. PAP/Łezek Szymański

Ostatni raz Legia Warszawa zdobyła Puchar Polski w 2023 roku

a w finale PP wystąpiła już czterokrotnie, za każdym razem bez powodzenia. Ma już za sobą także przegrany po dogrywce finał z Legią (0:1), a działo się to w 1981 roku w Kaliszu.

W piątek stanie przed szansą rehabilitacji za ubiegłoroczną porażkę w finale 1:2 po dogrywce z pierwszoligową Wisłą

Kraków, co było wielką niespodzianką. - Zagrałem bardzo słaby mecz. Byłem przekonany, że zwłaszcza na tym stadionie poniesie mnie energia, a na boisku nie byłam sobą. Nie zapomnę tego meczu do końca życia, bo bardzo chcieliśmy zdobyć dla kibiców, dla siebie, dla Pogoni pierwsze trofeum - mówił

po porażce z Wisłą Kamil Grosicki, który w obecnej edycji PP zrobił wiele, żeby znów stanąć przed szansą zdobycia trofeum. - Cieszę się na ten dzień przez ostatnie miesiące. Bardzo mnie boli porażka sprzed roku. Cieszę się, że znów wywalczyliśmy awans. Jesteśmy w finale, ale chcemy więcej - podkreślił 94-krotny reprezentant Polski po zwycięstwie nad Puszcą. Popularny „Grosik” chciał grać w finale właśnie z Legią.

Tym razem faworyta nie będzie - nie tylko z racji sąsiednich pozycji obu zespołów w ligowej tabeli. Z ich trzech ostatnich meczów w ekstraklasie dwa zakończyły się remisami (oba w Warszawie), a jedno zwycięstwem szczecińskiej ekipy 1:0 - 20 września 2024 roku usiebie.

Przed meczem tradycyjnie zostanie odegrany hymn państwowy, a po zakończeniu nastąpi dekoracja. W przeszłości nagrody wręczano na trybunie ho-

norowej, ale od kilku lat ceremonia odbywa się na płycie boiska.

PZPN już 10 kwietnia poinformował, że wszystkie bilety na finał Pucharu Polski zostały wyprzedane. Sędzią głównym będzie jeden z czołowych arbitrow światła Szymon Marciniak. 44-letni arbiter z Płocka już trzy razy prowadził mecz o trofeum - w 2013, 2016 i 2022 roku.

- O nominacji na ten wyjątkowy mecz decyduje aktualna forma arbitra oraz całokształt pracy w trwającym sezonie. Szymon występami zarówno na arenie międzynarodowej, jak i na polskich boiskach pokazuje, że jest w bardzo wysokiej dyspozycji. Na potwierdzenie tego otrzymał niedawno nominację na klubowe mistrzostwa świata - wyjaśnił przewodniczący Kolegium Sędziów Tomasz Mikulski. Pula nagród w rozgrywkach o Puchar Polski wynosi 10 milionów złotych, z czego połowa przypadnie zwycięzcy.

KOLEKCJA WARSZAWSKIEJ LEGII JEST BARDZO BOGATA

PIŁKA NOŻNA 26 finałów i 20 triumfów - to bilans w Pucharze Polski warszawskiej Legii, która w piątek na PGE Narodowym zagra o to trofeum z Pogonią Szczecin.

Wfinale ekipa ze Szczecina zadebiutowała w 1981 roku, gdy w Kaliszu przegrała po dogrywce 0:1 z... Legią. Także porażkami w najmniejszym możliwym rozmiarze zakończyły się finałowe mecze Pogoni w 1982 roku we Wrocławiu z Lechem Poznań oraz w 2010 w Bydgoszczy z Jagiellonią Białystok.

Przed rokiem - już na PGE Narodowym - „Portowcy” w dramatycznych okolicznościach stracili szansę na pierwsze trofeum w historii klubu. Prowadzili od 75. minuty, ale Wisła Kraków w „akcji rozpacz”, już po upływie doliczonego przez

sędziego czasu, strzeliła wyrównującą bramkę. Niektórzy piłkarze Pogoni padli załamani na murawę, inni próbowali protestować u sędziego Tomasza Kwiatkowskiego, lecz bezskutecznie. Po tym sprawdzeniu sytuacji przez VAR i uznaniu gola arbiter już nie wznowił gry. W dogrywce oszołomieni stratą gola szczecinianie w 93. minucie przegrywali 1:2 i wynik już się nie zmienił.

Zgoła inaczej wyglądał pucharowy dorobek legionistów. W finale zameldowali się już po raz 27., a mogą się pochwalić aż 20 triumfami. W obu zestawieniach są absolutny-

mi rekordzistami. Drużyna z Łazienkowskiej pierwszy raz wystąpiła w finale w trzeciej edycji PP w 1952 roku, kiedy w derbowym starciu uległa 0:1 Polonii. Trzy lata później sięgnęła po trofeum, w decydującym meczu pokonując 5:0 gdańską Lechię.

W 1989 roku jeden pucharowy triumf Legii na własne oczy obejrzel kibice w Olsztynie, gdy warszawianie rozbili 5:2 Jagiellonię. Co ciekawe, w obronie ekipy z Białegostoku zagrał wówczas... Cezary Kulesza, czyli obecny prezes PZPN.

Ostatni raz Legia cieszyła się ze zwycięstwa w 2023 roku, gdy w rzutach karnych wygrała 6-5 z Rako-

wem Częstochowa. Po 90 minutach i dogrywce na PGE Narodowym było 0:0.

FINAŁY POGONI I LEGII

Pogoń

1981, Kalisz: Warszawa - Pogoń 1:0 po dogrywce
1982, Wrocław: Lech Poznań - Pogoń 1:0
2010, Bydgoszcz: Jagiellonia Białystok - Pogoń 1:0
2025, Warszawa: Wisła Kraków - Pogoń 2:1 po dogrywce

Legia

1952 Warszawa: Polonia Warszawa - Legia 1:0
1955 Warszawa: Legia - Lechia Gdańsk 5:0
1956 Warszawa: Legia - Górnik Zabrze 3:0
1964 Warszawa: Legia - Polo-

nia Bytom 2:1 po dogrywce
1966 Poznań: Legia - Górnik Zabrze 2:1 po dogrywce
1969 Łódź: Górnik Zabrze - Legia 2:0
1972 Łódź: Górnik Zabrze - Legia 5:2
1973 Poznań: Legia - Polonia Bytom 0:0; karne 4-2
1980 Częstochowa: Legia - Lech Poznań 5:0
1981 Kalisz: Legia - Pogoń 1:0 po dogrywce
1988 Łódź: Lech Poznań - Legia 1:1; karne 3-2
1989 Olsztyn: Legia - Jagiellonia Białystok 5:2
1990 Łódź: Legia - GKS Katowice 2:0
1991 Piotrków Tryb.: GKS Katowice - Legia 1:0
1994 Warszawa: Legia - ŁKS Łódź 2:0

1995 Warszawa: Legia - GKS Katowice 2:0
1997 Łódź: Legia - GKS Katowice 2:0
2004 Poznań: Lech - Legia 2:0; Warszawa: Legia - Lech 1:0
2008 Białystok: Legia - Wisła Kraków 0:0; karne 4-3
2011 Bydgoszcz: Legia - Lech Poznań 1:1 po dogrywce; karne 5-4
2012 Kielce: Legia - Ruch Chorzów 3:0
2013 Wrocław: Śląsk - Legia 0:2; Warszawa: Legia - Śląsk 0:1
2015 Warszawa: Legia - Lech Poznań 2:1
2016 Warszawa: Legia - Lech Poznań 1:0
2018 Warszawa: Legia - Arka Gdynia 2:1
2023 Warszawa: Legia - Raków Częstochowa 0:0; karne 6-5

INTERESUJĄCY POCZĄTEK WAKACJI

SIATKÓWKA PLAŻOWA\\\\ Najlepsze żeńskie i męskie duety na świecie, doskonała zabawa i wielkie emocje - od 25 do 29 czerwca nad Jeziorem Szczęg Mały odbędzie się wyjątkowy turniej siatkówki plażowej VW Beach Pro Tour Warmia Mazury Challenge

W 2022 roku rozgrywki siatkówki plażowej przeszły gruntowną reformę - World Tour zastąpił Pro Tour, dzielący się na trzy poziomy: Elite16, Challenge i Future. Turniej w Starych Jabłonkach, zaplanowany na 25-29 czerwca, formalnie należy do kategorii Challenge, ale - jak podkreślają organizatorzy - wykracza daleko poza jego standardy.

- Można powiedzieć, że w tym roku jesteśmy czymś w rodzaju „Challenge+” - mówi Tomasz Dowgiałło, dyrektor turnieju. - Dzięki wieloletniej bardzo dobrej

Fot. Kamil Pastuszek

Najlepsi siatkarze plażowi świata powalczą o spore pieniądze - w puli nagród jest aż 250 tysięcy dolarów!

współpracy z FIVB i spółką Volleyball World udało się stworzyć wydarzenie, które

plusuje się pomiędzy klasycznym Challenge a prestiżową kategorią Elite16.

W TYM ROKU
W TURNIEJU WYSTĄPI
REKORDOWA LICZBA

UCZESTNIKÓW - PO 32 PARY ŻEŃSKIE I MĘSKIE. NAJLEPSZE DUETY NA ŚWIECIE POWALCZĄ W TURNIEJU GŁÓWNYM, POPRZEDZONYM ELIMINACJAMI. TO OGROMNA DAWKA EMOCJI JUŻ OD PIERWSZEGO DNIA ZMAGANIA NAD JEZIOREM SZCZĘG MAŁY.

- Turniej zaczyna się tak naprawdę już we wtorek - wtedy zaplanowana jest rozgrzewka. Wśród rozegranych zostaną eliminacje, a turniej główny potrwa od czwartku do niedzieli. Będą to cztery intensywne

dni rywalizacji na najwyższym poziomie - podkreśla Dowgiałło.

Dodatkowym magnesem dla najlepszych par z całego świata jest zwiększona pula nagród - o 100 tysięcy dolarów więcej niż w poprzednich edycjach (łączna pula nagród obu turniejów wynosi 250 tysięcy dolarów). To jeszcze wyższa ranga i prestiż całego wydarzenia.

Jak co roku, Stare Jabłonki zamieniają się w letnią stolicę siatkówki plażowej, oferując nie tylko emocjonujące widowisko sportowe, ale także liczne atrakcje dla kibiców i gości.

SPRINTEM

FUTBOL AMERYKAŃSKI

1 maja w swoim trzecim meczu Polskiej Futbol Ligi drużyna AZS UWM Olsztyn na stadionie w Kortowie zmierzy się z Warsaw Eagles, aktualnym mistrzem kraju. Drużyna ze stolicy ma już na koncie trzy zwycięstwa i jest liderem grupy północnej. Przypomnijmy, że Lakersi sezon zainaugurowali 22 marca. Na boisku na olsztyńskich Dąbkach pokonali wówczas 47:0 Białe Lwy Gdańsk. W połowie kwietnia przegrali jednak na wyjeździe 13:48 z Warsaw Mets. W starciu z drugą (i na pewno silniejszą) drużyną ze stolicy nie będą faworytem.

Fot. Artur Szczepański

- Czekamy na trudną przeprawę - mówi Krzysztof Mrówka, koordynator sekcji futbolu amerykańskiego w AZS UWM Olsztyn. - Przyjeżdża do nas

mistrz Polski i najsilniejsza obecnie drużyna w Polskiej Futbol Lidze. Mam nadzieję, że będzie to widowiskowy mecz, dlatego serdecznie zapraszam

wszystkich kibiców! Poza emocjami sportowymi, można oczywiście spodziewać się licznych atrakcji. Przygotowaliśmy m.in. bardzo ciekawy konkurs dla wszystkich, którzy pojawią się na stadionie. Początek meczu o godz. 13, wstęp wolny.

GRUPA PÓŁNOCNA PFL

1. Eagles	6	164:0
2. Wilki	6	122:24
3. Mets	6	149:41
4. Lowlanders	4	112:70
5. Tytani*	4	55:124
6. Lakers**	2	60:48
7. Dukes	0	18:162
8. Białe Lwy*	0	20:170
* mecz więcej ** mecz mniej		

TENIS STOŁOWY

Znakomicie zaprezentowali się Polacy w rozgrywanym w Manchesterze turnieju WTT Feeder. Z Anglii biało-czerwoni wrócili z trzema medalami. Turniej w Manchesterze był popisem Samuela Kulczyckiego (Dekorglass Działdowo), który aż trzykrotnie stał na podium - w grze pojedynczej, w grze podwójnej (wspólnie z Mateuszem Zalewskim) i grze mieszanej (w parze z Zuzanną Wilgos). W zmaganiach singlowych starszy z braci Kulczyckich dotarł do finału, w którym uległ Liamowi Pitchfordowi (Anglia) 0:3 (6:11, 3:11, 8:11).

We wcześniejszych meczach Polak wygrał m.in. z Danielem Berzosa (Hiszpania) 3:1, Finem Luu (Australia) 3:0 czy mistrzem Włoch - Johnem Oyebo 3:1. Samuel Kulczycki stał na podium także w dwóch innych konkurencjach. W grze podwójnej wspólnie z Mateuszem Zalewskim dotarli do półfinału, w którym ulegli 2:3 późniejszemu triumfatorowi Paulowi Drinkhallowi i Samuelowi Walkerowi. Również na najniższym stopniu podium dwukrotny mistrz Polski zakończył rywalizację w mikście wspólnie z Zuzanną Wielgos.

TOTALNE ODCIĘCIE PRĄDU...

Paraliż w Belgii, Hiszpanii i Portugalii. W tym pierwszym królestwie - bo już czwarty od początku roku (sic!) strajk generalny: nie latają samoloty, nie jeżdżą metro, koleje, autobusy i tramwaje. Z kolei na Półwyspie Iberyjskim oba tamtejsze państwa zostały w wielkim stopniu pozbawione prądu. Czy ma to wpływ na sport? Oczywiście, skoro np. przekładane są mecze na turnieju tenisowym ATP

w Madrycie, w tym naszej Ligi Świątek. Nie przeszkodziło to Polce w ograniu Rosjanki i awansowaniu do ćwierćfinału hiszpańskiego turnieju. W Europie Południowej odcięto prąd, a na piłkarskim stadionie Motoru Lublin odcięto dopływ krwi do mózgu (zakładamy, że go mimo wszystko ma) kibicowi miejscowych, który wykorzystał minutę ciszy dla uczczenia zmarłego papieża, aby zbluzgać gości, czyli Cracovię. Poziom

kretna na Żuławach, choć gdzie Rzym, a gdzie Krym: z Warmii i Mazur na polską depresję kawał drogi. Potem na boisku lepsi byli goście z Krakowa, być może w myśl zasady „Oliwa nieżywa, ale sprawiedliwa”. Szczerze mówiąc, wolę, jak kibice odpalają race, choć to niezgodne z przepisami, niż jak taki kuzyn Neandertalczyka robi zadymę, taką jak ta na stadionie Motoru. Pasuje do niego stare polskie powiedzenie: „Niektórzy

z domu wynoszą dobre wychowanie, a inni meble”. Wiemy, co wyniósł z domu ów fan z Lublina - zapewne meblościankę. Odcięto prąd również Afro-Niemcowi Realu Madryt o nazwisku Ruediger, który chciał za wszelką cenę obrzucić sędziego finału Pucharu Króla butelkami z wodą. Powstrzymali go członkowie sztabu szkoleniowego Galacticos. Dostał czerwoną kartkę i nie zagra już do końca sezonu. To

dobra wiadomość dla futbolowych arbitrow Królestwa Hiszpanii, bo jest nadzieja, że żadnemu z nich Niemiec nie zrobi krzywdy. I znów „oliwa sprawiedliwa”, bo jednak finał Copa del Rey wygrała Barcelona z Wojciechem Szczęsnym i Robertem Lewandowskim (na trybunach), a nie klub krewkiego Szwaba. A swoją drogą jaka galaktyka, tacy Galacticos. To stwierdziwszy, oddam się na koniec marzeniom: oto oczyma

wyobraźni widzę finał Ligi Mistrzów z trzema reprezentantami Polski! Arsenal Londyn z Jakubem Kiworem i FC Barcelona z duetem „Lewy” i Szczęśny. I wtedy będę mógł ze spokojem powiedzieć: „Niech wygra lepszy”...

RYSZARD CZARNECKI

O PIŁCE

>>> Po finale Ligi Konferencji, który zostanie rozegrany 28 maja we Wrocławiu, na kolejne trzy dni zaplanowana została wielka debata o przyszłości polskiej piłki nożnej. Udział potwierdzili już m.in. prezes PZPN Cezary Kulesza oraz selekcjoner reprezentacji Michał Probiez. „Gramy do jednej bramki”, bo tak będzie nazywał zaplanowany kongres, zorganizuje Dolnośląski Związek Piłki Nożnej. Partnerami natomiast są PZPN, Ekstraklasa S.A. oraz Pierwsza Liga Piłkarska. Celem debaty będzie próba poszukania odpowiedzi na pytania, co należy zmienić, wzmocnić i zbudować na nowo, by polski futbol mógł się harmonijnie i długofalowo rozwijać. Debata zostanie podzielona na trzy części. W pierwszej, która będzie nosić tytuł „Od podwórka na stadion”, odbędzie

się dyskusja na temat budowy podstawy piłkarskiej piramidy oraz rozwoju talentów. Drugiego dnia zebrani będą dyskutować o piłce kobiecej („Kobięcy głos w piłce”), a trzeciego o edukacji sędziowskiej i ścieżkach rozwoju dla najlepszych arbitrow („Sędziowie jako partnerzy gry”). Poza prezesem PZPN i selekcjonerem drużyny narodowej, do Wrocławia mają przyjechać prezesi klubów ekstraklasy i pierwszej ligi oraz przedstawiciele wojewódzkich związków piłki nożnej. Całe wydarzenie kibice będą mogli śledzić w mediach społecznościowych, a także na związkowym kanale „Łączy nas piłka”.

>>> Li Tie, w przeszłości zawodnik m.in. angielskiego Evertonu i były trener reprezentacji Chin, został skazany

przez Najwyższy Sąd Ludowy prowincji Hubei na karę 20 lat pozbawienia wolności za szereg przestępstw związanych z wręczaniem i przyjmowaniem łapówek. Obrońcy 47-letniego Li złożyli odwołanie, które zostało jednak odrzucone. Wyrok jest prawomocny. Li został skazany w ramach szeregu zakrojonej walki chińskiego rządu z korupcją w sporcie. Były piłkarz Evertonu i Sheffield United został uznany winnym wielu przestępstw związanych z łapówkarstwem. Sąd w Xianning zarzucił mu m.in., że od 2015 roku, gdy był asystentem trenera w klubie Hebei China Fortune, do 2021 roku, gdy zrezygnował z funkcji trenera reprezentacji Chin, Li dawał i przyjmował łapówki o łącznej wartości 120 milionów juanów (16,51 mln dolarów). W zamian - jak stwierdził sąd

- powoływał zawodników do reprezentacji i podpisywał z nimi lukratywne kontrakty. 47-latek przyznał się do winy. Potwierdził także, że zapłacił równowartość prawie 400 tys. euro, aby zapewnić sobie nominację na selekcjonera reprezentacji. Przyznał również, że pomagał w ustawianiu wyników meczów, gdy był trenerem klubowym. „Jest mi bardzo przykro. Są jednak pewne rzeczy, które w tamtym czasie były powszechną praktyką w piłce nożnej” - powiedział podczas rozprawy sądowej W reprezentacji Chin Li wystąpił w 34 meczach. W 2012 zakończył karierę, od stycznia 2020 do grudnia 2021 roku był trenerem kadry narodowej.

>>> Rekordowe premie zagwarantował Niemiecki Związek Piłki Nożnej (DFB) w przypadku

zdobycia przez zawodniczkę tego kraju złotego medalu mistrzostw Europy 2025, których gospodarzem będzie Szwajcaria. Każda z nich otrzyma po 120 tysięcy euro. Trenowane przez Christiana Wuecka zawodniczki to rywalki kadry Polski prowadzonej przez Ninę Patalon w fazie grupowej. Właśnie z nimi Polki zagrają 4 lipca w St. Gallen pierwszy mecz, a potem biało-czerwone zmierzą się ze Szwedkami (8 lipca) oraz Dunkami (12 lipca). Awans do czołowej ósemki premiowany będzie 45 tys. euro dla każdej z Niemek, do półfinału 65 tys. euro, natomiast do finału 90 tys. euro. Areną finału mistrzostw będzie St. Jakob-Park w Bazylei.

>>> Szymon Marciniak cały czas jest bardzo ceniony na gieldzie arbitrow. Jak poin-

Fot. PAP/EPA

Szymon Marciniak

formował Albański Związek Piłki Nożnej, Polak poprowadzi 12 maja finałowy mecz rozgrywek tamtejszej ekstraklasy. - Chcieliśmy, aby finał poprowadził jeden z najlepszych arbitrow świata. Wybór padł na Szymona Marciniaka. Jesteśmy przekonani, że Marciniak to posęduje tak, żeby nie było wątpliwości co do triumfatora - powiedział prezes Albańskiego Związku Piłki Nożnej Armand Duka.

OGŁOSZENIA DROBNE / REKLAMA / KONDOLENCJE

ZWIERZĘTA

sprzedam

BORNITY - NARYBEK karpia i amura 695-173-538.

PRACA

dam pracę

ZATRUDNIĘ w gospodarstwie rolnym, 601-772-124

USŁUGI

budowa | remont

REMONTY mieszkań, hydraulika, elektryka, 663-884-925

ROLNICTWO

zwierzęta hodowlane

SKUP bydła rzeźne i eksportowe, wysokie ceny szybka płatność, 451-521-555

Szukasz Klientów?

GAZETA OLSZTYŃSKA.
tel. 885 998 201

mp-xqpo-7481b-M

Naszemu Koledze
dr. n. med.Piotrowi
Kocbachowiskładamy
wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci

Brata

Koleżanki i Koledzy
z Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej
w Olsztynie

54525opb1-a-G

Panu Profesorowi Adamowi Kern
wyrazy współczucia z powodu śmierci

Taty

składają

Pracownicy Oddziału Kardiologicznego i OINK
oraz Pracowni Kardiologii Inwazyjnej i Elektrofizjologii
Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Olsztynie

54625opb1-a-G

Z wielkim żalem
przyjeliśmy wiadomość o śmierci

ś. † p.

Anny Karpińskiej

Ze smutkiem żegnamy
Dyrektorkę Archiwum,
Naszą Drogą Koleżankę, Przyjaciółkę,
cenioną przez współpracowników,
ciepłą i życzliwą.Mężowi
i Najbliższej Rodzinie

wyrazy głębokiego współczucia

składają

dr Paweł Pietrzyk

Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych,
oraz Dyrektor i Pracownicy
Archiwum Państwowego w Olsztynie

54825opb1-a-G

USŁUGI
POGRZEBOWE

ARKA

Elżbieta Michałowska Anna Michałowska

OLSZTYN (Zatorze), ul. M. Zientary-Malewskiej 2A

☎ 89 534 72 42, 605 635 908

OLSZTYN (Jaroty), ul. Herberta 16/24
(wejście od Wilczyńskiego, naprzeciw „Medyka”)

☎ 89 526 66 01, 605 665 909

www.arkaolsztyn.pl

Całodobowy przewóz zmarłych

614619opb1-k-M

dawniej market

OLSZTYN 895 355 300
ul. Lengowskiego 18-20 602 327 277BISKUPIEC 897 152 093
ul. Armii Krajowej 4 608 680 642

POGOTOWIE POGRZEBOWE 89 527-09-09

Pomożemy Ci godnie pożegnać

7250tbp-a-M

JUŻ OTWARTE!

DOM POGRZEBOWY OLSZTYN-DYWITY

USŁUGI POGRZEBOWE • pogrzeby urnowe od 4800 zł

OFERUJEMY:

- * kremację w naszym krematorium
- * salę pożegnań z możliwością organizacji mszy pogrzebowej
- * nowoczesną chłodnię
- * trumny, urny
- * limuzynę pogrzebową marki Mercedes

Dom Pogrzebowy i Krematorium Drejka, Olsztyn, ul. Wadąska 50, tel. 48 731 108 108, e-mail: dompogrzebowy.olsztyn@gmail.com

31225otbr-d-G

NIE CHCESZ SPAŚĆ? ZWYCIĘŻAJ!

PIŁKA NOŻNA Trzecioligowy Stomil w sobotę zagra na wyjeździe z GKS Bełchatów. Co prawda olsztynianie są niepokonani od trzech kolejek, ale wciąż znajdują się w strefie spadkowej, tak jak Polonia Lidzbark Warmiński. Cieszy się tylko Wikielec.

Fot. Emil Marecki

Po 27 kolejkach Stomil i Polonia znajdują się w strefie spadkowej III ligi

Podopieczni Piotra Gurzędy w ostatnim spotkaniu derbowym zremisowali 1:1 u siebie z Polonią Lidzbark Warmiński. Olsztynianie po raz kolejny mają prawo czuć niedosyt, bo znowu prowadzili 1:0 i nie potrafili dowieźć zwycięstwa do końca. Tak było m.in. w wyjazdowym meczu z Polonią w rundzie jesiennej, tak było u siebie z GKS Wikielec, Wisłą II Płock i ostatnio z Legią II Warszawa.

Czym to jest spowodowane? - W tej rundzie z różnych względów zespół nie jest w stanie grać na pełnych obrotach przez 90 minut - mówi Krzysztof Betkier z stomil.olsztyn.pl, który na żywo komentuje mecze Stomilu dla klubowej telewizji. - Trzeba pamiętać, że przygotowania do rundy wiosennej były szarpane, piłkarze z powodu zaległości finansowych nie zawsze trenowali na maksa. Poza tym pojawiają się kontuzje, a trener

Gurzęda ma krótką ławkę rezerwowych.

Z TEGO POWODU W OSTATNICH DWÓCH SPOTKANIACH LIGOWYCH STOMIL NIE BYŁ W STANIE UTRZYMAĆ PROWADZENIA, A POTEM EWENTUALNIE ZADAĆ OSTATECZNEGO CZASU.

- Karol Żwir od jakiegoś czasu bierze leki przeciwbólowe, lekarz nawet go ostrzegł, że to może się

skończyć poważniejszym urazem - wyjaśnia Piotr Gurzęda. - Było widać na początku meczu z Polonią, że noga go boli. Poza tym Kuba Orpik prosił o zmianę, bo przez większość meczu też biegał zboląwą nogą. Nikt nie szuka wymówek, bo przed meczem nikt nie zgłaszał, że nie chce grać.

Cały czas kontuzjowani są obrońcy Piotr Jakubowski oraz Paweł Flis. Na ławce rezerwowych ostatnio zasiadł natomiast Mateusz Pajdak, jest też szansa, że

zdolny do gry będzie Kacper Sionkowski. Dla napastnika Stomilu będzie to powrót do rodzinnego miasta. 22-lata temu Sionkowski urodził się w Bełchatowie i pierwsze piłkarskie kroki stawiał w GKS.

Stomil z Bełchatowem wielokrotnie rywalizował w czasach Ekstraklasy i I ligi. Teraz obydwie drużyny zagrają na czwartym poziomie rozgrywkowym.

RYWALE OD PIĘCIU KOLEJEK NIE POTRAFIĄ WYGRAĆ, A OSTATNI

RAZ SMAK ZWYCIĘSTWA POCZULI POD KONIEC MARCA. KILKA DNI TEMU PRZEGRALI NA WYJEŹDZIE 0:1 Z LECHIA TOMASZÓW MAZOWIECKIM.

Początek sobotniego meczu o godzinie 17.

• **28. kolejka, piątek:** Sokół Aleksandrów Łódzki - Wista II Płock (14), Mławianka Mława - Jagiellonia II Białystok (17:30); **sobota:** GKS Bełchatów - Stomil Olsztyn (17), GKS Wikielec - ŁKS Łomża (16), Warta Sieradz - Lechia Tomaszów Mazowiecki (13:30); **niedziela:** Polonia Lidzbark Warmiński - Pelikan Łowicz (18), Legia II Warszawa - Świt Nowy Dwór Mazowiecki (12), Wigry Suwałki - Victoria Sulejów (18). Po oddaniu gazety do druku zakończyły się mecze Broń Radom - Unia Skierniewice (28. kolejka) i Polonia Lidzbark Warmiński - Warta Sieradz (zaległy z 19. kolejki). **EM, DRYH**

PO 27 KOLEJKACH

1. Unia	58	67:26
2. Legia II*	54	61:31
3. Łomża	46	48:33
4. Broń	41	34:34
5. Warta*	40	31:33
6. Lechia	38	44:48
7. Świt	38	39:50
8. Wikielec*	37	32:31
9. Wigry**	36	34:25
10. Bełchatów	36	40:40
11. Mławianka*	36	54:50
12. Wista II	35	45:46
13. Jagiellonia II	31	40:42
14. Pelikan	30	30:46
15. Victoria	29	39:49
16. Stomil*	28	33:44
17. Polonia*	27	36:48
18. Sokół	12	19:50

* mecz mniej *

** 2 mecze mniej

RELAKS

z Gazetą Olsztyńską

Sudoku

8	3				5		1	
1				8			9	
4		9	2	1		7		3
							5	
7						6		
5	2				4	9	7	
				4	1	5		
	6		9	7			4	2
	4			6	2	8	3	

797

	8		1			7	2	
7					5	3		6
		2			9	4		1
1								3
9			3			5		
		8				2	9	
2	9		5	1			3	
		1		8	3	9		
8		3	6		4	1		

798

1	3			8			2	9
7	6	8	2		9			
9				7	4		6	8
	9		8					7
6					7	5	8	1
		5						
			3				7	
	2	6	7			4	1	
4			5	6		2	9	

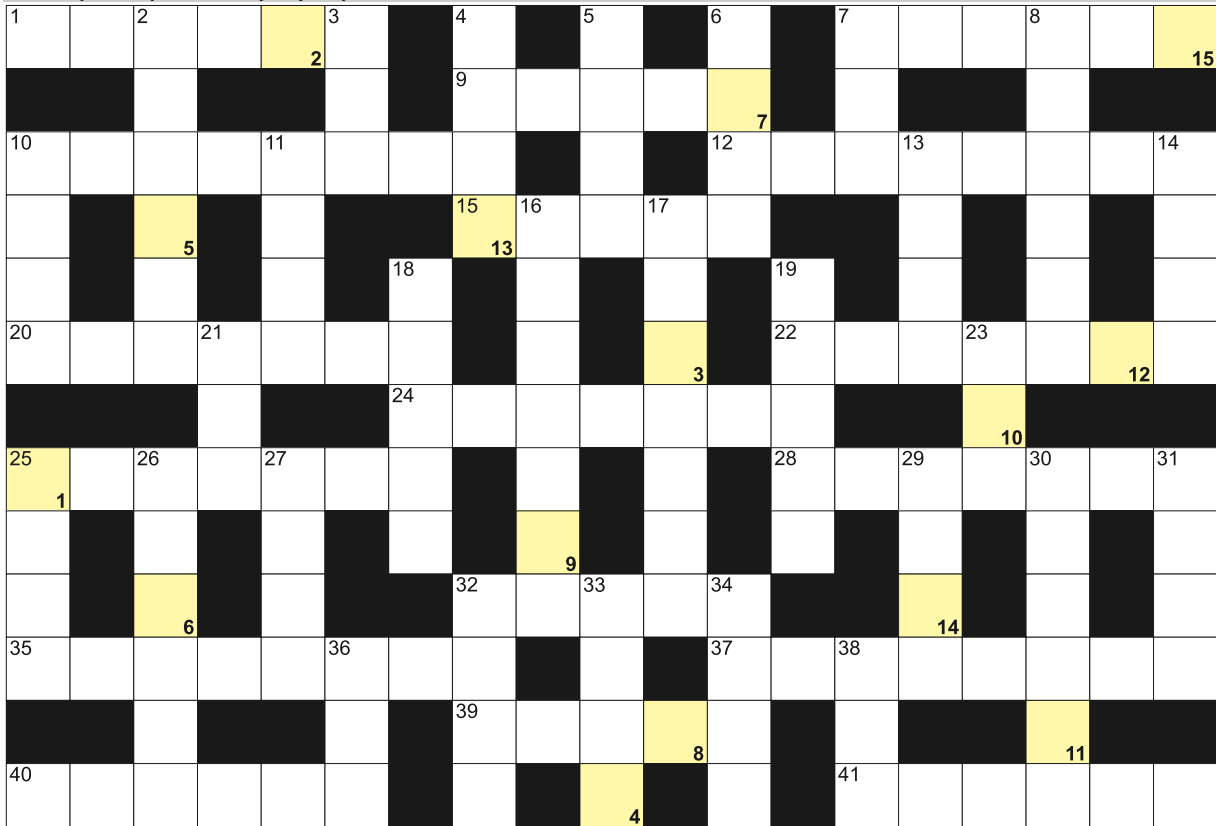
799

Znajdź 10 różnic

KRZYŻÓWKA z HASŁEM

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 15 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

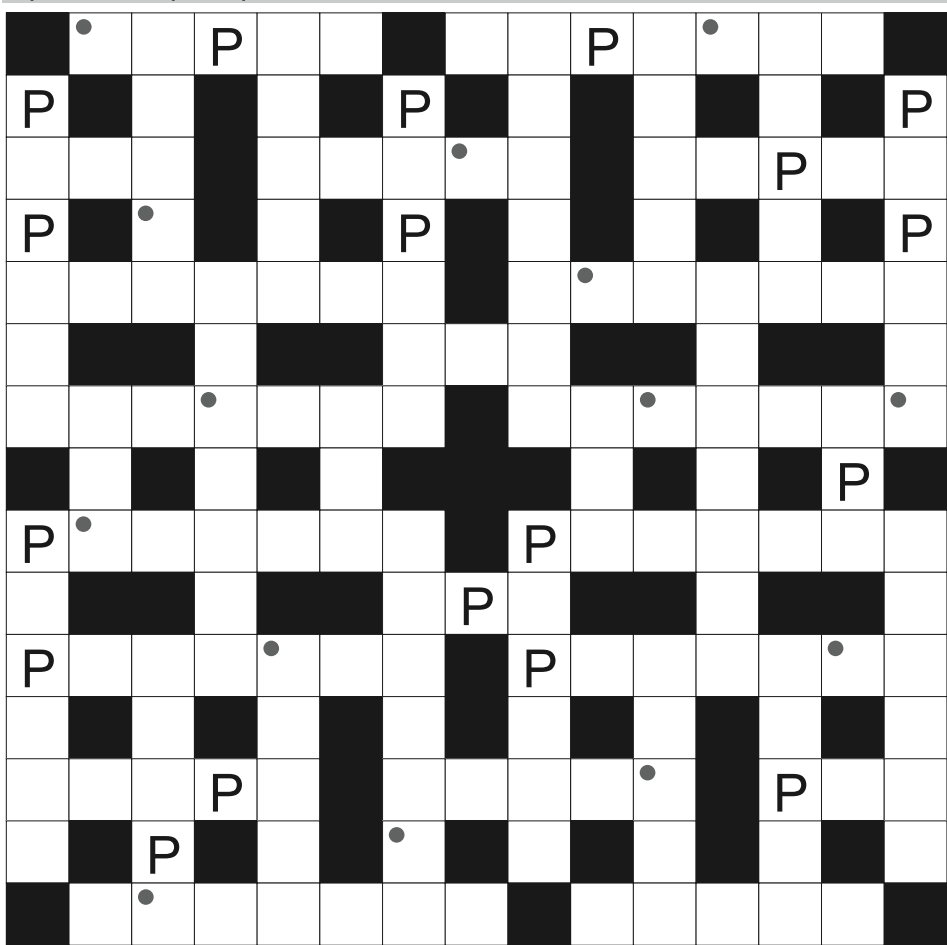

POZIOMO: 1) ciasto z twarogu; 7) kulki na choince; 9) powierzchnia ziemi pod uprawę; 10) tenrek zwyczajny inaczej; 12) politechnika albo uniwersytet; 15) Mahmud, prezydent Palestyny; 20) amerykański stan z Phoenix; 22) cukier mlekowy; 24) córka syna; 25) szachowe konie; 28) stosowana przed operacją; 32) włókno z agawy; 35) stolica Syrii; 37) informacja prasowa; 39) "... w operze" Gastona Leroux; 40) księstwo z Monte Carlo; 41) biorą udział w regatach.

PIONOWO: 2) Ignacy, subiekt z "Lalki" Prusa; 3) więzień Królowej Śniegu; 4) wynagrodzenie aktora; 5) godło miasta; 6) między stępem a galopem konia; 7) pseudonim Karola Dickensa; 8) szympanś karłowaty; 10) szklana lub ziemska; 11) stolica Norwegii; 13) święty, patron Szwecji; 14) rdzenny mieszkaniec Filipin; 16) jego stolicą Gitega; 17) powstaje z rzek Kadyłczan i Nelkan; 18) Podsiadło, piosenkarz; 19) żona Manru w powieści Kraszewskiego; 21) Efron, aktor amerykański; 23) bieg spraw lub rozmowy; 25) ałoża amerykańska krócej; 26) Wiesław, sławny tenor; 27) mityczny władca Olimpu; 29) częstochowskie w wierszach; 30) kawaleczek, odłamek; 31) najwyższe góry Europy; 32) wydrzyk wielki, ptak; 33) potłuc, stłuc; 34) waluta Gruzji; 36) antonim dobra; 38) rdzenny Tajlandczyk.

JOLKA z HASŁEM

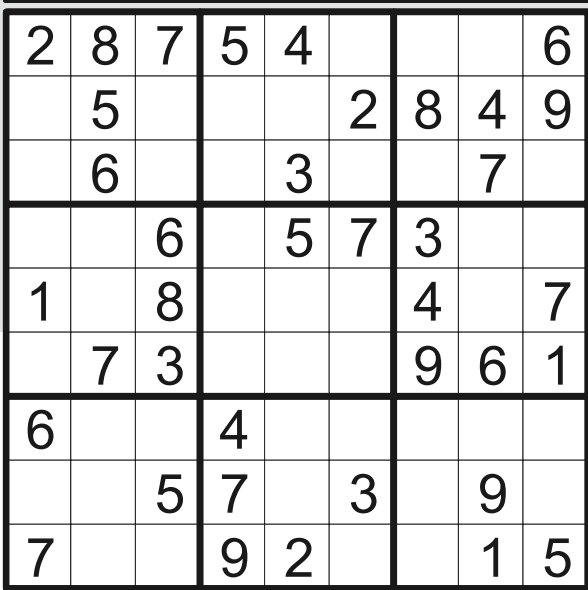
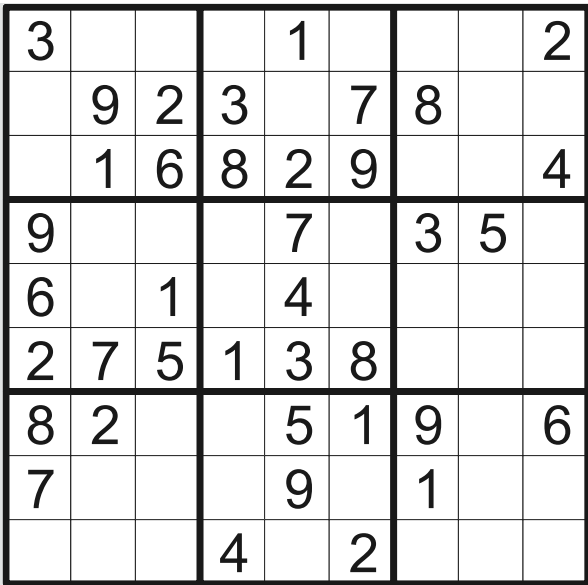
Litery z pól z kropką czytane rzędami, utworzą rozwiązanie:

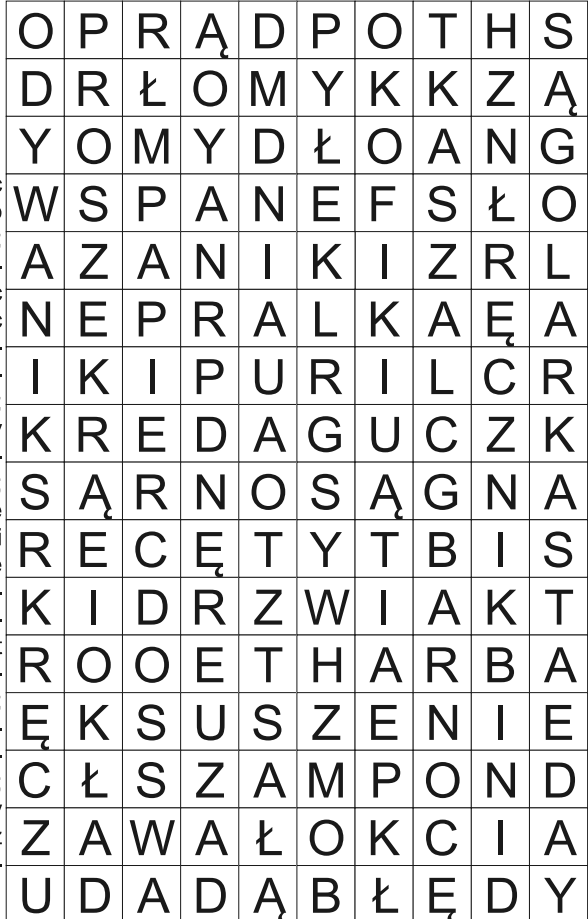
Na diagramie po lewej ujawniliśmy wszystkie spółgłoski "P". Miejsce wpisu hasła do odgadnięcia. Rozwiązaniem jest hasło z pól oznaczonych kropką, czytanych rzędami.

pazur orla lub jastrzębia; chropawiec pospolity inaczej; największe jezioro Kujaw; orlica pospolita w donicze; Agnieszka dla przyjaciół; i Eliza Orzeszkowa, i Maria Dąbrowska; piąty księżyc Neptuna; inaczej oszczer, ryba; postać literacka; prymitywny mostek nad rzeką; pospolite drzewo iglaste; pierwiastek Ce; melonowiec właściwy inaczej; ojciec święty z Watykanu; złot szkolny lub klasowy; "... i diament" Jerzego Andrzejewskiego; czarny listek w kartach; stolica Wenezueli; lecznicze uciskanie ciała; muchy i komary; duńskie klocki dla najmłodszych; w skarpecie; żółte narcyzy; jabłka i gruszki; etiopskie płaskie pieczywo; partia ekologów; toaletowy lub śniadaniowy; Biden, prezydent USA; wciąga w rzece; nawęd, ryba morska; azjatycki kraj z Delhi; mała Alicja; okrągłe trzy miesiące; podopieczny ojczyzna; młody w chlewiku; rzeka graniczna między Brazylią i Paragwajem; afrykańskie państwo z Pretoria; duży mebel z wieszakami; wydzielony teren z domem; w ręku skrzypka; waluta w Indiach; żona brata.

Sprawdź się w SUDOKU: wypełnij diagram 9x9 w taki sposób, aby w każdym wierszu, w każdej kolumnie i w każdym z dziewięciu pogrubionych kwadratów 3x3 znalazło się po jednej cyfrze od 1 do 9:

WYKREŚLANKA: znajdź 20 wyrazów związanych z łażeniem. Wykreślisz je wszystkie od góry do dołu, od lewej do prawej oraz na ukos: szampon, mydło, lustro, szafka, sedes, papier, drzwi, ręcznik, pralka, kosz, dywanik, okno, gąbka, wanna, krem, proszek, płyn, kran, golarka, pasta:

2 - 8 maja 2025

dodatek
TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura

INFORMUJEM Y, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl, Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460 - Skład komputerowy: Magraf sp.j.

Piątek

17:05 **Złap mnie, jeśli potrafisz**
TV PULS
Komedia, USA, 2002

Oparta na faktach historia najmłodsze go w historii FBI fałszerza czeków, Fran ka Abagnale Jr, który w latach 60., udając pilotów, lekarzy, profesorów i zastępców prokuratora wyłudził z banków ponad 2,5 mln dolarów.

Sobota

22:00 **Bez litości 3. Ostatni rozdział**
POLSAT
Sensacyjny, USA, Włochy, 2023

Robert McCall podczas odzyskiwania na Sycylii skradzionych pieniędzy, zostaje postrzelony. Ciężko ranny wsiada na prom, żeby wrócić na kontynent. Podczas jazdy wzdłuż Wybrzeża czuje się coraz gorzej, zatrzymuje się i traci przytomność. Zostaje uratowany przez miejscowego karabiniera Gio Bonucciego. Policjant zabiera go do Altamonte. Gdy Robert lepiej poznaje to miejsce, zakochuje się w tym włoskim miasteczku i jego mieszkańcach. Gdy główny bohater zaczyna traktować to miejsce w Kalabrii jak swój dom, odkrywa, że mieszkańcy Altamonte żyją pod nadzorem mafijnych bossów...

Niedziela

00:40 **Logan Lucky**
TVP KULTURA
Komedia kryminalna, USA, 2017

Bohaterowie tej komedii kryminalnej, bracia Jimmy i Clyde Logan, toweterani wojenni, którzy po powrocie do domu wiodą spokojne życie ze swoimi bliskimi, trzymają się z dala od kłopotów. Córka Jimmy'ego, Mellie, chce wystąpić w konkursie talentów i jest zajęta przygotowaniami, które pochłaniają ogromne sumy pieniędzy. Kiedy więc jej ojciec traci pracę, udział Mellie w konkursie staje pod znakiem zapytania. Ojciec nie może na to pozwolić i wpada na pomysł, by zorganizować skok na wielką kasę. Celem mają być wyścigi samochodowe NASCAR. **INNE DATY EMISJI: SOBOTA, 20:00**

Poniedziałek

1:20 **Skrzypek na dachu**
TVP KULTURA
Muzykal, USA, 1971

Obsypany nagrodami musical zrealizowany na podstawie opowiadań Sholema Alejchem. Bohaterem tej pełnej efektownej muzyki i choreografii opowieści rozgrywanej się w ukraińskiej wiosce Anatówka na przełomie XIX i XX wieku, jest Tewje Mleczarz, dumny ojciec żydowskiej rodziny, rozpaczliwie walczący o zachowanie tradycyjnych wartości w szybko zmieniającym się świecie. **INNE DATY EMISJI: NIEDZIELA, 20:00,**

Wtorek

23:30 **Karate po polsku**
TVP 2
Obyczajowy, Polska, 1982

Do sennego mazurskiego miasteczka przyjeżdżają dwaj przyjaciele plastycy - Piotr i Michał. Wkrótce pojawia się też piękna żona Piotra, Dorota. Cała trójka, jej sposób bycia, wygląd, są swego rodzaju wyzwaniem dla miejscowej grupy chuliganów, którym przewodzi Roman. Jedną z głównych postaci dramatu, który wkrótce się rozegra, będzie także krewny Romana, były kapitan AK. Piotr jest karateką, natomiast Roman już niejednemu raz ze swą grupą brał udział w bójkach. Gdy więc dojdzie do konfliktu między miejscowymi a przybyszami, sytuacja stanie się bardzo dramatyczna.

Środa

00:00 **Cast Away: Poza światem**
TV PULS
Przygodowy, USA, 2000

Chuck Noland (Tom Hanks) w wyniku katastrofy samolotu trafia na bezludną wyspę, gdzieś na wodach Pacyfiku. Przyjdzie mu zmierzyć się z naturą i własną pomysłowością. Wyspa jest bowiem często nawiedzana przez burze, porywy wiatru zdaje się wiać bez ustanku, a przyroda poskąpiła zwierząt, jadalnych roślin. Powoli więc uczy się życia, choć nie brak mu chwil wątpliwości. Każdy dzień wydaje się podobny do poprzedniego. Mijają miesiące, lata, czas jak gdyby staje w miejscu i nic nie zapowiada zmiany. Główny bohater słyszy jedynie szalejący ocean i nocną, wyspą ciszę...

Czwartek

01:45 **Ból i blask**
TVP 1
Dramat, Hiszpania, 2019

Antonio Banderas znakomicie wcielił się w głównego bohatera, Salvadora Mallo, uwielbianego przez rzesze fanów hiszpańskie go reżysera, który pograża się w marazmie. Mistrz usuw a się w cień, zaszywa w sw oim domu, praktycznie nie wstając z łóżka. Pragnie pozostać z dala od blasku fleszy i fanów. Teraz poświęca się rozmyślaniom o przeszłości, wspomina czasy dzieciństwa, pierwsze miłości oraz fascynacje kinem. Z odrętwienia wyrwa go ważne dla niego zaproszenie.

PIĄTEK • 2 maja

TVP 1

05:10 Akacja 38 - serial
05:55 Info Poranek
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Agape Bliżni Ciebie - magazyn
08:00 Komediantka - serial, 1987
09:00 Ranczo - serial obycz., Polska, 2013
09:55 Komisarz Alex - serial kryminalny
10:50 Ojciec Mateusz - serial kryminalny
11:35 Okrasa tamie przepisy - magazyn kulinarny
12:10 Agrobiznes
12:35 Magazyn Rolniczy
12:55 Natura w Jedynce
Ukryte cuda europejskiej przyrody - Grecja - dok., Niderl., 2022
14:00 Wichrowe wzgórza - serial obycz., Turcja, 2024

TVP 2

04:20 Na dobre i na złe - serial
05:15 M jak miłość - serial, 2024
06:05 Wstęp Wolny - felieton
06:20 Anna Dymna - spotkajmy się
06:55 Dla niesłyszących
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz
10:10 Pytanie na śniadanie
11:15 Ojciec Mateusz - serial kryminalny
11:50 Tańcząca ze światem - magazyn
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularny
15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp., 2022

TVN

05:35 Uwaga! - program interwencyjny
05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
15:45 Kuchenne rewolucje - Dziś! zjawiamy do Biedruska koło Poznania, do restauracji „Cztery Pancerni”. Jakże miny będzie musiała rozbroić Małgorzata Gessler?
16:55 Detektywi - program kryminalny
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Halo tu Polsat - poranny program informacyjny-rozrywkowy
11:25 Gliniarze - Zostaje zamordowany młody mężczyzna. Pierwszym podejrzanym staje się jego patologiczny ojciec...
14:35 Dłaczego ja? - serial paradykumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na Ratunek 112 - Anita Mosakowska zastaje przy śmietnikach bezdomnego Wojciecha, który został dotkliwie pobity...
17:00 Gliniarze - serial paradykumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy

TVP Kultura

06:05 Afisz kulturalny
06:15 Muzyczne poranki
06:30 Tamte lata, tamte dni - Marian Opánia - magazyn
07:10 320 metrów pod ziemią - dokument, Polska, 2015
07:50 Wstęp Wolny - felieton
08:15 Podróż do Indii - obycz., Wlk. Bryt., 1984
11:05 Pan na Żuławach - dok. fabularyzowany, 1984
12:20 Grace Kelly - Portret intymny - dok., Franc., 2021
13:30 Biały kanion - fab., USA, 1958
16:20 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - mag. Wlk. Bryt., 1984
17:00 Zbigniew Wodecki - widowsko kameralne, 1997
17:55 Zbigniew Wodecki - widowsko kameralne, 1997
18:30 Portrety - Ewa Wycichowska - felieton
18:55 Wielcy mistrzowie malarstwa - Degas - serial dok., Franc., 2015

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Rick Bettina ucieka z więzienia i planuje zemstę. Podczas próby wytopienia dawnego nemezis, Nash i Joe zostają zamknięci w piwnicy opuszczonego budynku.
07:50 Kobra - oddział specjalny - Paul odwiedza swoją siostrę w warsztacie samochodowym. Okazuje się, że kobieta ma kłopoty i jej życiu grozi niebezpieczeństwo.
09:50 Rekrut - serial krym., USA, 2018
10:40 Kotka - serial, melodramat, Meksyk, 2014
12:35 Latynoski ogień - kom., USA, 2017. Maximo przed laty był urodzonym, któremu nie oparła się żadna kobieta. Dzięki temu udało mu się nawet poślubić starszą od siebie milionerkę. Okazuje się, że...

TVN 7

05:05 Ten moment - 31-letnia Anna Majewska jest lekarzem i pracuje na Szpitalnym Oddziale Ratunkowym. Kobieta straciła trzy miesiące temu 8-letnią pacjentkę...
05:30 Szkoła - program obyczajowy
07:15 Szpital - program obyczajowy
08:15 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:25 W-11 Wydział Śledczy - W mieszkaniu nauczycielki ktoś zamordował jej ucznia. Kobieta twierdzi, że nie wie jak doszło do zabójstwa...
12:55 Detektywi - W warsztacie samochodowym doszło do wypadku, a przyniesiony autem mężczyzna trafił do szpitala. Szef warsztatu podejrzewa, że...
13:55 Szkoła - program obyczajowy

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej? **07:55 Bogaty Dom** - Biedny Dom - program paradykumentalny
08:55 Dłaczego ja? - serial paradykumentalny
10:55 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
11:25 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy
11:55 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:55 Policjantki i Policjanci - serial paradykumentalny
16:55 Trudne sprawy - program obyczajowy
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej?
19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradykumentalny
20:00 Gwiazdy Kabaretu
22:00 Terminator: Ocalenie - sens., USA, 2009
00:25 Hardkorowy lombard
01:55 STOP Drogówka - serial policyjny
02:55 Interwencja - magazyn reporterów
03:25 Lubie disco!
04:25 Top 10 - Lista Przebojów
05:25 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:35 Św. na każdy dzień
09:45 Jestem mamą
10:00 Inf. dnia
10:15 Bawer - Moja Waka
11:25 Głos Polski
11:35 Natura et Homo
12:00 Regina Coeli
12:03 Inf. dnia
12:20 Głos serca
13:05 Wypryń na głębie
13:30 Msza św.
14:30 Drzwi do lasu
14:55 Słowo życia
15:00 Modlitwa do Bożego Miłosierdzia
15:20 Mocni w Wierności
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Inf. dnia
16:10 Natura Obiektywnie
16:30 Mateczniki Polskości
16:40 Prosto o gosp.
17:00 Ojcostwo polecam
17:30 Geopolityka
17:55 Poczta Wlk. Polaków
18:00 Regina Coeli
18:05 Inf. dnia
18:15 Westerplatte
18:40 Młodych
19:00 Msza św.
20:00 Otorium Bachledowiańskie
20:10 Równoj ku Górze
21:00 Apel Jasnog.
21:20 Otorium Bachledowiańskie
21:30 Równoj ku Górze
22:00 Fatima
22:00 Ostatnia tajemnica
23:20 Przegląd Tyg., Niedziela

SOBOTA • 3 maja	
TVP 1	TVP 2
04:05 Miś - kom., Polska, 1980 06:05 Balans bieli - magazyn 06:40 Audycje Wyborcze 07:00 Transmisja Mszy Świętej 08:00 Rok w ogrodzie 08:25 Rok w ogrodzie Extra - magazyn 08:40 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych 09:10 Pan Tadeusz - dram. historyczny, Polska, Franc., 1999 11:45 Święto Konstytucji 3 Maja 13:25 Natura w Jedynce - Ukryte cuda europejskiej przyrody - Polska - dok., Niderl., 2022 14:25 Okrasa tamie przepisy - magazyn kulinarny 14:55 Sanatorium miłości - reality show 15:55 Dziedzictwo - serial, Turcja 16:45 Audycje Wyborcze	04:55 Dla niesłyszanych - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska, 2025 06:00 Program publicystyczny 06:35 Dla niesłyszanych - M jak miłość - serial obyczajowy, Polska, 2025 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz - magazyn poranny 10:45 Górna półka smaku - cykl kulinarno-detektywistyczny 11:20 The Voice Kids - Bitwa - widowisko muzyczne 12:45 The Voice Kids - Bitwa Sing Off - widowisko muzyczne 13:25 Rosół polski - magazyn kulinarny 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej
	
17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:35 Pan Mama - serial komediowy, 2025 18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Program inform. 19.30 20:05 Sport 20:10 Pogoda 20:20 Krew z krwi - serial, 2024 21:20 Hit na sobotę - Skyfall - sens., Wlk. Bryt., USA, 2012 23:55 Zatoka szpiegów - serial sensacyjny 00:50 Zabić, jak to łatwo powiedzieć - akcja, USA, 2012 02:40 E=MC² - kom., Polska, 2004 04:25 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	15:15 Szansa na sukces. Opolo 2025 - widowisko muzyczne 17:10 Przepis dnia - program kulinarny 17:15 Program publicystyczny 17:40 Na sygnale - serial fabularny 18:05 Słowo na niedzielę 18:15 Nie ma mocnych - kom., Polska, 1974 20:00 The Voice Kids - Finał - widowisko muzyczne 22:10 The Voice Kids - Finał Wyniki - widowisko muzyczne 23:15 Porady na zdrady - kom., Polska, 2017 01:05 Ślady zbrodni - thriller, USA, 2007 02:45 Szpieg, który mnie rzucił - komedia, USA, 2018

TVN

05:30 Uwaga! - program interwencyjny

05:45 Ukryta prawda - program obyczajowy

06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy

07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny

11:35 Na Wspólnej Omnibus - serial obycz., Polska

13:30 Zróbmy sobie dom - program rozrywkowy

14:35 Wyobraź sobie - kom., USA, Niemcy, 2009

16:50 Nigdy w życiu! - kom., Polska, 2004. Judyta dobiega czterdziestki, mieszka w Warszawie, prowadzi dom zapracowanemu mężowi i wychowuje nastoletnią Tosię. Teoretycznie jest szczęśliwa. Bezpieczny świat wali się w gruzy, gdy mąż porzuca ją dla innej...

19:00 Fakty

19:30 Sport

19:35 Raport Speedway Grand Prix - program

19:40 Pogoda

19:45 Mam talent - program muzyczno-rozrywkowy

21:55 Witamy na Hawajach - kom., USA, 2015

00:10 Podwójne ryzyko - sens., USA, Niemcy, Kan., 1999

02:15 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas 10 - serial, USA

03:05 Szpital - program obyczajowy

03:55 Uwaga! - program interwencyjny

04:15 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada

04:40 Nauka jazdy - reality show

POLSAT

06:05 Nowy dzień z Polsat News

08:00 Halo tu Polsat - poranny program informacyjno-rozrywkowy

10:55 Ewa gotuje - Ewa Wachowicz zaprezentuje przepisy z myślą o przyjęciach na świeżym powietrzu. Zacznie od kompozycji kanapkowych...

11:35 Karate Kid - kom., USA, Chiny, 2010

14:40 Epoka lodowcowa 2: Odwilż - anim., USA, 2006

16:30 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy

17:30 Awantura o kasę - teleturniej

18:50 Wydarzenia - program informacyjny

19:15 Prezydenci i Premierzy - rozmowy Jarosława Gułaj

19:30 Sport; Pogoda

19:55 Kabaret na żywo. Chyba Czesław

22:00 Bez litości 3. Ostatni rozdział - sens., USA, Włochy, 2023. Robert McCall znajduje dom w południowych Włoszech i staje w obronie swoich nowych przyjaciół, walcząc z mafią. ●

00:20 Bad Boys - kom., USA, 1995. Detektywi Marcus Burnett i Mike Lowrey z wydziału antynarkotykowego w Miami mają 3 dni na odnalezienie heroiny wartej sto milionów dolarów, która została skradziona z ich posterunku.

03:05 Świat według Kiepskich - serial komediowy

04:45 Disco Gramy

05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

06:05 Wichrowe Wzgórza
- dramat, USA, 1939

08:00 Mistrzowie muzyki filmowej - Lata osiemnastą. Część pierwsza - dok., Wlk. Bryt., 2019

09:00 XVII Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina - Kate Liu - koncert, 2016

09:55 Wielcy mistrzowie malarstwa - Toulouse Lautrec - serial dokument, Franc., 2015

11:05 Muzyka w sieci
- magazyn muzyczny

11:35 Tamte lata, tamte dni
- Andrzej Seweryn
- magazyn

12:15 Vabank - komedia sensacyjna, Polska, 1981

14:15 Vabank II, czyli riposta
- komedia sensacyjna, Polska, 1984

16:05 Wydarzenie aktualne

16:35 Retro kino - Biały kanion
- western, USA, 1958

19:30 20 x 20 LAT TVP KULTURA

20:00 Bilet do kina - Logan Lucky - fab., USA, 2017 ●

22:10 Polskie Evergreeny. Ladies' Jazz Festival Gdynia - koncert, 2024

23:35 Film noir. Klasyka noir,
- dok., Wlk. Bryt., 2022

00:35 Królów Dzikiego Zachodu
- western, Francja, 1971.
Nowy Meksyk około 1880 r. W rejonie Fortu Sage działa groźny gang, składający się z panny Louise King i jej czterech siostr.

02:20 20 x 20 LAT TVP KULTURA

02:50 Kino nocne - Człowiek, który zabił Liberty Valance'a - western, USA, 1962

TV Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny - Najlepszy przyjaciel z czasów szkolnych Paula - Louis popelnia próbę samobójczą. Mężczyzna pilnie potrzebuje dawcy serca, aby przżyć.

08:00 Wojciech Ciejrowski. Boso Luizjana - Ostry sos produkowany w jednym miejscu na świecie (Luizjana) i dostępny na całym świecie. Jest ikoną pop-kultury...

09:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki.

09:50 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument

15:50 Goście, goście 3: Rewolucja - kom., Franc., Belgia, Czechy, 2016

18:00 Bracia przyrodni - kom., USA, 2008

20:00 Pasażer - akcja, USA, Wlk. Bryt., Franc., Chiny, Kan., 2018. Dla agenta ubezpieczeniowego Michaela Woolricha każdy dzień wygląda tak samo. Wszystko zmienia się, gdy w czasie jednej z podróży poznaje tajemniczą kobietę...

22:00 Uprowadzona 3 - akcja, Franc., USA, Hiszpa., 2014

00:10 Czarny lotos - akcja, USA, 2023

02:10 Dyżur - serial medyczny

03:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.

04:00 Menu na miarę - program kulinarny

05:00 Dyżur - serial medyczny

TVN 7

05:10 Szkoła – Trzech przyjaciół znajduje pięć tysięcy złotych. Chłopcy chcieliby oddać zębę, ale jeden z nich nie zamierza tego zrobić. Ma już plan, na co wyda pokątną sumę...

06:05 Wiza na miłość – serial paradokumentalny

07:05 New Looney Tunes III – animacja

07:50 Scooby-Doo – przyg., USA, Australia, 2002

09:35 Ukryta prawda – program obyczajowy

13:35 Detektywi – Klientka detektywów jest kobieta, którą nieznany sprawca porwał i zamknął w domku za miastem. Kolejnej nocy ktoś wykonał na bramie jej garażu napis z groźbami...

15:35 The Traitors. Zdraycy – reality show

17:15 Player One – przyg., USA, Indie, 2018

20:00 Wzrost o złoto – film wojenny, Nor., 2022. Fredrik musi zmierzyć się z trudnym zadaniem – podczas inwazji na Norwegię ma odbić z rąk nazistów całą norweską rezerwę złota.

22:35 Kod Merkurj – sens., USA, 1998. Agent Art Jeffries ma przeprowadzić śledztwo w sprawie zniknięcia 9-letniego chłopca, którego rodzice zostali zamordowani w tajemniczych okolicznościach.

00:50 Piekniela zemsta – sens., USA, 2011

02:45 Murder Comes to Town 3

03:35 Fachowcy – program paradokumentalny

04:10 Drużyna strona medalu – talk-show

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej – reality show

07:00 Galileo – ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki – program popularnonaukowy

11:05 Jesteśmy Dla Dzieci – program edukacyjny

11:25 Miódowe Lata – serial komediowy

13:00 Ace Ventura Junior – komedia, USA, 1999

15:00 Policjantki i Policjanci – serial paradokumentalny

20:00 Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny – serial policyjny

00:00 Nagła śmierć – sensacyjny, USA, 1995. Podczas rozgrywek o Puchar Stanleya terroryści opanowują halę sportową. Na ich drodze stanie Darwin McCord

02:25 STOP Drogówka – serial policyjny

03:25 Lubię disco!

04:25 Top 10 – Lista Przebojów

05:30 Teleshopping

TV Okazje

TV Trwam

10:15 Retrospekcja

10:35 Słowo życia

10:40 Bazylika Bożego Ciała w Krakowie

11:00 Uroczystość NMP Królowej Polski

13:15 Warto zauważyć...

13:45 Natura Obiektywnie

14:05 Ocalić od zapomnienia

14:15 Rejs jachtu generała Kuklińskiego

14:30 Przegląd Tyg.

14:35 Słowo życia

14:40 Św. na każdy dzień

14:45 Jak wygrać całmarzeństwo?

15:00 Cysters

15:30 Wierzę w Boga

16:00 Inf. dnia

16:10 Historia PL

17:00 Maryja Królowa Polskiego Narodu

17:25 Św. na każdy dzień

17:30 Przełamajmy bariery

17:55 Poczet Wlk. Polaków

18:00 Regina Coeli

18:05 Inf. dnia

18:15 W naszej Rodzinie

19:25 Św. na każdy dzień

19:30 Manna z Nieba

19:45 Modlitwa z udziałem dzieci

20:00 Inf. dnia

20:20 Różaniec

20:50 Myśląc Ojczyzną

21:00 Apel Jasnog.

21:20 Informacje dnia

TV 4	
06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej - reality show	07:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki - program popularnonaukowy
Jesteśmy Dla Dzieci - program edukacyjny	11:05
11:25 Miodowe Lata - serial komediowy	13:00 Ace Ventura Junior - komedia, USA, 2009
15:00 Policjanci i Policjanci - serial paradokumentalny	20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny
00:00 Nagła śmierć - sensacyjny, USA, 1995. Podczas rozgrywek o Puchar Stanleya terroryści opanowują halę sportową. Na ich drodze stanie Darren McCord	02:25 STOP Drogówka - serial policyjny
03:25 Lubie disco!	04:25 Top 10 - Lista Przebojów
05:30 Telezakupy TV Okazje	

TV Trwam	
10:15 Retrospekcja	10:35 Słowo życia
10:40 Bazylika Bożego Ciała w Krakowie	11:00 Uroczystość NMP Królowej Polski
13:15 Warto zauważyć...	13:45 Natura Obiektywnie
14:05 Ocalić od zapomnienia	14:15 Rejs jachtu generała Kulińskiego
14:30 Przegląd Tyg. „Niedziela”	14:35 Słowo życia
14:40 Św. na każdy dzień	14:45 Jak wygrać małżeństwo?
15:00 Cysters	15:30 Wierze w Boga
16:00 Inf. dnia	16:10 Historia PL
17:00 Marja Królowa Polskiego Narodu	17:25 Św. na każdy dzień
17:30 Przełamując bariery	17:55 Poczet Wlk. Polaków
18:00 Regina Coeli	18:05 Inf. dnia
18:15 W naszej Rodzinie	19:25 Św. na każdy dzień
19:30 Manna z Nieba	19:45 Modlitwa z udziałem dzieci
20:00 Inf. dnia	20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna	21:00 Apel Jasnog.
21:20 Informacje dnia	

TV Trwam

NIEDZIELA • 4 maja	
TVP 1	TVP 2
06:05 Słownik polsko@polski - talk-show prof. J. Miodka 06:35 Audycje Wyborcze 06:55 Słowo na niedzielę 07:00 Transmisja Mszy Świętej 08:00 Tydzień 08:30 Mój zdrowie Alkohol - magazyn 08:45 Zmieniły - serial, 1986 11:05 Komisarz Alex - serial krym. 11:55 Miedzy ziemią a niebem 12:00 Regina Coeli, Watykan 12:15 Miedzy ziemią a niebem 12:45 Pielgrzymi Nadziei - Jerolimima - rep. 13:05 Co mi zrobisz jak mnie złapiesz - kom., Polska, 1978 14:55 Rolnik szuka żony - reality show 15:55 Dziedzictwo - serial, Turcja 16:45 Audycje Wyborcze 17:00 Teleexpress: Pogoda	04:55 Dla niesłyszanych - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska, 2025 06:00 Program publicystyczny 06:35 Dla niesłyszanych - M jak miłość - serial obyczajowy, Polska, 2025 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz - magazyn poranny 10:30 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - magazyn 11:00 The Voice Kids - Finał - widowisko muzyczne 13:05 The Voice Kids - Finał Wyniki - widowisko muzyczne 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:10 Szansa na sukces. Opolo 2025 - widowisko muzyczne
	
17:35 Daję słowo - Maciej Orłoś - Anna Seniuk - talk-show 18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Program inform. 19.30 20:05 Sport 20:10 Pogoda 20:20 Zatoka szpiegów - serial sensacyjny 21:20 Sanatorium miłości - reality show 22:10 Sanatorium miłości. Kulisy programu - felieton 22:25 Między oczy - fab., Polska, 2020 00:15 Quantum of Solace - sens., USA, 2008 02:10 Zabić, jak to łatwo powiedzieć - akcja, USA, 2012 04:00 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	16:10 Cudowne lata - widowisko rozrywkowe 17:05 Przepis dnia 17:15 Program publicystyczny 17:35 Niepewne sytuacje - program rozrywkowy, 2025 17:50 Kochaj albo rzuć - kom., Polska, 1977 20:05 Gorący pościg - komedia, akcja, USA, 2015. Niezbyt rozzębiona policjantka, Rose Cooper, chroni w dowę po narkotykowym mafiozie. 21:45 Kwiatki polskie w niedzielę - magazyn 23:00 Tylko dla odważnych - akcja, USA, 2017 01:20 Wojenne dziewczyny - serial, 2021 02:20 Porady na zdrady - kom., Polska, 2017

TVN

05:20 Uwaga! - program interwencyjny

05:35 Batwheels I - animacja

05:50 Bitwa o gości - program rozrywkowy

06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy

07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny

11:30 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy

12:00 Autentyczni

12:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy

13:50 Mam talent - program muzyczno-rozrywkowy

16:00 Harry Potter i więzień Azkabanu - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2004

19:00 Fakty

19:30 Sport

19:35 Kronika Speedway Grand Prix

19:40 Pogoda

19:45 The Traitors. Zdraycy - reality show

21:20 The Traitors. Arena - reality show

21:50 Vinci - komedia, Polska, 2004

00:10 Ścigane - sens., Wlk. Bryt., USA, 2019

02:00 Superwizjer - magazyn reporterów

02:30 Największe polskie katastrofy - program dokumentalny

03:20 Uwaga! - program interwencyjny

03:40 Szpital - program obyczajowy

04:30 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada

05:00 Kto was tak urządził - program poradnikowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień Polsat News

08:00 Halo tu Polsat - poranny program informacyjno-rozrywkowy

11:05 Jak wytresować smoka 3 - anim., USA, Jap., 2019. Dorastającego Wikin ga o imieniu Czawka i smoka Szczerbata połączyła przed laty przyjaźń, którą teraz czeka ciężka próba.

13:15 Must Be The Music - program muzyczny

15:30 Osiemnasta edycja Międzynarodowego Festiwalu Kina Niezależnego Mastercard OFF CAMERA - Gala Węczenia Nagród

16:30 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy

17:30 Awantura o kasę - teleturniej

18:50 Wydarzenia - program informacyjny

19:15 Sport; Pogoda

19:30 Państwo w Państwie - program interwencyjny

19:55 Dancing with the Stars. Taniec z Gwiazdami - program taneczno-rozrywkowy

22:25 Teściowie - serial obyczajowy

22:55 Książę w Nowym Jorku 2 - kom., USA, 2021. W królestwie Zamunda rozpoczęło się wielkie świętowanie, bo trzy dekady minęły od ślubu księcia Akeema i Lisy McDowell...

01:15 Szefera - kom., USA, 2019

03:30 Świat według Kiepskich - serial komediowy

04:45 Disco Gramy - program muzyczny

05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura	TV Puls
06:05 Opole 2013 - Gala jubileuszowa - koncert 07:05 Rozmowy (nie)wygodne - Marek Sekielski - 2024 08:00 Liturgia prawosławna w Trziszanie 09:05 Dokument tygodnia - Dzikie realizm Velasqueza - dokument, Franc., 2014 10:15 Angielskie śniadanie - serial fabularny 11:30 Od ucha do ucha - Katar • W samolocie • Trąba - filmy animowane 12:05 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn 12:45 Słodka Irma - komedia, USA, 1963 15:15 Portrety - Ewa Wychowska - felieton 15:35 Mistrzowie muzyki filmowej - Lata osiemnastą. Część pierwsza - dok., Wlk. Bryt., 2019 16:35 Dobry tytuł - magazyn	06:00 Kobra - oddział specjalny - Paul odwiedza swoją siostrę w warsztacie samochodowym. Okazuje się, że kobieta ma kłopoty i jej życiu grozi niebezpieczeństwo. 07:00 Wojciech Ciejrowski. Boso - Karaiby - Tym razem Wojciech Ciejrowski dociera na Karaiby. W tej części podróży głównym tematem będzie tytoń - jego historia, uprawa, selekcja i przygotowanie do sprzedaży. 08:35 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki. 09:25 Ranczo - serial kom., Polska 13:35 Zakonnica w przebraniu 2 - kom., USA, 1993
	
17:15 Niedziela z...twórczością Zbigniewa Wodeckiego 18:05 Zbigniew Wodecki - Lubie wracać tam, gdzie byłem - dok., Polska 19:10 Zbigniew Wodecki - Szlakiem Kolberga - rep. 19:45 Niedziela z... Koncert zyczeń - Zbigniew Wodecki 20:00 Skrzypek na dachu - musical, USA, 1971 ● 23:10 Film noir. Style noir, - serial dok., Wlk. Bryt., 2022 00:10 Muzyka w sieci 00:40 Bilet do kina - Logan Lucky - fab., USA, 2017 ● 02:50 Ladies' Jazz Festival Gdynia - koncert, 2024 04:15 Pozo biurom - dram., Polska, 2022 04:50 Dzikie realizm Velasqueza - dok., Franc., 2014	15:45 Asterix na olimpiadzie - kom., Franc., Niemcy, Hiszp., Włochy, Belgia, 2001 18:00 Za jakiego grzechy, dobry Bóg? - komedia, Franc., 2014 20:00 Wybuchowa para - akcja, USA, 2010 22:10 Łowcy burz - akcja, USA, 2023 00:30 Książę - akcja, USA, Wlk. Bryt., 2014 02:15 Dyżur - serial medyczny 03:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki. 04:00 Dyżur - serial medyczny 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7

05:20 Szkoła - Maturzystka Ewa Karasiewicz jest rozczarowana swoim chłopakiem Grzesiekim Chojnowskim. Uważa że jest nudny i dziecinny.

06:20 Wiza na miłość - serial paradokumentalny

07:20 New Looney Tunes III - animacja

08:05 Atramentowe serce - przyg., USA, Wlk. Bryt., Niemcy, 2008. Meggie jest dwunastoletnią córką introligatora Mortimera „Mo” Folcharta. Oboje są wielkimi miłośnikami książek. Pewnego dnia ich dom odwiedza tajemniczy nieznajomy...

10:15 Ukryta prawda - program obyczajowy

13:20 Detektywi - program kryminalny

15:25 Pieniądze to nie wszystko - kom., Polska, 2001

17:40 Kong: Wyspa czaszki - przyg., USA, Chiny, 2017

20:00 Godzilla kontra Kong - przyg., USA, 2021

22:20 Dziewiąty legion - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2011

00:40 MachoCry Macho - obycz., USA, 2021. Historia emerytowanego hodowcy koni, który niegdyś był gwiazdą rodeo. Spokojne życie mężczyzny diametralnie się zmienia, gdy dostaje zlecenie od byłego szefa. Musi za wszelką cenę sprowadzić do domu jego syna.

02:35 Murder Comes to Town 4

03:25 Fachowcy - program paradokumentalny

04:00 Długa strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej **07:00** Wielkie tajemnice historii **08:55** Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki **10:55** Ewa gotuje - program kulinarny **11:25** Malanowski. Nowe rodzenie - serial kryminalny **13:35** Dick i Jane: Niezły ubaw - kom., USA, 2005 **15:30** Mission: Impossible 2 - sens., USA, Niemcy, 2000 **18:00** Mroczna wieża - sens., USA, 2017 **20:00** Sprawiedliwi. Trójmiasto **00:00** STOP Drogówka - serial policyjny **01:05** Wielkie tajemnice historii **02:55** Interwencja - magazyn reporterów **03:25** Lubie disco! **04:25** Top 10 - Lista Przebojów - program muzyczny **05:30** Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:15 Manna z Nieba **09:30** Msza św. **10:35** Przegląd Tyg. „Niedziela” **10:40** Wieży krwi **12:00** Regina Coeli z Ojcem Św. Franciszkiem **12:15** Papież Polak do Rodaków **12:35** Ignacy Loyola **14:40** Tu był Prymas - Studnia Wyszynki w Kartydziej **15:00** Inf. - to też Polska **16:00** Wief. dnia **16:10** Koncert zyczeń **16:50** Credo: Wiara Kościoła **17:30** Natura et Homo **17:30** Sól ziemi **17:55** Poczet Wlk. Polaków **18:00** Regina Coeli **18:05** Inf. dnia **18:15** Rozmowy niedok. **19:25** Sw. na każdy dzień **19:30** Moja katolicka rodzina **20:00** Inf. dnia **20:20** Różaniec **20:50** Myśląc Ojczyzna **21:00** Apel Jasnow. **21:20** Inf. dnia **21:40** Retrospekcja **21:45** Stan Bezp. Państwa **21:55** Sw. na każdy dzień **22:00** Mocni Jego mocą **22:45** Jak wygrać małżeństwo? **23:00** Jak my to widzimy

TV Trwam

05:20 Szkoła - Maturzystka Ewa Karasiewicz jest rozczarowana swoim chłopakiem Grześkiem Chojnowskim. Uważa że jest nudny i dziecinny. 06:20 Wiza na miłość - serial paradokumentalny 07:20 New Looney Tunes III - animacja 08:05 Atramentowe serce - przyg., USA, Wlk. Bryt., Niemcy, 2008. Meggie jest dwunastoletnią córką introligatora Mortimera „Mo” Folcharta. Oboje są wielkimi miłośnikami książek. Pewnego dnia ich dom odwiedza tajemniczy nieznajomy... 10:15 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:20 Detektywi - program kryminalny 15:25 Pieniądze to nie wszystko - kom., Polska, 2001	05:20 Szkoła - Maturzystka Ewa Karasiewicz jest rozczarowana swoim chłopakiem Grześkiem Chojnowskim. Uważa że jest nudny i dziecinny. 06:20 Wiza na miłość - serial paradokumentalny 07:20 New Looney Tunes III - animacja 08:05 Atramentowe serce - przyg., USA, Wlk. Bryt., Niemcy, 2008. Meggie jest dwunastoletnią córką introligatora Mortimera „Mo” Folcharta. Oboje są wielkimi miłośnikami książek. Pewnego dnia ich dom odwiedza tajemniczy nieznajomy... 10:15 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:20 Detektywi - program kryminalny 15:25 Pieniądze to nie wszystko - kom., Polska, 2001
	
09:15 Manna z Nieba 09:30 Msza św. 10:35 Przegląd Tyg. „Niedziela” 10:40 Wierze w Boga 12:00 Regina Coeli z Ojcem Sw. Franciszkiem 12:15 Papież Polak do Rodaków 12:35 Ignacy Łołąd 14:40 Ty był Prymas - Kardynał Wyszyński w Studenicznej 15:00 Wieś - to też Polska 16:00 Inf. dnia 16:10 Koncert zyczeń 16:50 Credo: Wiara Kościoła 17:00 Natura et Homo 17:30 Sól ziemi 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Moja katolicka rodzina 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Retrospekcja 21:45 Stan Bezp. Państwa 21:55 Św. na każdy dzień 22:00 Mocni Jego mocą 22:45 Jak wygrać małżeństwo? 23:00 Jak my to widzimy	09:15 Manna z Nieba 09:30 Msza św. 10:35 Przegląd Tyg. „Niedziela” 10:40 Wierze w Boga 12:00 Regina Coeli z Ojcem Sw. Franciszkiem 12:15 Papież Polak do Rodaków 12:35 Ignacy Łołąd 14:40 Ty był Prymas - Kardynał Wyszyński w Studenicznej 15:00 Wieś - to też Polska 16:00 Inf. dnia 16:10 Koncert zyczeń 16:50 Credo: Wiara Kościoła 17:00 Natura et Homo 17:30 Sól ziemi 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Moja katolicka rodzina 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Retrospekcja 21:45 Stan Bezp. Państwa 21:55 Św. na każdy dzień 22:00 Mocni Jego mocą 22:45 Jak wygrać małżeństwo? 23:00 Jak my to widzimy

PONIEDZIAŁEK • 5 maja		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4	
TVP 1	TVP 2	05:40 Uwaga! - program interwencyjny 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 15:45 Kuchenne rewolucje - Magda Gessler zaprasza nas dzisiaj do restauracji Vis a Vis w Mielcu. Czy uda się jej uatrakcyjnić lokal? 16:55 Detektywi - program kryminalny 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - program interwencyjny	06:00 Nowy dzień Polsat News 08:30 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:30 Trudne sprawy - program obyczajowy 11:30 Gliniarze - Młoda kobieta zostaje postrzelona w lesie, jej stan jest bardzo ciężki. Detektywi podejrzewają, że... 14:35 Dlaczego ja? - serial parodokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - Emerytowany policjant negocjator zostaje znaleziony martwy w swoim domu. Sprawa wygląda na egzekucję...	06:05 Afisz kulturalny ekstra 06:15 Muzyczne poranki 07:20 Tamte lata, tamte dni - Andrzej Seweryn - mag. 07:55 Podróż z historią - Rozmowy z Wartburgiem - dok., Polska, 2015 08:40 Od ucha do ucha - Katar - W samolocie - Trąba - filmy animowane 09:10 Lubie wracać tam, gdzie byłem - dok., Polska, 2023 10:25 Zbigniew Wodecki - widowisko rozrywkowe 11:00 Amerykańskie śniadanie 12:10 O zwierzętach i ludziach - dok., Polska, 2019 13:15 Wstęp wolny 13:35 Tamte lata, tamte dni - Andrzej Seweryn - mag. 14:10 Wszystkie role Stanisława Barei - dok., Polska, 2021 15:05 Retro kino - Człowiek z Rio - fab., Franc., Włochy, 1963	06:00 Nash Bridges - W windzie zamaskowany mężczyzna zabija pięć osób, pozostawiając przy życiu jedynie reporterkę telewizyjną. Dziennikarka przekadza Nashowi w śledztwie, próbując zdobyć materiały do artykułu. 08:00 Kobra - oddział specjalny - Paul i Semir zostają wynajęci do ochrony króla Hassana. Dochodzi do zamachu. Kto okaże się jego sprawcą? 10:00 Rekrut - serial krym., USA, 2018 11:00 Kotka - serial, melodramat, Meksyk, 2014 12:55 Rekrut - serial krym., USA, 2018 13:50 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument z Rio - fab., Franc., Włochy, 1963	04:50 Ten moment - Karol awansował na wspólnika kancelarii prawniczej. Jego narzeczoną jest córka właściciela Kancelarii. Przyszył też wiąże z Karolem poważne plany. 05:25 Szkoła - Edyta i Wiktor z 2b liceum są parą od dłuższego czasu. Oboje rozmawiają o tym, że chcieliby przeżyć swój pierwszy raz... 08:15 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:25 W-11 Wydział Śledczy - W opuszczonej ruinie doszło do brutalnego zabójstwa bezdomnej. Pierwsze podejrzenie pada na partnera ofiary. 12:55 Detektywi - program kryminalny 13:55 Szkoła - program obycz. 14:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy	06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradow. 08:55 Dlaczego ja? - serial paradow. 10:55 Na ratunek 112 - serial obycz. 11:25 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:55 Policjantki i Policjanci - serial paradow. 16:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Malanowski. Nowe rozdanie 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto 22:35 Miłość za wszelką cenę - reality show 23:40 Sztoś 2 - kom., Polska, 2012 01:50 Love Island. Wyspa miłości - reality show 03:00 SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami 05:30 Teleszkupy TV Okazje	
								
17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 17:55 Klan - telenowela TVP 18:25 Reporterzy - magazyn 18:45 Akacja 38 - serial 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport; Pogoda 20:30 Teatr Telewizji - W imię Jakuba S - reportaż, 2024 21:55 Postsriptum - dyskusja po spektaklu - W imię Jakuba S 22:25 Mel Gibson, portret ekscentryka - dok., Franc., 2021 23:30 Balans bieli - magazyn 00:15 Skyfall - sens., Wlk. Bryt., USA, 2012 02:50 Co mi zrobisz jak mnie zapieścisz - kom., Polska, 1978 04:40 Notacje - Andrzej Żydorowicz - dok., 2021	16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:20 Miłość i na dzieja - serial obycz., Turcja, 2022 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 J eden z dziesięciu - teleturniej 19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 20:40 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość - serial, 2025 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:30 Głina - serial krym., Polska, 2008 23:20 Wojna o prąd - fab., USA, 2017 01:20 Stulecie Winnych - serial, 2019 02:15 Tylko dla odważnych - akcja, USA, 2017	20:10 Doradca smaku 20:15 Na Wspólnej - serial 20:55 Zrobmy sobie dom - program rozrywkowy 22:05 Batman: Początek - przyg., USA, 2005. Przewodnikiem Bruce'a na drodze poznania jak funkcjonuje umysł przestępcy jest tajemniczy Ducard, który ćwiczy go w uzyskaniu fizycznej i umysłowej dyscypliny 00:55 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas 10 - serial, USA 02:00 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 02:35 Szpital - program obycz. 04:35 Uwaga! - program interwencyjny 04:55 Jak to jest zrobione - serial popularmonaukowy	18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:18 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:25 Sport; Pogoda 19:40 Uroczysko - serial krym. 20:10 Mega hit - Samarytanin - sens., USA, 2022. Nastolatek odkrywa, że superbohater Samarytanin, który strzegł jego okolicy a który zniknął ponad dwie dekady temu po epickiej bitwie, wciąż żyje. 22:20 Salt - sens., USA, 2010 00:45 Ida Red - sens., USA, 2021 03:15 Ewa gotuje - program kulinarny 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Teleszkupy TV Okazje	17:10 Pan na Żuławach - dokument fabularyzowany, 1984 18:20 Tygodnik Kulturalny - magazyn 19:15 The Sound of New York - Dźwięk Nowego Jorku: Mark Turner - serial dok., Włochy, 2017 20:00 Kino Mocnych Wrażeń - W imię ojca - dram., USA, 1993 22:20 Hala odlotów - talk-show 23:20 Na wschód od Hollywood - Wolność - obycz., Hiszp., Belgia, 2021 01:20 Skrzypek na dachu - musical, USA, 1971 04:30 Wydarzenia aktualne - magazyn 05:15 Teledyski	18:00 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument fabularny 20:00 Inferno: Piekielna walka - akcja, USA, 1999 22:00 Eskort - akcja, USA, 2018 00:00 Uniwersalny żół nierz: Regeneracja - akcja, Kan., 2009 02:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:00 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument fabularny 04:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki. 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny	16:55 Szpital - program obycz. 17:55 Zagadki losu - program obyczajowy 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Każdy twój oddech - sens., USA, 2021 22:20 Judasz i czarny mesjasz - obycz., USA, 2021. Fred Hampton, młody i charyzmatyczny działacz, zostaje wiceprzewodniczącym oddziału Partii Czarnych Panther w stanie Illinois. Władze chcą umieścić swojego człowieka wewnątrz organizacji... 00:55 Pokój - obycz., Irlandia, Kan., Wlk. Bryt., USA, 2015 03:25 Murder Comes to Town 4 04:25 Fachowcy - program parodokumentalny	08:15 Wieś - to też Polska 09:15 Słowo życia 09:20 Credo: Wiaro Kościoła 09:30 Moja katolicka rodzina 09:55 Św. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Stan Bezp. Państwa 11:30 Warto być ojcem 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Kobiety wolności 13:00 Z Malej Cerkwicy do... 13:30 Msza św. 14:30 Wszystkim i wszędzie 15:00 Sybiraczka 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Sanktuarium polskie 16:30 Porady Medyczne Bonifratrów 17:00 Świadkowie 17:20 Monte Cassino 17:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzn na 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Z wędką nad wodę 22:30 Filmy w Życjorys PŁ 23:20 Fatima - znak nadziei	
WTOREK • 6 maja		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4	
TVP 1	TVP 2	05:40 Uwaga! - program interwencyjny 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 15:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:55 Detektywi - program kryminalny 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - program interwencyjny 20:10 Doradca smaku - program kulinarny	04:35 Rodzinka.pl - serial kom. 05:05 M jak miłość - serial, 2024 06:00 Program publicystyczny 06:25 Śladami frzyjskiego misjonarza - reportaż 06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz 11:15 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn 11:55 Moje zdrowie Alkohol - magazyn 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:10 Miłość i na dzieja - serial obycz., Turcja, 2022 14:00 Va Banque - teleturniej 14:30 Program publicystyczny 14:55 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp., 2022 16:00 Koło fortuny - teleturniej	06:00 Nowy dzień Polsat News 08:30 Malanowski i Partnerzy - Magda i Tomek opowiadają sobie, jak spędziły weekend. Okazuje się, że Tomek przez przypadek zobaczył, jak młody chłopak próbuje ukraść przenośne konsolle ze sklepu, i złapał tego złodzieja... 09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:30 Trudne sprawy - program obyczajowy 11:30 Gliniarze - serial parodokumentalny 14:35 Dlaczego ja? - serial parodokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy	06:05 Afisz kulturalny ekstra 06:15 Muzyczne poranki 07:25 Tamte lata, tamte dni - Andrzej i Jack Zieliński - magazyn 08:05 Legenda „Czarnej Wołgi” - dokument, Polska, 2015 08:45 Wydarzenia aktualne 09:15 Ucieczka z kina „Wolność” - obycz., Polska, 1990 11:00 Pan na Żuławach - dok. fabularyzowany, 1984 12:05 The Sound of New York - Dźwięk Nowego Jorku: Mark Turner - serial dok., Włochy, 2017 12:50 Studio Kultura - Niedziela z...wrocławskiego Zbigniewa Wodeckiego 13:45 Fredek uszczęśliwił świat - komedia, Polska, 1936 15:20 Goodbye Rockefeller - fab., Polska, 1993 17:10 Pan na Żuławach - dok. fabularyzowany, 1984	06:00 Nash Bridges - Do Nasha dociera informacja, że niejaki Tony B - przedstawiciel kryminalnego świata - nie żyje. Przemawiając na jego pogrzebie, Nash dostrzega meżczyźnę w przebraniu. 08:00 Kobra - oddział specjalny - Paul i Semir zostają świadkami porwania. Paul zauważa na autostradzie tajemniczą kobietę w letniej sukience. Czy postać jest tylko wytworem jego wyobraźni? 12:50 Studio Kultura - Niedziela z...wrocławskiego Zbigniewa Wodeckiego 13:45 Fredek uszczęśliwił świat - komedia, Polska, 1936 15:20 Goodbye Rockefeller - fab., Polska, 1993 17:10 Pan na Żuławach - dok. fabularyzowany, 1984	04:50 Ten moment - Dziennikarka Patrycja za niecałe pół godziny bierze ślub z przystojnym aktorem, Markiem... 05:25 Szkoła - Dyrektor Chlebowski ogłosił konkurs na film promujący szkołę. Wśród uczniów jest spore zainteresowanie projektem i kilka osób już zgłosiło się do udziału w konkursie... 08:15 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:25 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny 12:55 Detektywi - Do detektywów zgłasza się 38-latką, która chce wiedzieć, kim jest nieznajoma kobieta, z którą kłócił się jej mąż... 13:55 Szkoła - Maturzyści Natalia Arciszewska i Seweryn Kruczek są parą. Dziewczyna dowiadyuje się, że...	06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradow. 08:55 Dlaczego ja? - serial paradow. 10:55 Na ratunek 112 - serial obycz. 11:25 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:55 Policjantki i Policjanci - serial paradow. 16:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Malanowski. Nowe rozdanie 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto 22:40 Ostatni bastion - sens., USA, 2001 01:20 Love Island. Wyspa miłości - reality show 02:35 Interwencja - magazyn reporterów 02:55 SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami 05:30 Teleszkupy TV Okazje
								
17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 17:55 Klan - telenowela TVP 18:25 Reporterzy - magazyn 18:45 Akacja 38 - serial 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport 20:30 Królowie - serial historycz. 21:05 Korespondenci - magazyn 22:05 Rybka zwana Wandą - kom., USA, 1988 24:00 Między oczy - fab., Polska, 2020 01:55 Jackie - fab., Chile, Franc., USA, 2016 03:40 Gwardia Szwajcarska. Armia Watykanu - dok., Franc., 2024	16:35 Familiada - teleturniej 17:20 Miłość i na dzieja - serial obycz., Turcja, 2022 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 J eden z dziesięciu - teleturniej 19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 20:35 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:50 M jak miłość - serial, 2025 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:30 Magazyn Ekspresu Reporterów 23:30 Karate po polsku - obycz., Polska, 1982 01:10 Gorący pościg - kom., USA, 2015 02:50 Słowacja - zabici kochankowie - dok., Kan., 2021	20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska 20:55 Kuba Wojewódzki - talk-show 22:10 Od kołyski aż po grób - sensacyjny, USA, 2003 00:20 Superwizjer - magazyn reporterów 00:55 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA 01:55 Śmierć Diany: dwa śledztwa - dok., Wlk. Bryt., 2022 03:00 Szpital - program obyczajowy 04:00 Uwaga! - program interwencyjny 04:20 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada 04:55 Kto was tak urządził - program poradnikowy	17:00 Gliniarze - serial parodokumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:25 Sport 19:30 Pogoda 19:40 Uroczysko - serial krym. 20:10 Super hit - Bad Boys II - kom., USA, 2003 23:25 Pacific Rim: Rebelia - sens., USA, Chiny, Jap., 2018 02:00 Zabójcza gra - sens., USA, 2010 04:05 Dodatkowo 04:45 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Teleszkupy TV Okazje	18:10 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn 18:50 Paul Gauguin - portret dzikusa - dok., Franc., 2017 20:00 Teatr Telewizji - Spalenie Joanny - spektakl teatralny, 2017 21:05 Lekkie obyczaje - Dama z Szanghaju - fab., USA, 1948 22:40 Wstęp wolny 23:05 Kino Mocnych Wrażeń - W imię ojca - dram., USA, 1993 01:25 Na wschód od Hollywood - Wolność - obycz., Hiszp., Belgia, 2021 03:25 Kino według Godarda - dok., Franc., 2022 05:25 Teledyski	15:50 Ranczo - serial kom., Polska 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument fabularny 20:00 Czas zemsty - akcja, USA, Aruba, 2003. Naukowiec przypadkowo zostaje wpłany w aferę narkotykową... 21:55 Najwyższy wyrok - akcja, USA, 2012 23:55 Gotowy na zemstę - akcja, Wlk. Bryt., 2017 01:55 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument fabularny 02:55 Dyżur - serial medyczny 03:35 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny	14:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 16:55 Szpital - Pacjentem dra Michała Morawskiego jest 17-latek dotkliwie pogryziony przez psa. 17:55 Zagadki losu - program obyczajowy 19:00 Ukryta prawda		

ŚRODA • 7 maja

TVP 1

05:10 Akacja 38 - serial
05:55 Info Poranek
06:25 Audycje Wyborcze
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Czy dzieci powinny mieć obowiązki domowe? - magazyn
08:00 Komediantka - serial, 1987
09:00 Ranczo - serial obycz., Polska, 2013
09:50 Komisarz Alex - serial krym.
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Królowie - serial historycz.
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda - magazyn
12:35 Rok w ogrodzie Extra - magazyn
12:50 Natura w Jedyńce - Królestwo mokradeł - dok., Franc., 2024
14:00 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024
15:00 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny

15:40 Dziedzictwo - serial, Turcja
16:35 Audycje Wyborcze
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
17:55 Klan - telenowela TVP
18:25 Reporterzy - magazyn
18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2017
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport; Pogoda
20:25 Królowie - serial historycz.
20:55 Piłka Nożna: Liga Mistrzów - 1/2 finału
23:05 Przebiegła gra - akcja, Australia, USA, 2013
00:50 Gry uliczne - sens., Polska, 1996
02:40 Rybka zwana Wandą - kom., USA, 1988

TVP 2

04:10 Na dobre i na złe - serial
05:10 M jak miłość - serial, 2024
06:00 Program publicystyczny
06:25 Pozyteczny.pl - magazyn
06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
07:30 Pytanie na śniadanie
11:15 Rodzina święta - Jak przygotować się na bunt nastolatka? - magazyn
11:50 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - magazyn
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:10 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
14:00 Va Banque - teleturniej
14:30 Program publicystyczny
14:55 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp., 2022
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej

17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
20:35 Przepis Dnia - program kulinarny
20:50 Na dobre i na złe - serial obyczajowy
21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany
23:00 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn
23:35 Kochaj - kom., Polska, 2016
01:15 Bazar de la Charite - serial kostiumowy, Belgia, Franc., 2019
03:15 Dziłki - dokument, Franc., 2022

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
15:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:55 Detektywi - program kryminalny
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Uwaga! - program interwencyjny
20:10 Doradca smaku - program kulinarny

20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska
20:55 Jack Ryan: Teoria chaosu - sens., USA, Rosja, 2014
23:15 Heaven in Hell - obycz., Polska, 2023
01:45 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas 11 - serial, USA
02:50 Szpital - Pogotowie przywozi na SOR 45-letniego Adama Starskiego, byłego muzyka rockowego. Mężczyzna od dwóch lat walczy ze złośliwym nowotworem
03:50 Uwaga! - program interw.
04:10 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy
04:40 Kto was tak urządził - program poradnikowy
05:15 Recepta na stary dom - program edukacyjny

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:30 Malanowski i Partnerzy - Broniek i Ania odwiedzają w szpitalu ciężko chorą Julię Tomasik. Młoda kobieta miała przejść operację przeszczepu nerki - dawcą miał być jej mąż. Jednak Mateusz nie pojawił się w szpitalu...
09:30 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:30 Trudne sprawy - program obyczajowy
11:30 Gliniarze - serial paradokumentalny
14:35 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy

17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:25 Sport; Pogoda
19:40 Uroczysko - serial krym.
20:10 Miesz Masz czyli Kogel Mogel 3 - kom., Polska, 2019
22:15 American Pie: Zjazd absolwentów - kom., USA, 2011
00:55 40-letni prawnik - kom., USA, 2005
03:30 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

06:05 Afisz kulturalny ekstra
06:15 Muzyczne poranki
07:10 Tamte lata, tamte dni - Krystyna Janda - mag.
07:50 Prezydenckie siedziby - dok., Polska, 2015
08:30 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn
09:10 Goodbye Rockefeller - fab., Polska, 1993
11:00 Pan na Żuławach - dok. fabularyzowany, 1984
12:05 Blue Note Records. Więcej niż muzyka - dok., Szwajc., 2018
13:40 Hala odlotów - talk-show
14:45 Prawo i pięść - fab., Polska, 1964
16:30 Pan na Żuławach - dok. fabularyzowany, 1984
17:45 Od ucha do ucha - 14 bajek z królestwa Lalonii Leszka Kołakowskiego - Wojna z rzeźcami - O wielkim wstydzie - animowany
18:30 Informacje kulturalne
18:55 Reżyserzy - Frank Capra - dok., Wlk. Bryt., 2018
20:00 Amatorzy - dram., Polska, 2020
21:50 Przez Atlantyk - dramat, Norwegia, 2020
23:00 Niedziela z...twórczością Zbigniewa Wodeckiego
23:55 Rawa Blues Silesian Sound - Dżem - koncert, 2021
01:00 Lekkie obyczaje - Dama z Szanghaju - fab., USA, 1948
02:40 Informacje kulturalne
03:10 O zwierzętach i ludziach - dok., Polska, 2019
04:25 Western po włosku, czyli Dzikie Zachód w Europie - dok., Franc., 2023
05:30 Teledyski

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Gang klusowników poluje na niedźwiedzie, aby nielegalnie sprzedawać ich woreczki żółciowe na rynku afrodyzjaków.
08:00 Kobra - oddział specjalny - Umierający więzień zostaje porwany ze szpitala przez tajemniczą organizację. Kim są napastnicy i w jakim celu dokonali uprowadzenia?
10:00 Rekrut - serial krym., USA, 2018
11:00 Kotka - serial, melodramat, Meksyk, 2014
12:55 Rekrut - serial krym., USA, 2018
13:50 Lombard. Życie pod zastaw - 23-latkowie, Miron, Kacper i Teo to studenci i youtuberzy, którzy robią tak zwane „pranki” - aranżują scenki, w które wkręcają ludzi...
15:50 Ranczo - serial kom., Polska
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument obyczajowy
20:00 Naśladowca - thriller, 2022. Seryjny morderca dokonuje rytualnych zabójstw, naśladując zbrodnie skazanego na wieloletnie więzienie psychopaty znanego jako Artysta
22:00 Krwawa rzeka - thriller, 2011
00:00 Cast Away: Poza światem - przyg., USA, 2000
03:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
03:55 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7

04:50 Ten moment - 14-letniego Staszka Okońskiego wychowuje samotna matka. Właśnie zmienił miejsce zamieszkania i Staszek z dnia na dzień znalazł się w nowym środowisku...
05:25 Szkoła - Gimnazjalista Olek Szumski musi dostać dobrą ocenę z klasówki z chemii, bo tylko wtedy dostanie od rodziców wymarzonego psa.
08:15 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:25 W-11 Wydział Śledczy - Rodzice zgłaszają zaginięcie nas toletniej córki. Okazuje się, że zaginał także jej chłopak.
12:55 Detektywi - program kryminalny
13:55 Szkoła - program obycz.
14:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:55 Szpital - program obycz.
17:55 Zagadki losu - program obyczajowy
19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 8 rzeczy, których nie wiesz o facetach - kom., Polska, 2022
22:10 Noce w Rodanthe - obycz., USA, Australia, 2008. Adrienne przyjeżdża do Rodanthe, żeby uporządkować swoje życie. Pewnego dnia w gospodzie pojawia się dr Flanner...
00:10 Każdy twój oddech - sens., USA, 2021
02:25 Murder Comes to Town 4
03:30 Usterka - program poradnikowy
04:05 Druga strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej
07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok.
08:55 Dlaczego ja? - serial paradok.
10:55 Na ratunek 112 - serial obycz.
11:25 Na Ratunek 112 11:55 Trudne sprawy - prog. obycz.
14:55 Policjantki i Policjanci obyczajowy
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej
19:00 Policjantki i Policjanci Malanowski. Nowe rodzenie
20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto
22:40 Brzydka prawda - kom., USA, 2009
00:40 Love Island. Wyspa miłości 01:55 Hardkorowy lombard 02:25 Interwencja 02:55 Śmierć na 1000 sposobów 03:25 Lubie disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

09:30 Sanktuaria polskie 09:50 Sw. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Protest obywatelski Polaków w obronie Muzeum PIT im. św. Jana Pawła II w Toruniu 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gosp. 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Żużela - tu wszystko się zaczęło 13:00 10 obrazów z życia Prymasa 13:30 Msza św. 14:30 Nadzieja 15:00 Dziewica Orleańska wg. Jana Matejki 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 20 czerwca, 1941 roku 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Trzy konferencje 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Sw. na każdy dzień 19:30 Opowieści biblijne 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzną 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Przetrwalimy

09:30 Sanktuaria polskie 09:50 Sw. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Protest obywatelski Polaków w obronie Muzeum PIT im. św. Jana Pawła II w Toruniu 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gosp. 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Żużela - tu wszystko się zaczęło 13:00 10 obrazów z życia Prymasa 13:30 Msza św. 14:30 Nadzieja 15:00 Dziewica Orleańska wg. Jana Matejki 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 20 czerwca, 1941 roku 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Trzy konferencje 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Sw. na każdy dzień 19:30 Opowieści biblijne 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzną 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Przetrwalimy

09:30 Sanktuaria polskie 09:50 Sw. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Protest obywatelski Polaków w obronie Muzeum PIT im. św. Jana Pawła II w Toruniu 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gosp. 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Żużela - tu wszystko się zaczęło 13:00 10 obrazów z życia Prymasa 13:30 Msza św. 14:30 Nadzieja 15:00 Dziewica Orleańska wg. Jana Matejki 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 20 czerwca, 1941 roku 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Trzy konferencje 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Sw. na każdy dzień 19:30 Opowieści biblijne 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzną 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Przetrwalimy

09:30 Sanktuaria polskie 09:50 Sw. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Protest obywatelski Polaków w obronie Muzeum PIT im. św. Jana Pawła II w Toruniu 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gosp. 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Żużela - tu wszystko się zaczęło 13:00 10 obrazów z życia Prymasa 13:30 Msza św. 14:30 Nadzieja 15:00 Dziewica Orleańska wg. Jana Matejki 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 20 czerwca, 1941 roku 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Trzy konferencje 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Sw. na każdy dzień 19:30 Opowieści biblijne 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzną 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Przetrwalimy

09:30 Sanktuaria polskie 09:50 Sw. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Protest obywatelski Polaków w obronie Muzeum PIT im. św. Jana Pawła II w Toruniu 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gosp. 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Żużela - tu wszystko się zaczęło 13:00 10 obrazów z życia Prymasa 13:30 Msza św. 14:30 Nadzieja 15:00 Dziewica Orleańska wg. Jana Matejki 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 20 czerwca, 1941 roku 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Trzy konferencje 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Sw. na każdy dzień 19:30 Opowieści biblijne 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzną 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Przetrwalimy

09:30 Sanktuaria polskie 09:50 Sw. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Protest obywatelski Polaków w obronie Muzeum PIT im. św. Jana Pawła II w Toruniu 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gosp. 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Żużela - tu wszystko się zaczęło 13:00 10 obrazów z życia Prymasa 13:30 Msza św. 14:30 Nadzieja 15:00 Dziewica Orleańska wg. Jana Matejki 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 20 czerwca, 1941 roku 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Trzy konferencje 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Sw. na każdy dzień 19:30 Opowieści biblijne 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzną 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Przetrwalimy

09:30 Sanktuaria polskie 09:50 Sw. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Protest obywatelski Polaków w obronie Muzeum PIT im. św. Jana Pawła II w Toruniu 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gosp. 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Żużela - tu wszystko się zaczęło 13:00 10 obrazów z życia Prymasa 13:30 Msza św. 14:30 Nadzieja 15:00 Dziewica Orleańska wg. Jana Matejki 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 20 czerwca, 1941 roku 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Trzy konferencje 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Sw. na każdy dzień 19:30 Opowieści biblijne 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzną 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Przetrwalimy

09:30 Sanktuaria polskie 09:50 Sw. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Protest obywatelski Polaków w obronie Muzeum PIT im. św. Jana Pawła II w Toruniu 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gosp. 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Żużela - tu wszystko się zaczęło 13:00 10 obrazów z życia Prymasa 13:30 Msza św. 14:30 Nadzieja 15:00 Dziewica Orleańska wg. Jana Matejki 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 20 czerwca, 1941 roku 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Trzy konferencje 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Sw. na każdy dzień 19:30 Opowieści biblijne 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzną 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Przetrwalimy

09:30 Sanktuaria polskie 09:50 Sw. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Protest obywatelski Polaków w obronie Muzeum PIT im. św. Jana Pawła II w Toruniu 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gosp. 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Żużela - tu wszystko się zaczęło 13:00 10 obrazów z życia Prymasa 13:30 Msza św. 14:30 Nadzieja 15:00 Dziewica Orleańska wg. Jana Matejki 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 20 czerwca, 1941 roku 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Trzy konferencje 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Sw. na każdy dzień 19:30 Opowieści biblijne 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzną 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Przetrwalimy

09:30 Sanktuaria polskie 09:50 Sw. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Protest obywatelski Polaków w obronie Muzeum PIT im. św. Jana Pawła II w Toruniu 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gosp. 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Żużela - tu wszystko się zaczęło 13:00 10 obrazów z życia Prymasa 13:30 Msza św. 14:30 Nadzieja 15:00 Dziewica Orleańska wg. Jana Matejki 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 20 czerwca, 1941 roku 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Trzy konferencje 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Sw. na każdy dzień 19:30 Opowieści biblijne 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzną 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Przetrwalimy

09:30 Sanktuaria polskie 09:50 Sw. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Protest obywatelski Polaków w obronie Muzeum PIT im. św. Jana Pawła II w Toruniu 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gosp. 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Żużela - tu wszystko się zaczęło 13:00 10 obrazów z życia Prymasa 13:30 Msza św. 14:30 Nadzieja 15:00 Dziewica Orleańska wg. Jana Matejki 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 20 czerwca, 1941 roku 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Trzy konferencje 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Sw. na każdy dzień 19:30 Opowieści biblijne 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzną 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Przetrwalimy

09:30 Sanktuaria polskie 09:50 Sw. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Protest obywatelski Polaków w obronie Muzeum PIT im. św. Jana Pawła II w Toruniu 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gosp. 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Żużela - tu wszystko się zaczęło 13:00 10 obrazów z życia Prymasa 13:30 Msza św. 14:30 Nadzieja 15:00 Dziewica Orleańska wg. Jana Matejki 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 20 czerwca, 1941 roku 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Trzy konferencje 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Sw. na każdy dzień 19:30 Opowieści biblijne 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzną 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Przetrwalimy

09:30 Sanktuaria polskie 09:50 Sw. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Protest obywatelski Polaków w obronie Muzeum PIT im. św. Jana Pawła II w Toruniu 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gosp. 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Żużela - tu wszystko się zaczęło 13:00 10 obrazów z życia Prymasa 13:30 Msza św. 14:30 Nadzieja 15:00 Dziewica Orleańska wg. Jana Matejki 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 20 czerwca, 1941 roku 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Trzy konferencje 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Sw. na każdy dzień 19:30 Opowieści biblijne 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzną 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Przetrwalimy

09:30 Sanktuaria polskie 09:50 Sw. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Protest obywatelski Polaków w obronie Muzeum PIT im. św. Jana Pawła II w Toruniu 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gosp. 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Żużela - tu wszystko się zaczęło 13:00 10 obrazów z życia Prymasa 13:30 Msza św. 14:30 Nadzieja 15:00 Dziewica Orleańska wg. Jana Matejki 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 20 czerwca, 1941 roku 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Trzy konferencje 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Sw. na każdy dzień 19:30 Opowieści biblijne 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzną 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Przetrwalimy

09:30 Sanktuaria polskie 09:50 Sw. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Protest obywatelski Polaków w obronie Muzeum PIT im. św. Jana Pawła II w Toruniu 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gosp. 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Żużela - tu wszystko się zaczęło 13:00 10 obrazów z życia Prymasa 13:30 Msza św. 14:30 Nadzieja 15:00 Dziewica Orleańska wg. Jana Matejki 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 20 czerwca, 1941 roku 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Trzy konferencje 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Sw. na każdy dzień 19:30 Opowieści biblijne 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzną 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Przetrwalimy

09:30 Sanktuaria polskie 09:50 Sw. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Protest obywatelski Polaków w obronie Muzeum PIT im. św. Jana Pawła II w Toruniu 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gosp. 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Żużela - tu wszystko się zaczęło 13:00 10 obrazów z życia Prymasa 13:30 Msza św. 14:30 Nadzieja 15:00 Dziewica Orleańska wg. Jana Matejki 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 20 czerwca, 1941 roku 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Trzy konferencje 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Sw. na każdy dzień 19:30 Opowieści biblijne 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzną 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Przetrwalimy

09:30 Sanktuaria polskie 09:50 Sw. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Protest obywatelski Polaków w obronie Muzeum PIT im. św. Jana Pawła II w Toruniu 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gosp. 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Żużela - tu wszystko się zaczęło 13:00 10 obrazów z życia Prymasa 13:30 Msza św. 14:30 Nadzieja 15:00 Dziewica Orleańska wg. Jana Matejki 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16

Krzyżówka klasyczna z hasłem

1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		12
23												11										
13										14		15			16							
					8							26				22						
17										18								19				
			19										21								5	
					20																	
22			23							24						25			26			27
						16						10						29				
								28					29									
			25																			
30					31		32		33		34		35			36		37				
2																		6				
38								39					40				24		41			
			12					20							3						18	
42						43			44			45				46	47					
									7													1
48		49		50					51		52			53		54		55		56		57
		13							27		21											
						58							59									
60										61									62			63
			17													15			28			
64										65						66						
																		9				
						4																
												14										

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 29, utworzą rozwiązanie - przysłowie:

1	2		3	4	5	6	7	8		9	10	11	12	13	14	15	16		17	18	19		20	21
22	23	24	25		26	27	28	29																

POZIOMO: 13) rosyjsko-norweska rzeka graniczna; 14) według legendy zjadły Popieła; 16) rany po wypadku; 17) zaraza morowa inaczej; 18) określenie, nazwa, tytuł; 19) alternatywa dla śruby; 20) powstają przy kamicy nerkowej; 21) zbytu lub wtórny; 22) odsiaduje wyrok; 24) najwyższy szczyt na wyspie Bali; 25) Valdas, były prezydent Litwy; 30) cieśnina łącząca jeziora Michigan i Huron; 33) świętowanie rocznicy państwowej; 36) niejeden w drabinie; 38) Ziaur, były prezydent Bangladeszu; 39) gospodarz na Podhalu; 40) noszona na karku; 41) rdzenny mieszkaniec Nowej Zelandii; 42) wtrącenie w tok wypowiedzi; 44) "... Grandet", powieść Balzaka; 46) największa wyspa w Zatoce Jamesa; 48) trzecia największa

aglomeracja Indii; 52) strona wnosząca pozew; 55) Gwiazda Polarna; 58) waluta Erytrei; 59) Ar, pierwiastek; 60) sposób ułożenia cegieł lub kamieni w murze; 61) rodzaj zamkniętego nadwozia, karetta; 62) Sancho, giermek Don Kichota; 64) pani adwokat; 65) duży statek morski; 66) najmniejszy materiał dla śledczych.
PIONOWO: 1) dno beczki; 2) treść książki; 3) stolica Erytrei; 4) ręka lub noga; 5) Dostojewski, autor "Zbrodni i kary"; 6) maskowatość twarzy; 7) sztuczny człowiek; 8) część drzewa; 9) pracuje przed dyskoteką; 10) siąpiący deszcz; 11) chłopiec z Grenlandii u Centkiewiczów; 12) dowcip, kawał; 15) pogardliwie o starcu; 22)

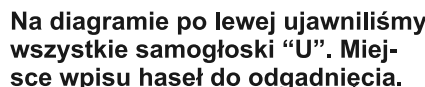
bryłka szlachetnego metalu; 23) ukryte miejsce, schowek; 26) mnemotechnika inaczej; 27) Kirchohm obecnie; 28) pobudzający impuls; 29) kocie oko; 31) mąż Semiramidy; 32) element ściany; 34) Daniel, odtwórca roli Bonda; 35) inaczej narząd; 36) wnękowa na garderobę; 37) przedłużony samochód osobowy; 43) Winterson, pisarka brytyjska; 45) sąsiaduje z Kolumbią i Peru; 47) ciosy nogami; 49) przepływa przez Wiener Neustadt; 50) pionowe ściany grani; 51) wymierzyć komuś sprawiedliwość; 52) duchowny protestancki; 53) imię żony Lecha Wałęsy; 54) alergiczna choroba skóry; 56) przenośny komputer; 57) Reagan, były prezydent USA; 60) zespół George'a Michaela; 63) opera Giuseppe Verdiego.

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 14 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

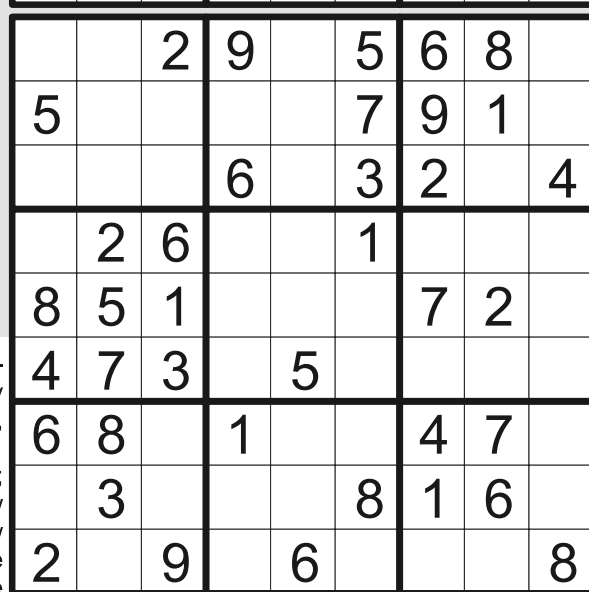

PIONOWO: 2) ubrania, odzież; 3) róg pokoju; 4) biblijny statek; 5) najniższa warstwa leśna; 6) zostają po szcieniu chirurgicznym; 7) Edgar Allan, poeta amerykański; 8) niejedna w bloku; 10) najwolniejszy chód konia; 11) rdzenny filipińczyk; 13) grosz w Chorwacji; 14) zwój materiału lub papieru; 16) ma średnie zawodowe wykształcenie; 17) cukier słodowy krócej; 18) uszne lub w eterze; 19) przewrócić się; 21) rzeka w Tenczyńskie; 23) saneczkowy lub żużlowy; 25) jedno z mediów w domu; 26) odgałęzienie rzeki; 27) na głowie krowy; 29) przepływa przez Kamień Uralski; 30) główna rzeka Iraku; 31) pierwiastek N; 32) malowane szminka; 33) rzeka w Magdeburgu; 34) waluta Armenii; 36) litera po igrecu; 38) jest nim propolis.

Litery z pól z kropką czytane
rzędami, utworzą rozwiązanie:

wieczorowa lub ślubna; sąsiad Węgry Bułgara; wilk po łacinie; ssak z torbą lęgową; odnawialna lub kinetyczna Kobyliński, rysownik; scena dla artystów; zielona przekraczana nielegalnie antylopa grzywiasta krócej; przyrządek do podkręcania rzęs; cukier w proszku autor "Królewicza i żebraka"; Johann austriacki twórca walców; wiolinowe lub do drzwi; materiał symbolizujący żałobę; sępnik czarny inaczej; niewiedoma w równaniu; Świątek, tenisista największy ptak na Ziemi; zakład o emeryturę; miejsce do składania ofiar religijnych; dobra ocena szkolna; owacza na sweter; kwiat cebulkowy z Holandii; z noskiem przy rowerze; dokument kupna lub sprzedaży; boleć łączący blachy; poobiednia drzemka; piosenka, i opowiadanie; Radcliffe, angielska poetka; Aladyn miał w niej dziewczynę; 14 litera alfabetu greckiego; mąż siostry ojca; ze stolicą w Lobamba; tytuł przyznawany muzycznym wirtuozom; książeczka z opery "Aida"; cykorja, ale nie podróżnik; wiersze dla dorosłych; roczniki, kroniki; pół koń, pół człowiek; figowiec inaczej; kraina historyczna z Kartuzami.

WYKREŚLANKA: ukryliśmy poniżej 20 nazw wulkanów. Wykreślisz je od góry do dołu, od lewej do prawej oraz na ukos: Etna, Sangay, Hekla, Katla, Meru, Orizba, Mayon, Izalco, Maipo, Askja, Purace, Erebus, Elbrus, Semeru, Manam, Ararat, Colima, Apo, Marapi, Asama:

